

Mötesbok: Tekniska nämnden (2024-05-23)

Tekniska nämnden

Datum: 2024-05-23

Plats: Ordersalen

Kommentar:

Dagordning

Beslutsärende

50/24 Fastställande av dagordning och fråga om jäv maj	3
51/24 Taxor och avgifter för flytt av fordon	6
52/24 Verksamhetsuppföljning T1 maj	8
53/24 Aktuellt från förvaltningen maj	86
54/24 Kurser och konferenser maj	87
55/24 Delegationsbeslut och anmälningsärenden maj	88
56/24 Ärenden under handläggning - information maj	236

Tjänsteskrivelse

2024-05-02

Tekniska nämnden

Diariennr: TN-2024/00010

Fastställande av dagordning och fråga om jäv maj

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att fastställa sammanträdets dagordning.

att till protokollet notera att ingen person är jävig.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämndens föredragningslista finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Föredragningslista. Bilaga.

Kallelse/Föredragningslista

Tekniska nämnden

Tid: Torsdagen den 23 maj 2024 kl. 10:00

Plats: Ordersalen

Beslutsärende

1	Fastställande av dagordning och fråga om jäv maj	11.10	
2	Taxor och avgifter för flytt av fordon	11.15	
3	Verksamhetsuppföljning T1 maj	11.20	Marcus Bystedt/
Karin Isaksson
4	Aktuellt från förvaltningen maj	11.50	Karin Isaksson
5	Kurser och konferenser maj	12.20	
6	Delegationsbeslut och anmälningsärenden maj	12.30	
7	Ärenden under handläggning - information maj	10.00	

Tjänsteskrivelse

2024-05-06

Tekniska nämnden

Diariennr: TN-2024/00379

Taxor och avgifter för flytt och förvaring av fordon

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa taxor för flytt och förvaring av fordon enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Gator och parker utför varje vecka fordonsflyttar med stöd av lagen Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall. I samband med detta arbete har kommunen kostnader. För att få ersättning för faktiska kostnader, vill Gator och parker därför införa avgifter enligt bilaga.

Beslutsunderlag

Bilaga Taxor och avgifter fordon. Bilaga.

Beredningsansvariga

Tommy Johansson

Beslutet ska skickas till

KSdiarium

Taxor och avgifter för flytt och förvaring av fordon

- Flyttning av fordon upp till 3,5 ton till närliggande plats, särskild plats, skroten eller åter till ursprunglig plats.
Avgift: 2 500 kr
- Flyttning av fordon Över till 3,5 ton till närliggande plats, särskild plats, skroten eller åter till ursprunglig plats.
Avgift: 5 000 kr
- Dygnsavgift för förvaring av fordon upp till 3,5 ton
Avgift: 50 kr
- Dygnsavgift för förvaring av fordon över till 3,5 ton
Avgift: 100 kr

Taxorna föreslås indexeras årligen utifrån förändring i konsumentprisindex, KPI.

Tjänsteskrivelse

2024-05-02

Tekniska nämnden

Diariennr: TN-2024/00145

Verksamhetsuppföljning T1 maj

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att godkänna verksamhetsuppföljningen för jan – april 2024.

att godkänna uppföljningen av internkontrollplanen T1 2024.

att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

att godkänna Tekniska nämndens rapport till Kommunstyrelsen för perioden T1 2024.

att ärendet anses justerat.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsuppföljningen jan-april 2024 har tagits fram för nämndens verksamheter och en uppföljning av internkontrollplanen för samma tid är gjord.

Beslutsunderlag

Delårsrapport T1_2024. Bilaga.

Uppföljning internkontrollplan TN 2024. Bilaga.

KS-202300890 Tekniska nämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-april 2024. Bilaga.

Beredningsansvariga

Karin Isaksson

Marcus Bystedt

Andreas Figaro

Anna Bugaeva

Hanna Ekman

Verksamhetschefer

Beslutet ska skickas till

KSdiarium senast 27 maj, märk med KS-2023/00890

Risikanalys

Nämnd: Tekniska nämnden
Upprättad: 2023-10-31

Internkontrollplan 2024

Tekniska nämnden
2023-11-09

Steg 1 - Riskinventering ska nämnden vara direkt delaktig i		Steg 2 - Riskvärdering ska nämnden vara direkt delaktig i						Steg 3 - Nämndens ansvarig chef får fram förslag som beslutas av nämnd							
Kontrollområde	Identifierad risk	Nr	Sannolikhet	Konsekvens	Risk-värde	Rekommenderad riskhantering	Nr	Utvärdering för riskhantering från nämnd	Åtgärd	Kostnad	Ansvarig	Ämnesrapporteras	Uppföljning T1	Uppföljning T2	Uppföljning T3
Grunduppdragets genomförande	Risk att nämnden ej till fullo kan genomföra grunduppdraget pga otillräckliga medel	R1	Mindre sannolik	Allvarlig	8	Reducera risk	R1	Reducera risk	1. Medel före grunduppdrag 2. Grunduppdrag före inriktningsmål 3. Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag I samband med verksamhetsplanering tydliggöra grunduppdraget samt säkerställa genomförande och ambitioner- och servicemålen i kvalitetsdeklarationer. Prioriteringsordning ska följas i samband med kostnadsdrivande alternativt resurskrävande tilläggsuppdrag.		Teknisk direktör	T1, T2, T3	Med undantag för de besparingsåtgärder som genomförs inom Miljöservice har nämndens verksamheter kunnat leverera sitt grunduppdrag utan att sänka sina servicemål. Förvaltningen har stort fokus på en ekonomi i balans med måtliga uppföljningar.		
Grunduppdragets genomförande	Risk för stort missnöje om nämnden till följd av ekonomiska utmaningar tvingas sänka sina service- eller ambitionsnivåer. Stor miljöeffekt.	R2	Möjlig	Känbar	9	Reducera risk	R2	Reducera risk	Samverkan och tydlig gränsdragning mellan involverade aktörer. Löpande utvärdera behov av åtgärder.		Teknisk direktör	T1, T2, T3	Löpande arbete. Miljöservice besparingsåtgärder, som bland annat innebär ett förändrat utbud, är implementerade.		
Ökad polarisering och uttthet	Risk att ökande mängd socialt utsatta och missnöjda medborgare samt ökande förekomster av bränder och skadegörelse ställer högre krav på förvaltningens verksamheter med ökade kostnader som följd.	R3	Möjlig	Känbar	9	Reducera risk	R3	Reducera risk	Dialog med verksamheter där skadegörelse i olika former uppstår. Samverkan med utvalda verksamheter där ötrygghet uppstår. Verksamheterna måste säkra att budget finns att tillgå.		Teknisk direktör	T3			
Ökad polarisering och uttthet	Risk för ökade kostnader i samband med förväntningar på utökad kommunal service	R4	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk	R4	Reducera risk	Tydlig gränsdragning mellan förvaltningens uppdrag och övriga verksamheter.		Teknisk direktör	T2, T3			
Ökad polarisering och uttthet	Risk för ökning av hot och våld med psykosocial ohälsa hos förvaltningens medarbetare som följd om förväntningarna på den kommunala servicen ej infrias.	R5	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk	R5	Reducera risk	Tydliga rutiner för att hantera påtryckningar, hot eller våld. Framtagande av kommunikationsstrategi för att "personifiera" förvaltningen.		HR-chef	T3			
Samhällets säkerhet	Yttre hot i form av exempelvis kriminalitet men även pandemier riskerar att påverka möjligheten att utföra vårt uppdrag.	R6	Mindre sannolik	Allvarlig	8	Reducera risk	R6	Reducera risk	Fortsatt förebyggande arbete för att bevara IT-säkerhet, säkerställa krisberedskap samt vidareutbildning av personal. Se över möjlighet att centralisera kostnader för säkerhet och licenshantering. Säkerställ resurser för förebyggande åtgärder, införa stärkta säkerhetskrav vid upphandlingar och genomföra utbildningsinsatser för att skapa medvetenhet och rutiner. Samverkan med Brand och säkerhet samt andra aktörer i befintliga forum för att säkerställa kommunens kontinuitetsplanering.		Teknisk direktör	T3			
Samhällets säkerhet	Risk för kraftigt ökade kostnader till följd av ökade krav gällande samhällets beredskap, ex skyddsrum/skyddsrummen, robusta IT-system/byggnader m.m.	R7	Sannolik	Känbar	12	Minimera risk	R7	Minimera risk	Utvärdering av möjlighet till statligt stöd (bidrag) för upprustning av kommunens skyddsorganisation, skyddsrum m.fl. säkerställ tämping teknisk nivå och fullgod skyddsorganisation.		Teknisk direktör	T3			
Klimat och hållbarhetsarbete	Risk att utmed kommuns miljömål ej nås	R8	Sannolik	Känbar	12	Minimera risk	R8	Minimera risk	Fortsätta arbetet med etablering av struktur kring förvaltningens strategiska miljöarbete. Fokusområden: etablera och bekräfta arbets sätt för hur vi kan bygga med minskad klimatpåverkan genom exempelvis fortsätta arbetet med klimatberedning i tidigt skede påbörja utvärdering gällande standardbyggnad med lågt klimatpåverkan. utred och beakta statligt stöd (bidrag) för exempelvis laddinfrastruktur eller andra klimatsatsningar. Fortsatt arbete med att öka andelen miljöfordon		Teknisk direktör	T1, T2, T3	Löpande arbete. Förvaltningen har under perioden exempelvis arbetat framgångsrikt med åsikningar för statligt stöd till laddinfrastruktur där flera projekt beviljats medel.		
Klimat och hållbarhetsarbete	Risk att åtgärdsprogrammet aktiviteter ej kan genomföras med anledning av begränsade resurser.	R9	Möjlig	Känbar	9	Reducera risk	R9	Reducera risk	I samband med verksamhetsplaneringen har aktiviteter/åtgärder prioriterats som anses få störst genomslagskraft och anses ha goda chanser att kunna påbörjas under 2024. Fortsatt planering och beredning för återstående åtgärder, samverkan med programansvarig.		Teknisk direktör	T1, T2, T3	Förvaltningen har kommit igång med arbetet av de prioriterade aktiviteterna. Löpande arbete och samverkan med programansvarig.		
Klimat och hållbarhetsarbete	Risk att nämnden ej utnyttjar den möjliga konkurrensfördelen av dess klimat- och hållbarhetsarbete för att attrahera morgondagens medarbetare.	R10	Möjlig	Lindrig	6	Reducera risk	R10	Reducera risk	Strategisk kommunikation av förvaltningens klimat- och hållbarhetsarbete		Teknisk direktör	T3			
Klimatpassningar och klimatåtgärder	Risk för att extrema vädersituationer och naturolyckor kraftigt påverkar medborgarnas vardag.	R11	Möjlig	Allvarlig	12	Minimera risk	R11	Minimera risk	Ökade förekomster av ex. övänder, kraftig nederbörd och översvämningar ställer högre krav på klimatpassningar i samband med stadsplanering eller riktade insatser i stadens infrastruktur. Rutiner och beredskap ska finnas framtagen. Ett arbete kring ansvarsfördelning mellan Toff/GöP och omgivande aktörer är uppstartad. Klimatpassningar ska säkerställas vid detaljplanering/planering av staden, samverkan med samhällsbyggnad och byggnadsnämnden. Utvärdering av underlag för att beskriva de faktiska behoven samt nyttja detta i budgetprocessen. Underhållsplaneringen är viktig och en översyn av innehåll i LPU har genomförts där kostsamma tekniska installationer ska läggas till för att öka verksamhetens förmåga att prioritera underhållsåtgärder. Löpande skadeförebyggande arbete samt vidareutveckling av arbets sätt tillsammans med verksamheterna där skadegörelse förekommer. Tydlig planering och uppföljning av underhållsåtgärder/projekt med möjlighet till emulspörning för att öka genomförbarheten.		Teknisk direktör, Chef fastighets förvaltning	T1, T2, T3	Arbetet med att registrera tekniska installationer i fastighetsystemet för långtidsplanerat underhåll är påbörjat och ger verksamheten bättre underlag för underhållsplaneringen. LPU projekt hanteras nu i projektuppföljningssystemet vilket ger bättre förutsättningar för planering, genomförande och uppföljning.		
Underhåll	Fastigheter/anläggningarna underhålls inte utifrån underhållsbehov då medel saknas vilken innebär en risk för ökade kostnader framöver.	R12	Möjlig	Allvarlig	12	Minimera risk	R12	Minimera risk							

Upphandling	Risk för ökade kostnader till följd av marknadsläget samt låg andel inkomna anbud.	R13	Sannolik	Allvarlig	16	Minimera risk	R13	Minimera risk	Följ utvecklingen och marknadsläget samt beakta riskerna vid prognostagning och kalkylering av projekt. God kontroll av investeringsprojekt i upphandlingsprocess och säkra arbetsätt för eventuell anpassning av budget eller tidplan. Vid behov anpassning av volymer och kvalitetsnivåer. Se över kravställan i upphandling och entreprenadformer i samverkan med Upphandlingsbyrån.	Ekonomischef	T1, T2, T3	Löpande arbete där förvaltningens projektoppföljningssystem ger gott stöd.			
Upphandling	Risk för att upphandlade leverantörer, entreprenörer och konsulter ej levererar enligt avtal.	R14	Möjlig	Känbar	9	Reducera risk	R14	Reducera risk	All upphandling och inköp ska ske i enlighet med upphandlingslagstiftning samt kommunens övergripande styrdokument. Systematisk uppföljning av avtal är av vikt för att säkerställa att konsulter och leverantörer levererar med rätt kvalitet. I samverkan med upphandlingsbyrån kommer förvaltningen att se över arbetsätt för avtalsförvaltning och uppföljning.	Ekonomischef, Teknisk direktör	T3				
Användar driven teknik utveckling och digitalisering	De ökade förväntningarna hos medborgare på digital service och tillgänglighet samt kommunala verksamheters behov av digital omställning ökar belastningen på IT:s resurser. Risk för bristfällig effektivt hantering om stöd/kompetens saknas hos verksamheterna.	R15	Mindre sannolik	Känbar	6	Reducera risk	R15	Reducera risk	Ökade förväntningar från medborgare på digital service och tillgänglighet samt den digitala transformationen inom kommunen kräver nya arbetsätt och metoder, tydlig arkitekturstyrning och krav som styr kommunens val av teknik. Se över och skapa systematik och arbetsätt för att testa digitala lösningar, exempelvis via mindre piloter eller avgränsade projekt innan dessa förs in i större skala. Arbetsmodeller, metoder och metodstöd för att uppmuntra till att testa digitala lösningar undersöks. Benchmarking. I samband med omorganisation inom verksamheten "Digital omställning och IT" förtydligas ytterligare TN ansvar för att tillgodose behoven. Exempelvis ses nuvarande IT-upphandlingsmodell över.	IT-chef	T3				
Digital transformation	Risk för att verksamheten tar IT-perspektivet och glömma eller med leverantörer köper in eller inför tekniska lösningar som inte ser till våra arkitekturella principer och/eller kommunen som helhet.	R16	Sannolik	Känbar	12	Minimera risk	R16	Minimera risk	En reviderad styrmodell för förvaltning av IT-lösningar säkerställer levereras av mesta möjliga nyta snabbt och effektivt. Allt IT-relaterat inflyande, vidareutveckling, vidmakthållande och avveckling samordnas av IT som också ansvarar för leverantörsdialogen i tekniska frågor. Detta arbetsätt behöver ytterligare förankras och accepteras inom hela kommunen. I samband med omorganisation inom verksamheten "Digital omställning och IT" förtydligas ytterligare TN ansvar för att tillgodose behoven. Exempelvis ses nuvarande IT-upphandlingsmodell över.	IT-chef	T2, T3				
Kompetensförsörjning	Risk för minskad attraktivitet som arbetsgivare, minskad kompetens eller skapande av en trygg och trygg organisation om förvaltningen ej förmår sätta på kompetensutveckling eller rekrytera kompetenta medarbetare.	R17	Möjlig	Känbar	9	Reducera risk	R17	Reducera risk	Framtaga kompetensförsörjningsplan och prioriterade aktiviteter finns definierade i verksamhetsplanen. Utred möjlighet att skapa former för karriär via exempelvis instegstjänster och möjlighet till utveckling via "spetskompetens" eller seniora tjänster. Fortsatt satsning på digitala utbildningar (Pluralsight, LinkedIn learning), kompetensspridning (se läscirklar, interna föreläsningar etc) Etablera arbetsätt som uppmuntrar till att arbeta tillsammans (sprider kompetens), Hög grad av automation, Samarbeta inom koncernen och med andra kommuner. Översyn av och bättre presentation av de förmåner som finns.	HR-chef	T2, T3				
Kompetensförsörjning	Risk för ökad sjukfrånvaro och uppsägningar till följd av ökad stress och arbetsbörda hos befintlig personal om förvaltningen ej förmår attrahera och rekrytera rätt kompetens.	R18	Möjlig	Känbar	9	Reducera risk	R18	Reducera risk	Mål för organisations och social arbetsmiljö med tillhörande handlingsplan tas fram i respektive arbetsgrupp i syfte att öka hälsa och medarbetarmöjlighet. Prioriterade aktiviteter i årets verksamhetsplan: Fokusområde kompetensförsörjning och hälsopromotion samt tilläggsuppdag 2023.1. Att öka omställningen samt utveckla karriärvägar är viktiga nyckelaktiviteter för att behålla och utveckla befintliga medarbetare. Fokusområde Arbetsgivarutmärket och Anställningsprocessen för att attrahera morgondagens medarbetare.	HR-chef	T2, T3				
		R19			0		R19								
		R20			0		R20								
		R21			0		R21								
		R22			0		R22								
		R23			0		R23								
		R24			0		R24								
		R25			0		R25								

Definitioner

Riskinventering/riskanalys

Sannolikhet	Definition	Värde
Osannolik	- praktisk taget obefintlig risk att fel uppstår	1
Mindre sannolik	- mycket liten risk att fel uppstår	2
Möjlig	- det finns en möjlig risk att fel uppstår	3
Sannolik	- det är mycket troligt att fel uppstår	4

Konsekvens	Definition	Värde
Försumbar	- konsekvensen av ett fel är obetydlig för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	1
Lindrig	- konsekvensen av ett fel är liten för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	2
Kännbar	- konsekvensen av ett fel uppfattas som besvarande för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter	3
Allvarlig	- konsekvensen av ett fel är så stor att felet inte får uppstå	4

Riskhantering

Riskvärde	Rekommendation till hur risken ska hanteras	Innebär
12-16	Minimera risk	Direkta och omfattande åtgärder ska finnas med i internkontrollplan
4-11	Reducera risk	Åtgärder för att minska risk ska finnas med i internkontrollplan
1-3	Acceptera risk	Inget agerande krävs – åtgärder tas ej med i internkontrollplan

Tekniska nämndens rapport till KS, januari–april 2024

Personalrapport

Personalpolitiska mål

Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.

Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.

Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.

Åtgärder och viktig utveckling/viktiga händelser inom målområdena

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare (mål 5)

Arbetet med kompetensförsörjning samt att vara en attraktiv arbetsgivare sker fortsättningsvis på flera nivåer både inom och utanför teknik- och fastighetsförvaltningen. I flera kommungemensamma forum och arbetsgrupper pågår samarbete kring specifika frågor, så som att förlänga arbetslivet samt hur vi gör det attraktivt att arbeta i ytterområdena. Inom dessa frågor görs ett gemensamt arbete mellan förvaltningar i att hitta lösningar på gemensamma utmaningar. Exempelvis kommungemensam satsning där ToFF är representerade med uppdrag utifrån tilläggsuppdraget 2023:2. Utmaningen är att klara kompetensförsörjningen med fokus på geografiskt svårrekryterade områden. Tillsammans med berörda chefer har en workshop genomförts för att se över möjligheten att öka och bredda samarbetet mellan och inom förvaltningar och geografiska områden.

Inom teknik- och fastighetsförvaltningen är det, under januari-mars, implementerat nya vision med syfte att skapa tydlighet i den gemensamma riktningen. Samtidigt pågår ett arbete med att formulera ett budskap och tillhörande annonsmaterial som ska användas i arbetet med att både attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Budskapet kommer utgå från förvaltningens vision samt Umeå kommuns målbild över att vara en attraktiv arbetsgivare.

På verksamhetsnivå har nya aktivitetsplaner upprättats för 2024, som en kompletterande del till Tekniska nämndens kompetensförsörjningsplan.

Ledarskap (mål 6)

Utifrån förvaltningens chefer fanns önskemål om ett forum för gemensamt erfarenhetsutbyte utifrån rollen som chef och ledare. Det blev grunden för forumet Reflekterande team med start i början av februari. Syftet är att skapa nätverk, erfarenhetsutbyte och möjlighet att höja kompetensutvecklande reflektioner, som i sig är en friskfaktor. Gemensamma chefsdagar planerades för att ge tid för dialog och reflexion kring arbetsgivarvarumärket, ledarskap, lärdom av varandra och inspiration av föreläsare.

Friskfaktorer (mål 7)

Året inleddes med en gemensam utbildning för HR, huvudskyddsombuden samt fackliga samverkanspartner i Sunt arbetslivs Friskfaktorsteget. Därefter startade ett kommungemensamt forum för arbetet med friskfaktorer och arbetsmiljö där ToFF är representerade. I förvaltningen har det varit en inledande presentation i förvaltningens ledningsgrupp. Detta i syfte att med varje verksamhetschef planera vidare den fortsatta informationen och introduktionen i respektive verksamhet.

Resultatmätt	Målvärde 2024	Utfall jan–april 2024			Utfall jan–april 2023		
		kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro, totalt i procent av anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,0	8,7	5,4	7,3	9,6	4,7	7,5
Andel långtidsfriska (%)	65	57	64	60	52	62	56
Andel heltidsanställda (%)	96	94	97	95	94	98	96

Den avvikelse som finns i resultatmättet sjukfrånvaro och andel långtidsfriska beror på mer förkyllningar än vanligt samt längre sjukfrånvaroperioder. Det finns några enstaka fysiska, ej arbetsrelaterade, frånvaroorsaker. Arbetet med friskfaktorer och aktiv rehabilitering fortgår och även ambitionen att systematiskt öka kunskapen om sjukfrånvaromönster.

Ekonomirapport, tekniska nämnden

(mnkr med en decimal)	Budget jan–apr 2024	Utfall jan–apr 2024	Budget-avvikelse jan–apr 2024	Budget-avvikelse jan–apr 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budget-avvikelse 2024
Verksamhetens intäkter	47,6	58,8	11,1	19,1	147,6	150	2,5
Verksamhetens kostnader	-587,1	-591,1	-3,9	-44,9	-1 630,2	-1 648,4	-18,2
Verksamhetens nettokostnad	-539,5	-532,3	7,2	-25,8	-1 482,6	-1 498,4	-15,7

Nämndens resultat per april är ett överskott på 7,2 mnkr jämfört med budget. Jämfört med resultatet samma period föregående år, -25,8 mnkr, så är resultatet cirka 33 mnkr bättre. Det som skiljer mellan åren är i huvudsak att kostnaderna för vintern inledningsvis är mer kostnadsfylligt gynnsam.

För vinterväghållning inom Gator och parker är det ett överskott inledningsvis för året men dock ett motsvarande underskott inom Fastighet som beror på skador kopplade till kyla, tak-ras, snöröjning och takskottning.

En hög inflation medför ökade kostnader hos Fastighet för hyresavtal och inledningsvis även hos Måltidsservice för livsmedel, dock kommer åtgärder inom Måltidsservice minska det underskottet.

Inom färdtjänst finns i stället ett överskott kopplat till att resenivåerna är något lägre än tidigare.

Totalt för nämnden ligger personalkostnader med ett litet överskott per april men det kommer under året att minska mot ett resultat i nivå med budget. Intäkterna ligger högt över budget per april men även det överskottet kommer minska under året.

Prognosen per april visar ett förväntat underskott på ca -15,7 mnkr mot årsbudget. Den inledande vintern har med snöröjning, takskottning och skador orsakat av kyla och tak-ras medför negativa budgetavvikelser inom Fastighet som bedöms påverka hela året, medan det inom Gator och parker är en prognos i nivå med budget trots inledande överskott.

Under senare delen av året tar kommunen över vägar från Trafikverket vilket medför kostnadsökningar. I övrigt förväntas nämndens verksamheter att ha ett resultat i nivå med budget.

Investeringar

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget-avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Verksamhetens nettoinvesteringar	-445,4	-261,4	184	-882,2	-1632,7	-1304,1	328,5

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget-avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Fastighet	-331,6	-222,6	109	-670,9	-1041,2	-757,2	284
Gator och Parker	-90,4	-25,6	64,8	-148,7	-521,3	-486,8	34,5
IT	-20,8	-10,1	10,7	-56,2	-62,3	-52,3	10
Övrigt	-2,6	-3,1	-0,5	-6,4	-7,8	-7,8	0
Summa	-445,4	-261,4	184	-882,2	-1632,7	-1304,1	328,5

Nämndens totala investeringar per april uppgår till -261,4 mnkr, 184 mnkr under budget fördelat enligt tabell. Total prognos visar ett förväntat överskott på 328,k mnkr mot budget, främst inom investeringar för fastigheter, vilket motsvarar en genomförandegrad på ca 80%.

Fastighet

Fastighets investeringsbudget uppgick jan-april till 331,6, utfallet för samma period blev 222,6 mnkr dvs. ett överskott på 109 mnkr. Överskottet beror på att många projekt inte har startat än. Fastighets totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 1041,2 mnkr och prognosen för året är -757,2, dvs ett överskott på 284 mnkr.

Nedan tabell visar de tio största investeringarna inom fastighet samt förklaringar till avvikelserna:

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget-avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Vasaskolan gymnasie elevökn	-4,2	-6,1	-1,9	-4,7	-98,5	-23,1	75,4
Carlsund ny grundskola mm	-44,4	-26,0	18,4	-178,0	-76,1	-58,1	18,0
Champinjonen vuxenutb elevökn	-24,6	-29,2	-4,5	-9,8	-74,0	-80,0	-6,0
Östra stallet ombyggnation	-13,5	-1,4	12,1	-1,0	-40,4	-14,0	26,4
Hedlundaskolan, ny- och ombyggn	-5,7	-1,4	4,3	-5,8	-40,0	-13,3	26,7
Sjöfruskolan utbyggnad	-17,5	-18,9	-1,4	-28,5	-38,9	-28,5	10,4
Kungsgården ny fsk 8 avd	-11,9	-9,8	2,1	-12,8	-35,7	-33,0	2,7
Dragonskolan gymnasie elevökn	-11,3	-21,1	-9,8	-49,3	-33,9	-43,9	-10,0

Tekniska nämndens rapport till kommunstyrelsen, januari–april 2024

2024-05-13

Mariedal ny fsk 6 avd	-11,0	-8,0	3,0	-14,2	-33,1	-33,0	0,1
Berghemsskolan utbyggnad	-10,9	-8,4	2,5	-35,0	-32,7	-24,0	8,7
Summa	-154,9	-130,3	24,7	-339,2	-503,3	-350,9	152,4

Vasaskolan, om- och tillbyggnad

Projektet med om- och tillbyggnationer på Vasaskolan för gymnasiets elevökning är i programskede. Skisskedet har tagit längre tid än planerat på grund av den komplexa byggnaden och trånga tomten. Det har inneburit att prognosen för året är betydligt lägre än budgeterat. Förhoppningen är ändå att projektet blir klart enligt tidplan.

Carlslundsskolan, ny grundskola

Alla projekten på Carlsunds nya grundskola ligger i fas vad gäller tid för färdigställande till hösten 2024, prognosen är lägre än budget för året. Projektet är i slutskede av entreprenaden.

Champinjonen, om- och tillbyggnad

Projektet med om- och tillbyggnationer på Champinjonen för fler vuxenelever ligger i fas vad gäller tid och visar något mer i prognos mot för budget för året. Slutprognosen för hela projektet är dock under budget. Projektet är i entreprenadskede.

Östra stallet, ombyggnad

Projektet med ombyggnationen av Östra stallet har pausats i väntan på beslut från Byggnadsnämnden och Länsstyrelsen om fortsatt hantering. Rivningslov är beviljat men överklagat, vilket gör att tidsplanen blir ytterligare försenad. Bygglov för restaurering av stallet är sökt, men ej beviljat ännu.

Hedlundaskolan, ny- och ombyggnad

För projektet med ny- och ombyggnad av Hedlundaskolan F-6 är årets prognos lägre än budget då tidsplanen är förskjuten. Programhandlingar är klara och projektet har nu övergått till projekteringsskede.

Sjöfruskolan, utbyggnad

Utbyggnaden av Sjöfruskolan ligger i fas vad gäller tid för färdigställande. Både årsprognosen och den totala prognosen för projektet är lägre än budget. Projektet är i entreprenadskede och förväntas bli klar under hösten 2024.

Kungsgården, ny förskola

Projektet Kungsgården ny förskola med 8 avdelningar är i tid och har bara en mindre avvikelse mot årsbudgeten. Projektet är i entreprenadskede.

Dragonskolan, om- och tillbyggnad

Projektet med om- och tillbyggnationer på Dragonskolan för att klara gymnasiets elevökning är i entreprenadskede. Projektet består av flera delar där ombyggnationen av befintlig matsal kommer att bli ca 15 mnkr dyrare än budgeterat, men tillbyggnadsprojektet kommer att bli lägre än budget, så sammantaget kommer den totala budgeten att hållas. Prognosen ligger i framkant mot budget som kommer in nästa år, men projektet blir klart under 2024.

Mariedals förskola, ny förskola

Projektet Mariedal ny förskola 6 avdelningar för att ersätta Varglyan förskolan följer den nu gällande tidplanen och prognosen följer budgeten för året. Projektet är i entreprenadskede.

Berghemsskolan, utbyggnad

Projektet tillbyggnation av Berghemsskolan för att ersätta 2 paviljonger är i tid och kommer att få en positiv avvikelse mot både årsbudget och totalbudget. Projektet är i entreprenadskede och förväntas bli klar under hösten 2024.

Gator och parker

Gator och parkers investeringsbudget uppgick jan-april till 90,4 mnkr, utfallet för samma period blev 25,6 mnkr dvs. ett överskott på 64,8 mnkr. Överskottet beror på att många projekt inte har startat än. Gator och parkers totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 521,3 mnkr och prognosen är för T1 486,8 mnkr, dvs ett överskott på 34,5 mnkr.

Nedan tabell visar de fem största investeringarna inom Gator och parker samt förklaringar till avvikelserna:

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget- avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Medfinansiering Trafikverket	0,0	0,0	0,0	0,0	-250,0	-250,0	0,0
Renmarkstorget	-9,9	-0,1	9,7	-0,4	-29,6	-6,3	23,2
Kungsvägen Sävar	-6,2	-2,1	4,1	-7,4	-18,6	-18,6	0,0
Järnvägspassage Holmsund	-1,7	0	1,7	-0,0	-5,0	0,0	5,0
Västra Esplanaden	-1,6	-0,2	1,4	-0,2	-4,8	-1,5	3,3
Summa	-19,4	-2,4	16,9	-8,0	-308,0	-276,4	31,5

Renmarkstorget, ombyggnad

Renmarkstorget har blivit senarelagt, projektering kommer att ske under 2024 och projektet fortsätter sedan under 2025, detta innebär ett prognostiserat överskott på 23,2 mnkr.

Järnvägspassage Holmsund

Järnvägspassagen i Holmsund är senarelagt då utredning pågår för att hitta den bästa lösningen för passagen, prognostiserat överskott 5,0 mnkr.

Kungsvägen, Sävar

Kungsvägen är tidigarelagt av INAB och Trafikverket, projektet löper på under 2024 och fortsätter under 2025, prognos för året är 0 mnkr.

Västra esplanaden

Övertagandet av vägar från Trafikverket sker i september och först då kan projektet Västra esplanaden påbörjas fullt ut, därav tidsförskjutningen. Prognos för Västra Esplanaden är 3,3 mnkr och för medfinansiering Trafikverket är prognosen 0 mnkr.

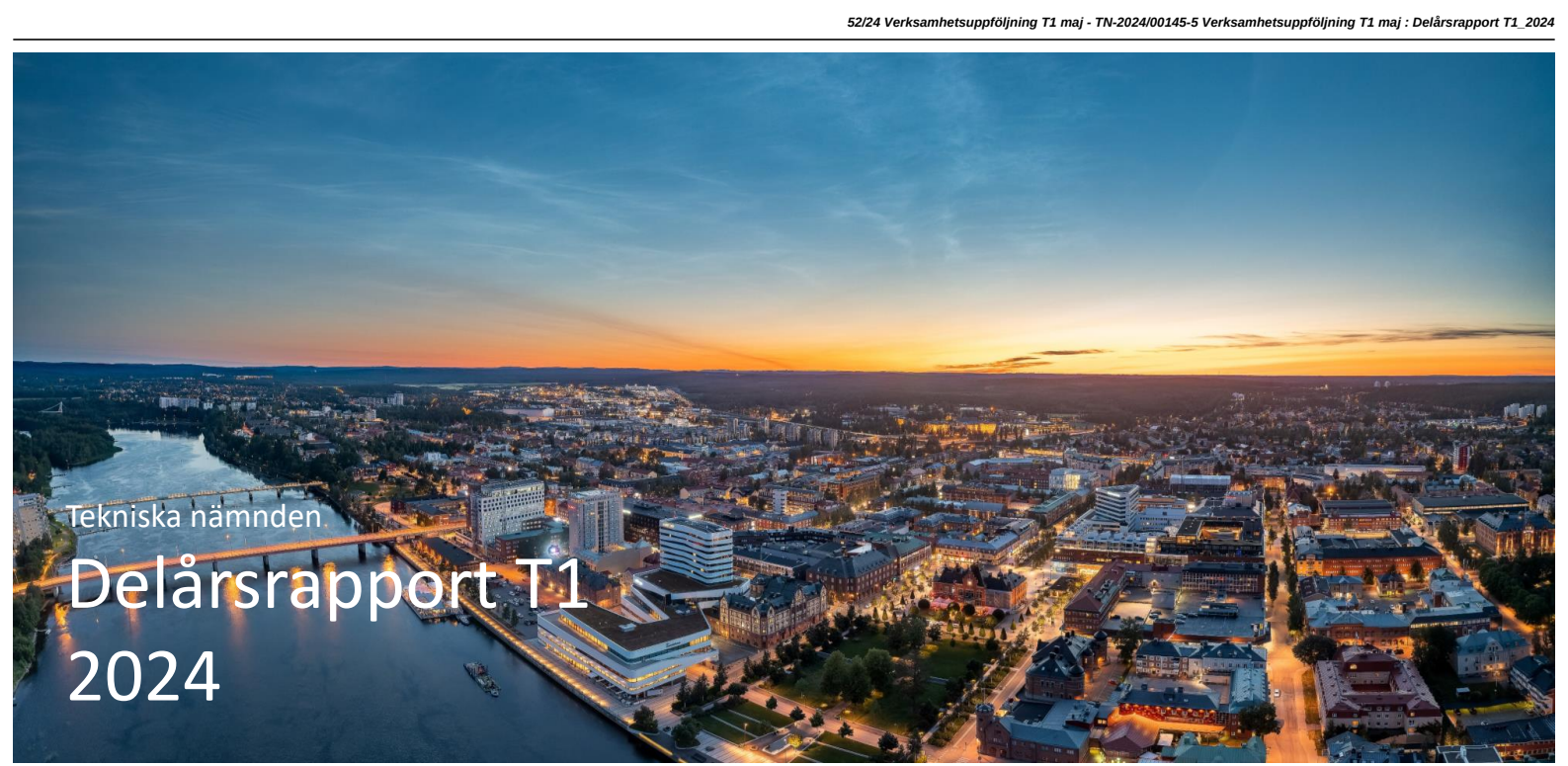
IT och övrigt

För IT är prognosen 10 mnkr i överskott kopplat till mindre kostnad än budget för ersättning av datorer som ej är kompatibla med Windows 10 medan prognosen för övrigt, Måltidsservice och Städ- och verksamhetsservice, är i nivå med budget.

Flyktingmottagning från Ukraina

TN, fastighet och städservice	mnkr
Bortfallande intäkter	0
Ökade intäkter	2,6
Summa förändringar intäkter	2,6
Ökade kostnader	-2
Minskade kostnader	0
Summa förändringar kostnader	-2
Totalt	0,6

Nämndens statsbidrag för flyktingmottagande gällande Ukrainaflyktingar uppgår till 2,6 mnkr per april medan kostnaderna uppgår till -2 mnkr, totalt ett överskott på 0,6 mnkr. Fastighet har hyrt in delar av Focken 5 (tidigare en del av Haga Vård- och omsorgsboende) för flyktingboende. Hittills i år har hyreskostnaderna för Focken 5 uppgått till -1,6 mkr. Fastighet har dessutom hållit vissa lägenheter tomma i beredskap för flyktingmottagning, men där inte alla har fått nya hyresgäster då antalet flyktingar blivit mindre än antagen fördelning till kommunen. Kostnaden för dessa lägenheter uppgår till -0,3 mnkr. Fastighet har även mindre kostnader i egna fastigheter för flyktingmottagande samt att Städ- och verksamhetsservice har kostnader för städning av inhyrt boende.

Tekniska nämnden

Delårsrapport T1 2024

Dokumentansvarig: Teknik- och fastighetsförvaltningen

Fastställd av: Tekniska nämnden

Version: 1.0

Dokumentdatum: 2024-05-06

Reviderad: 2024-05-13

UMEÅ
KOMMUN

Innehållsförteckning

Tekniska direktören har ordet – viktiga händelser 03

Verksamhetsrapport

Fastighet	05
Gator och parker	09
Digital omställning & IT	12
Måltidsservice	16
Städ- och verksamhetsservice	20

Inriktningsmål

Inriktningsmål 1	26
Inriktningsmål 2	28
Inriktningsmål 3	30
Inriktningsmål 4	32

Förvaltningens utvalda rapporter

Personuppgiftsincidenter	35
--------------------------	----

Tekniska nämnden – personalrapport för perioden

Mål 5	37
Mål 6	38
Mål 7	39

Tekniska nämnden – ekonomirapport för perioden 41

Investeringar	53
---------------	----

Viktiga händelser under tertialen

Tekniska direktören har ordet

Vi har under inledningen av året summerat 2023, startat 2024 och levererat underlag inför budgetprocessen för 2025. Inför nästa år har klimatpåverkan, ny lagstiftning, behov av omställning varit viktiga frågor.

En ny, nedskriven befolkningsprognos har presenterats och arbete pågår med att analysera effekterna. Presidiedialoger har hållits i positiv anda med alla de större verksamhetsnämnderna med fokus på lokalförsörjning och digital omställning.

Karin Isaksson, teknisk direktör.

Året präglades inledningsvis av utmanande väderförhållanden; extrem kyla följdes av omväxlande temperaturer och mycket snö och ett antal vädervarningar. Det har för Fastighet inneburit att våra tak påverkats, där taket på Vagnhallen vid brandstationen i Umeå stad rasade in. Detta har föranlett att det arbete kring taksäkerhet som pågår har intensifierats och ytterligare perspektiv utreds.

Arbetet med att implementera den nya fastighetspolicyn har påbörjats där förutsättningarna nu kartläggs.

Kommunfullmäktige har beslutat att Nolia arena ska förvärfvas och den fastigheten ingår från 1 juni i vårt fastighetsbestånd.

DoITs arbete med sitt interna utvecklingsarbete har intensifieras så att den nya, sammanslagna organisationen får de bästa förutsättningarna att bidra till hela kommunens utveckling och omställning.

Under 2024 har prisökningstakten dämpats men fortsatt har vi en betydligt högre kostnadsnivå de senaste åren, vilket innebär att även anslagen i nominella tal ökat så innebär kostnadsökningarna att medlen inte räcker lika långt. Det finns också en eftersläpning i vissa kostnadsökningar, t ex hyror och avgifter som även för 2024 är utmanande med ökning på 5-7%. Resultatet som helhet visar på en positiv utveckling, både mot budget och föregående år. Kompetensförsörjning och den planering som behövs för att möta framtidens utmaningar är fortsatt i fokus för att vara en (ännu mer) attraktiv arbetsgivare, med stöd i vår vision och vårt arbetsgivarvarumärke. Ledardagar har för första gången genomförts för förvaltningens chefer under april. En ny verksamhetschef för Städ och verksamhetsservice, Michael Wiklund har påbörjat sitt uppdrag.

Trots många och stundtals stora utmaningar har verksamheterna, som vanligt, levererat värdefull service till medborgarna och kommunens verksamheter på ett utmärkt sätt och med goda resultat, varje dag.

Karin Isaksson

Karin Isaksson, teknisk direktör

"Vi levererar
värdefull
service, varje
dag"

UMEÅ
KOMMUN

Fastighet

Året har inletts med mycket kyla, snö och vind vilket har inneburit några takincidenter. Arbetet med återställande pågår och ett fortsatt arbete med förebyggande åtgärder genomförs.

Fokus under de första månaderna har varit att arbeta med lokalförsörjning- och investeringsplaneringen för att lämna ett bra underlag till budgetprocessen, till alla nämnder och till budgetberedningen.

Projekt som byggs nu under 2024 är bl a ny förskola på Mariedal, Kungsgården och Berghemsskolan. Hedlundaskolan och Vasaskolan har också kommit igång. Lokaler som överlämnats till verksamheten under början av året är förskolan Kålmasken och restaurangprogrammets lokaler.

Förberedelserna för att upphandla ett nytt verksamhetssystem för Fastighet pågår för fullt och uppstart av införandeprojektet beräknas till hösten.

Invigning av nya förskolan Kålmasken

Byggande av carports åt Fastighetsdrift och Byggservice på Tegelslagaren har startats upp och kommer att färdigställas efter semestern. Arbetet med att uppdatera våra skyddsrum fortsätter genom att upprustning av skyddsrummen har påbörjats.

Arbetet med implementeringen av den nya fastighetspolicyn har börjat. En analys pågår av vilka fastigheter som är aktuella och vilka förutsättningar som gäller för ett förändrat ägande.

Inventering av skyddsrum på Maja beskow-skolan

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Tilläggsuppdrag 2023:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, tekniska nämnden och fritidsnämnden i uppdrag att utreda olika alternativ för en framtida och hållbar lokalisering av fritidsnämndens behov gällande fotbollstält. Alternativen ska belysa ekonomiska konsekvenser ur både fastighets- och verksamhetsperspektiv, samt eventuella andra verksamhetsmässiga konsekvenser. Dialog med andra nämnder och förvaltningar ska också ske för att studera eventuella möjligheter till samlokalisering med kommunens andra verksamheter	Arbetet pågår. Olika alternativ har utretts och dessa ska nu analyseras ur ett kostnadsperspektiv. Utifrån detta ska beslutsunderlag tas fram under hösten.
Tilläggsuppdrag 2023:9 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden tillsammans med kulturnämnden i uppdrag att utreda olika alternativ gällande kulturskolans behov av långsiktiga lokaler. Alternativen ska belysa ekonomiska konsekvenser ur både fastighets- och verksamhetsperspektiv, samt eventuella andra verksamhetsmässiga konsekvenser. Dialog med andra nämnder och förvaltningar ska också ske för att studera eventuella möjligheter till samlokalisering med kommunens andra verksamheter	En utredning har genomförts och rapporten är färdigställd. Rapporten har under april månad redovisats i kulturnämnden och tekniska nämnden.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Ekonomi och uppföljning I samband med att verksamheten under 2023 implementerat nytt systemstöd för projektuppföljning har förutsättningar skapats för att förnya arbetssätt gällande planering och uppföljning.	Implementeringen av projektsystemet har gått bra och alla nya projekt hanteras numera i systemet. Fortsatt utveckling sker löpande för att skapa en givande projektuppföljning.
Prioriterad aktivitet: Upphandling och avtalsförvaltning Verksamheten hanterar stora kostnader via våra avtal, här har behov identifierats att ytterligare utveckla arbetssätt för avtalsuppföljning i samverkan med Upphandlingsbyrån bl.a. gällande gränsdragning och ansvarsfördelning.	Ett förbättringsarbete tillsammans med upphandlingsenheten har startats upp där ett antal workshopar ska genomföras för att kartlägga processen för nya avtal, löpande arbete med befintliga avtal/beställningar och uppföljning av avtal.
Prioriterad aktivitet: Energieffektivisering och återbruk För att minska miljö- och klimatpåverkan från verksamheten samt för att göra investeringar som gynnar en långsiktigt hållbar ekonomi prioriterar nämnden energieffektivisering och återbruk.	Arbetet pågår med att strukturera upp arbetet med återbruk där tanken är att inom kort gå ut med en rekrytering av en samordnare på Teknik och Fastighet.

Gator och parker

Vintern startade tidigt och har varit uthållig. Trots utmaningar har vinterbudgeten klarats under de första månaderna och vi har gott hopp om att det kommer att fortsätta så.

Rally Sweden genomfördes för tredje året och snöborgen på Rådhusorget blev återigen uppmärksammas i medierna.

Arbetet med omvandlingen längs vägnätet innanför ringleden har intensifierats och i september tar vi över vägarna från Trafikverket. Under andra halvan av hösten kommer det första steget med reglering av tung trafik att införas.

Fokuset på hållbara färdssätt är stort och många gatubyggnadsprojekt planeras för genomförande under 2024. Bussgatan förbi hållplats Universum permanentades.

Illustration av västra esplanaden inför kommunens övertagande av vägnätet.

GoPs tema för året: trivsel och arbetsglädje, harmonisk organisation. Inom ramen för detta har vi påbörjat ett arbete avseende samsyn kring arbetsformer. Många deltog även på den utbildning kring detaljplaner som anordnades av Mex.

Det är ökat fokus på säkerhet och inom ramen för Umeå växer tryggt och säkert 2.0 har vi fått medel för att förstärka det arbetet. Planering av trygghetsskapande åtgärder har påbörjats. I mars fick vi även ett extra tillskott från utvecklingsmedlen för social hållbarhet för att arbeta med Elevlunden på Ålidhem.

Deltagande länder i det treåriga MM-projektet Baltic Sea region Active mobility Solutions (BATS) med fokus på hållbart resande under vinterperioden där Umeå leder arbetspaketet för framtagande av guide för MM-aktiviteter har haft möte i Umeå.

Tekniska nämnden har återigen beslutat föreslå Kommunfullmäktige att anta nya Lokala ordningsföreskrifter.

Vintercykling i Umeå, för ett ökat hållbart resande.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
TN tilläggsuppdrag 2023:1 Tekniska nämnden ger Gator och parker i uppdrag att återkomma till nämnden med en sammanhållen plan på: a) visa på hur takten att öka separering av befintliga G/C vägarna i stadsmiljö kan ökas från dagens 8% samt presentera genomförandet på lämpligaste sätt b) minska andelen kilometer G/C vägar som benämns röda cykelvägar	a) Förarbete i form av insamlande av data inför kommande åtgärder pågår. b) Beläggningsarbete enligt av nämnden fastställd plan, startar så snart vädret tillåter.
Prioriterad aktivitet: Arbetssätt Rutinerna för arbetet med program och detaljplaner bör utvecklas, teknisk handbok uppdateras och en uppdatering av kvalitetsarbetet ska genomföras	Tekniska handbok är uppdaterad. Förvaltningsöverskridande utbildning kring detaljplaner är genomförd. Deltagandet var högt. Förbättringsdag faciliterad av internrevisor är planerad.
Prioriterad aktivitet: Projekt Fokus under året ligger även på leverans och produktion.	Översyn och ensning av arbetssätt pågår med syfte att öka genomförandegraden.

Digital omställning & IT

Den 1 januari blev vi officiellt en ny organisation – Digital omställning och IT (DoIT) – med ett utökat uppdrag att utöver IT och telefoni också driva, samordna och stödja kommunens strategiska utveckling, förvaltning, teknik och support inom det digitala området.

Första kvartalet har präglats av att hitta bättre struktur och former för att gå från ord till handling där konkreta resultat av vårt bidrag till kommunens behov av omställning med hjälp av digitalisering blir tydligare så väl som att effekten ökar och hemtagningen kommer snabbare. För att lyckas har vi ökat fokus på vår verksamhetsutveckling och grundläggande förutsättningar för att leverera bastjänster till rätt nivå med uttalat mål att prioritera så mycket resurser som möjligt att arbeta tillsammans med kommunverksamheterna och deras behov av digitalisering.

IT-funktionen har blivit "DoIT"

**UMEÅ
KOMMUN**

För att driva DoIT's omställning har konstellationen *Utvecklingsforum* etablerats i syfte att sätta fokus och utse ägandeskap för utvecklingsaktiviteter som sedan genomförs tillsammans med medarbetarna. Inledningsvis prioriteras att frigöra tid internt, att stärka vårt varumärke samt att identifiera förmågor vi behöver och hitta en balans med upskill, reskill och rekrytering. Just rekrytering har också präglat de inledande månaderna då vi har ett stort behov att få in fler medarbetare.

Efter en relevans- och aktualitetsprövning är det tydligt att vi behöver se över och revidera våra styrande dokument inom IT/digitalisering. Arbetet pågår där nuvarande tes är att ersätta tidigare dokument med en Plan för digital omställning. Exakt hur en sådan plan ska utformas, vad den ska innehålla och vad den ska omfatta är ännu inte utrett. Ambitionen är att ha en bättre styrning på plats under året och att denna kontinuerligt utvärderas och förbättras.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Leverera tjänster till rätt nivå och bra kvalitet. inom server och lagring, datanät, support, stöd för en digital arbetsplats. Där sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete för effektivitet, säkerhet och kundnytta.	Ett arbete har initierats för att bättre förstå våra leveranser. Idag sker begränsad mätning/ uppföljning och tydliga servicenivåer saknas. Under våren kommer ett antal mätpunkter införas så vi dels ska förstå vilken leveransnivå vi har och utvärdera behov av anpassning.
Prioriterad aktivitet: samarbetskultur fördjupa vårt kontinuerliga arbete för en inkluderande och öppen kultur som främjar samarbete.	Vi arbetar aktivt med ökat samarbete, från chefer och ledare till leveransteam. Upplevelsen är att våra medarbetare ser positivt på denna riktning där vi fortsatt vidareutvecklar former för att ytterligare förbättra samarbetsklimatet.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Verksamhetsnära stöttning För att kunna möta verksamheternas behov av omställning behöver vi själva ställa om till mer verksamhetsnära stöttning av digital transformation. Detta sker genom prioriteringar inom följande områden a) Införande av en leveransmodell som stödjer kommunens behov och ambition b) Vidareutveckla ett partnerskap med kommunverksamheterna på strategisk, taktisk och operativ nivå c) Satsningar inom de kritiskt viktiga områdena -Arkitektur -Dataanalys och uppföljning -IT-/cybersäkerhet	Flera aktiviteter har påbörjats. Vi har infört förändringar i hur verksamhetens behov kommer in, prioriteras och levereras. Detta kommer utvärderas och förfinas löpande. En översyn pågår av vår samverkansmodell (tidigare benämnd förvaltningsmodell) där vi verkar för att få närmare samarbete och partnerskap från strategi till leverans. Ett team arbetar sedan förra året med styrning och riktlinjer för integrationsarkitektur. Dessa aktiviteter fortskrider och planering pågår för att öka fart och ambition inom arkitekturområdet. Dialog förs med målsättning att kunna etablera ett samverkansobjekt för dataanalys och uppföljning med ett ägandeskap inom SLK och styrgrupp med flertalet av kommunens förvaltningar representerade. Inom säkerhetsområdet har vi genomfört en så kallad penetrationstest med efterföljande åtgärder. Vi håller också på att avropa en leverantör som hjälper oss om vi drabbas av en cybersäkerhetsrelaterad incident. Fokus på ytterligare aktiviteter inom området är mycket högt.

Måltidsservice

Verksamhetens fokusområde 2024 är implementering och uppföljning. Mötesstruktur och syfte med alla möten är uppdaterade för att stödja våra fokusområden. Vi har bra digital struktur och arbetssätt för att följa utvecklingen.

Under tertial 1 har det varit mycket arbete med upphandling av nya livsmedelsavtal. Vi har från 1 mars två huvudgrossister vilket har inneburit förändringar i sortiment och leveranser.

Livsmedelspriserna är fortsatt en utmaning, utfallet tertial 1 visar en ökning med 3% jämfört med föregående år. Störts avvikelse var det i januari, en återhämtning har skett i februari och mars efter att besparingsåtgärder är implementerade. Alla kök är igång med besparingar och helårsprognosen är -0,5.

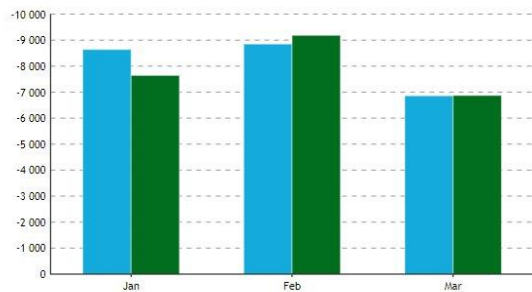
Vi ligger långt ifrån att klara ekologiska mål och närodlat men jobbar enligt direktiven medel före mål. Utfall för ekologiska inköp har ännu ej levererats av ny leverantör.

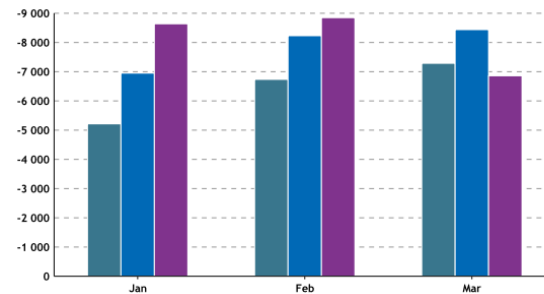
Mer statistik från Måltidsservice finns att läsa via öppna data-portalen.
<https://opendata.umea.se/pages/maltidsservicestatistik/>

Ekonomiskt åtgärdsprogram

Handlingsplan för ekonomi i balans är implementerad i hela verksamheten. Alla aktiviteter är påbörjade. Förändringar i utbud är genomförda från vecka 9. Utfallet för livsmedel har succesivt förbättrats under tertial 1.

Utfall 2024
Budget 2024

Utfall 2022
Utfall 2023
Utfall 2024

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Goda För att skapa en bra måltidsupplevelse krävs samverkan med matgäster och alla verksamheter i kommunen som Måltidsservice lagar mat till. Måltidsservice är med i projektet School Food 4 Change som jobbar för att skapa mer hållbara skolmåltider i samverkan med skolan för att främja både miljön och hälsan. 2023 är 16 förskolor och skolor med i projektet och ska fungera som katalysatorer för systemförändring kopplat till vår syn och engagemang för hållbar mat. Antalet förskolor och skolor kommer att utökas 2024 och 2025 och målet är att projektet blir en del av Umeå Kommuns ordinarie verksamhet efter det. En viktig arena för samverkan är matråd/elevråd i alla våra verksamheter. För att veta med vad gästen tycker ställs systematisk tre enkla mätbara frågor på matråd. Kundnöjdhet i samband med måltid påverkas i hög grad av vilken service och vilket bemötande matgästen upplever. För att öka kunskapen fortsätter vi satsa på utbildning i service och bemötande för att verksamheten systematiskt ska jobba med kvalitetsarbete i service.	Projektet framskrider enligt plan och har utökats 2024. Rekrytering av nya förskolor och skolor pågår, samt arbetet med befintliga enheters handlingsplaner. Projektledningen ser många fördelar på de enheter som är med i projektet att samarbetet mellan utbildning och kök utökas. Just nu pågår planering av utbildning för kökens medarbetare samt Canteen days som riktar sig mot familjerna. Tre mätbara frågor är framtagna och är nu en del av den mall som Måltidsservice tagit fram för matråd. Rektorer är sammankallande till matråd och Måltidsservice mall är valfri att använda. Arbeta pågår med att implementera mallen. I dagsläget finns resultatet för hela verksamheten. Vi arbetar med att fler ska svara på frågorna.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Hälsosamma Alla gäster och kunder har olika önskemål och tycker om olika mat. Det finns en utmaning att laga hälsosamma och klimatsmarta måltider som lever upp till gästens förväntningar. För att kunna möta gästernas önskemål har medarbetare i köken stor frihet att anpassa menyer utifrån gästernas behov och önskemål. För att ändå veta att maten är hälsosam finns ramarna beskrivna i måltidskoncept och att använda näringsberäknade recept i kostdatasystem.	Fokus i tertial 1 har varit att uppdatera Måltidskoncept till ny verksamhetsplan och handlingsplan för ekonomi i balans samt implementera och följa upp att alla kök har kännedom och arbetar enligt vårt koncept.
Prioriterad aktivitet: Öka omställningen Många måltidsbiträden som anställs har ingen formell utbildning och många är även språksvaga. Vi behöver rusta dem med både kompetens och språk för att ge förutsättningar att klara hela uppdraget som Måltidsbiträde. Verksamheten har ett arbetssätt för att validera måltidsbiträden till kock men kompetensnivån på många av nuvarande Måltidsbiträden är för låg för att kunna validera. En ansökan om medel från omställningsfonden är gjord för att starta upp utbildningskök med syfte att höja kompetensen för måltidsbiträden och fylla kunskapsglappet så de har tillräcklig kompetens för att sedan kunna validera till kock.	Måltidsservice har fått besked att vi är beviljade medel från omställningsfonden för år 1 av projektet att kompetens-höja måltidsbiträden. Projektledare är tillsatt och urval av handledare i 12 utbildningskök är klar. Handledarutbildning sker internt i samarbete med arbetsmarknad och integrationsavdelningen. Projektet framskrider enligt plan.

Städ- och verksamhetsservice

Städ och Verksamhetsservice fick under mars månad fått en ny Verksamhetschef, samt att det har rekryterats in 3st nya enhetschefer. Ledningsgruppen kommer vara komplett i slutet av maj månad.

Arbete har påbörjats för att analysera och se över organisationen för att skapa förutsättningar så den skall bli robust, hållbar samt flexibel över tid.

Det har även påbörjats ett arbete som kommer att utmynna i en handlingsplan för förbättrad städkvalité för städ och verksamhetsservice. Det kommer tas fram en del nya rutiner, förändra en del arbetssätt samt en större samordning mellan de olika distrikten, vilket kommer leda till en förbättrad städkvalité i framtiden.

Städservice intensifierar användandet av städrobotar

Det har under första tertialen även utförts kontroller av städkvaliteten av miljö och hälsoskydd genom tillsyn på olika objekt. Dessa kontroller visar på ett antal brister gällande den utförda städkvaliteten. Bristerna har flera olika orsaker, men de största avvikelserna beror på:

1. Lokalerna är vissa fall på en del av objekten svårstädade då det finns lite slitna ytskikt och golv.
2. Städbarheten är också låg på många objekt, dvs det är svårt att utföra den regelmässiga städningen eftersom det är saker i vägen, vilket leder till att personalen inte kommer åt att utföra sitt uppdrag.
3. En del interna fel inom städ och verksamhetsservice beroende på hög frånvaro av personal genom höga sjuktal men även svårt att hitta personal med ordentlig städ kompetens.

Stökiga klassrum är en utmaning för lokalvårdarna

Att arbeta med att minska sjukfrånvaro samt att attrahera framtidens medarbetare är även det frågor som kommer att arbetas med stort fokus på framöver.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Robotisering vi behöver öka takten gällande robotisering av vår maskinpark. Till att börja med behövs en inventering kring vilka objekt som kan vara lämpliga. Därefter behöver vi testa och utvärdera olika robotmodeller för att se vad som passar bäst på de olika objekten. Samarbete med Fastighetskontoret är nödvändig, då det kan behövas anpassningar för att robotarna ska kunna nyttjas på ett effektivt sätt.	Städ och Verksamhetsservice har ökat takten genom att köpa in fler robotar. Vi har även fått låna några olika robotar som vi får låna under en period för att analysera effekten av. Utvärdering och utprovningar av olika robotar kommer att fortsätta under hösten. Det förekommer dock en hel del inkörs problem med lokaler vilket gör att det inte gått att använda dessa fullt ut. Det kan vara dörrar som är låsta på natten, larm som gör att robotar ej kan köras nattetid osv. Personalen som utvärderar de nya robotarna är dock väldigt nöjda över resultatet. Det planeras att köpas in ytterligare robotar under hösten som kommer placeras ut. Sveriges största tidning inom städ. Rent gjorde ett reportage om den robotsatsning som görs i Umeå, som visar att vi är i framkant i Sverige. Robotar kan för närvarande ej ersätta personal fullt ut, men ger ett väldigt bra komplement både ur ekonomisk synvinkel men även miljömässigt, då v kan minska ned användandet av kemikalier.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Optimera bemanningsplaneringen här behöver vi genomlys verksamheten och se över flextid och förläggning av medarbetarnas arbetstid. Ökat nyttjande av lokaler kan ge annat behov av städfrekvenser och tid för utförande.	Eftersom det under en period inte funnits någon verksamhetschef på plats har denna aktivitet ännu ej fått så stort utrymme. Denna aktivitet är väldigt prioriterad och en större handlingsplan är påbörjad där denna aktivitet är väldigt central aktivitet. En rad åtgärder har framkommit som kommer kunna göra denna aktivitet kommer påbörjas inom kort. En förändrad organisation i framtiden är en förutsättning för att vi skall kunna möjliggöra ändrade städfrekvenser, och tider för utförandet. Det arbetet har precis påbörjats
Prioriterad aktivitet: Miljöfordon Öka takten i antalet miljöfordon med särskild prioritet på områden där laddpunkterna är flera. Löpande samarbete med Fastighetskontorets projektgrupp för laddinfrastruktur, så att infrastruktur är på plats när elbilar levereras, samt utveckla organisationen för fordonshantering.	Fossilfria bilar beställs där det fungerar i verksamheten och där laddpunkter är en möjlighet. Vi tar även hänsyn till robustheten i organisationen . Verksamheterna har ni inte längre ett val kring drivmedel utan det avgörs av Fordonsenheten.

Uppföljning status uppdrag och aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Kemikaliefri städning för att bidra till Umeå kommuns miljömål behöver vi se över val av städmetoder och vilka objekt som kan lämpa sig för kemikaliefri städning. Vid nya objekt (nyproduktion) väljs alltid kemikaliefri städning som första alternativ	Inventering och riskbedömning av alla kemikalier pågår kontinuerligt, där fokus är att minska andelen kemikalier. En ny upphandling pågår där vi går mot mindre miljöpåverkande kemikalier. Ett försök att använda s.k. ultrarent vatten pågår på 2st distrikt, diskussion pågår med leverantör att få köra detta som pilotprojekt under 1 års tid. Att byta ut alla kemikalier som är möjliga mot ultrarent vatten på alla distrikt skulle ge en betydligt större kostnad, men piloten skall avgöra om det är ekonomiskt försvarbart att byta ut en stor del av dagens kemikalier mot ultrarent vatten. Även att försöka använda mer städmaskiner med ex ånga för att minska ned antalet kemikalier pågår regelbundet. Även detta är en metod som kommer öka allt mer. Städ och verksamhetsservice är i uppstarten av några nya objekt ex Carlslund skolan. På dessa olika objekt planerar vi så långt som möjligt att undvika kemikalier, och ser på andra metoder. Det är för närvarande ej möjligt med 100% kemikaliefri städning, men inriktningen är att så långt det är möjligt undvika kemikalier. För både för personal och miljöns skull.

Inriktningsmål

Inriktningsmål 1

Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050

Så bidrar tekniska nämnden: Umeå kommun har ambitiösa mål för tillväxt och arbetet med hållbar utveckling, med visionen om 200 000 medborgare år 2050. I kommunens tillväxtarbete måste alla kommunens verksamheter bidra. Tekniska nämndens bidrag är viktiga då platsens attraktivitet och goda livsmiljöer är central för tillväxt. Tekniska nämnden som svarar för infrastruktur och service har här en central roll. Dels i bygget av infrastruktur och nya stadsdelar. Dels i arbetet att ge förutsättningar för andra aktörers projekt, både bostadsprojekt och nya företagsetableringar. Samtidigt som medborgarnas vardag inte ska påverkas mer än nödvändigt. Nämndens ambition att skapa en väl fungerande vardag beskriver hur viktigt detta är för att tillväxten ska ske på ett sådant sätt den ger positiva bidrag för dagens Umeåbor. Nämnden ger förutsättningar för bostadsbyggandet då infrastrukturen byggs ut så att fler bostäder kan ta plats i kommunen. Nämnden ser gärna att samarbetet med universiteten utvecklas och fördjupas, det finns många områden där möjligheten finns. Nämndens ansvar för servicen till kommunens verksamheter bidrar också, välfungerande lokaler och IT-lösningar likväl som bra offentliga måltider bidrar till en kommunal service som har betydelse när man ska välja bostadsort. Nämnden deltar i alla skeden i processen, från planering till byggande och sedan genomförande, service och förvaltning.

Inriktningsmål 1

Uppföljning prioriterade aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Fokus på leverans av projekt och infrastruktur	Översyn och ensning av arbetssätt pågår med syfte att öka genomförandegraden.
Prioriterad aktivitet: Vara en aktiv partner inom innovation	• Testhuset – en plats för utforskande och omställning där förvaltningar, bolag och externa aktörer kan mötas för att tillsammans utforska innovationer och omställningsinitiativ. • Påbörjad omställning /förmågeförflyttning inom Digital omställning och IT för att tillsammans med verksamheterna skapa strukturer och förutsättningar för nya och innovativa arbetssätt. • Utökad samverkan med Umeå universitet kring transformativa och innovativa initiativ, bl a genom utökad strategisk dialog samt samverkan kring kommundoktorand via Företagsforskarskolan. • Initierat arbete med att skapa förutsättningar för att nyttja data för beslut, uppföljning, styrning och prognostisering, med den datadrivna, innovativa organisationen som målbild.

Inriktningsmål 2

Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Så bidrar tekniska nämnden: Umeå är den största staden i Sverige som saknar så kallade utsatta områden. Nämndens bidrag rör många områden: till exempel trygghet i utomhusmiljöer, minskad hemlöshet och tillgång till utomhusmiljöer för aktiviteter. Vi fortsätter vårt arbete i enlighet med de tidigare fastställda styrdokumenterna, bland annat Handlingsplan mot våld. Vi kommer att arbeta med detta inom ramen för vårt grunduppdrag genom fortsatt arbete med trygga och säkra utemiljöer samt genom Fastighets arbete med att samordna lägenhetshanteringen i kommunen. Inom nämndens grunduppdrag pågår löpande arbete för att skapa och upprätthålla trygga och säkra utomhusmiljöer genom exempelvis planering och underhåll av gatubelysning, parker och naturområden.

Inriktningsmål 2

Uppföljning prioriterade aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Stadsdelssatsningar Fortsätta arbetet enligt av nämnden fastställd plan	I april fattade nämnden beslut om planeringen för 2026 – 2034.
Prioriterad aktivitet: Stadsdelslyft Ålidhem Genomföra upprustning av utemiljöer och översyn av vägnät så att de offentliga rummen fylls med människor i alla åldrar och av olika kön som skapar trygghet i samhället. Arbetet planeras genomföras i dialog med medborgarna och i samverkan med andra aktörer, både kommun-interna och externa.	I mars beviljades Gator och parker medel för att tillsammans med skolungdomar utveckla parken Elevlunden på Ålidhem. Dessutom tar vi tillvara tidigare resultat från medborgardialoger.

Inriktningsmål 3

Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina liv

Så bidrar tekniska nämnden: Inom nämndens område finns många områden som kan bidra till att ge förutsättningar både för män och kvinnor. Särskilt kan nämnas att känna sig trygg i våra offentliga rum och tillgången till god kollektivtrafik och hållbara färdsätt då kvinnorna använder de färdsätten mer. Tekniska nämnden har under många år arbetat för att jämställdhetsarbetet ska ge avtryck i det offentliga rummet och inför 2023 fick nämnden i uppdrag att förnya det arbetet. Nämnden har dessutom sett behov av att prioritera ett arbete kring medborgardialog för att på så sätt öka delaktigheten och inflytandet från alla medborgare i kommunens utveckling.

Inriktningsmål 3

Uppföljning prioriterade aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Medborgardialoger och stadsdelsåtgärder	Genomförs enligt fastställd plan.
Prioriterad aktivitet: Utveckla tryggare mötesplatser ett större projekt väljs ut ur investeringsplanen utifrån perspektivet jämställd stadsutveckling.	Arbetssätt för identifiering av lämpliga investeringsobjekt är under framtagande. Bland annat är projektet för utemiljön på Teg central-skolan en möjlig kandidat.

Inriktningsmål 4

Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Så bidrar tekniska nämnden: Med beslutat åtgärdsprogram för miljömålen (fortsättningsvis benämnt "ÅGP") som bas planeras och genomförs åtgärder under samordning av förvaltningens miljöforum och i samverkan med programansvarig. Av de åtgärder i ÅGP som berör nämnden återfinns flest åtgärder inom området Klimat, därefter Biologisk mångfald, Giftfri miljö, God bebyggd miljö och Vatten. I dagsläget är 67% av åtgärderna påbörjade. Att det finns åtgärder som inte är påbörjade beror på att budget för genomförande saknas, att sammankallande part inte påbörjat arbetet med åtgärden eller att åtgärd behöver revideras avseende ansvar.

Flertal av de åtgärder som tekniska nämnden omfattas av i ÅGP har stor potential att minska förvaltningens klimatpåverkan. Flera av åtgärderna omfattas av förvaltningens löpande och dagliga arbete, till exempel genom trafikprogram och energieffektivisering av kommunens lokaler. Men programmet innehåller även åtgärder som kräver ytterligare ansträngningar.

De åtgärder som är av arten strategisk planering, exempelvis att ta fram mål för klimatpåverkan vid renoveringsprojekt inom bygg- och anläggning eller mål för energianvändning är exempel på åtgärder i ÅGP där genomförandet, dvs att sätta målen, klassats som en liten kostnad. Att sedan uppfylla uppsatta mål kommer dock kräva en stor kostnad, vilket inte syns i kostnadsuppskattningen. Här krävs ytterligare arbete i samverkan med programansvarig samt andra aktörer.

Cirkulär ekonomi är ett område som tar allt större plats på nationell nivå och återbruk av produkter har stor potential gällande minskad miljö- och klimatpåverkan men även minskade monetära kostnader. Under 2023 har förvaltningen bedrivit ett återbruksprojekt vars syfte var att utreda förutsättningar för internt återbruk. Med systemstöd och resurser på plats kommer projektet tas in i förvaltningsfas under 2024, med målet att etablera och implementera arbetssätt och på sikt minska förvaltningens miljö- och klimatpåverkan.

Inriktningsmål 3

Uppföljning prioriterade aktiviteter

Uppdrag/Prioriterad aktivitet	Status/Kommentar
Prioriterad aktivitet: Hållbarhetsredovisning etablera arbetssätt och metod för visualisering	Pågående. Handlar om kartläggning av teknik- och fastighetsförvaltningens klimatpåverkan. Utredning pågår för arbetssätt och metod för visualisering.
Prioriterad aktivitet: Återbruksprojektet Etablera arbetssätt och organisation för att gynna den cirkulära ekonomin	Pågående. Arbetssätt för att skapa förutsättningar för ökat återbruk inom teknik- och fastighetsförvaltningen är under framtagande.
Prioriterad aktivitet: Fossilfri fordonsflotta Fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för en fossilfri fordonsflotta och ladd-infrastruktur	Pågående. Fossilfria bilar beställs där det fungerar i verksamheten och där laddpunkter är en möjlighet. Vi tar även hänsyn till robustheten i organisationen . Verksamheterna har inte längre ett val kring drivmedel utan det avgörs av Fordonsenheten.
Prioriterad aktivitet: Klimatanpassning Genomföra åtgärder från utredningarna kring Tvärån och Djupbäcksvägen	Aktiviteterna sker enligt plan
Prioriterad aktivitet: ÅGP Genomförande av Åtgärdsprogrammet	Pågående. Av aktiviteterna är 5% genomförda, 10% löpande som kommer blir genomförda till åtgärdsprogrammets slut, 54% påbörjade och 31% ej påbörjade.

Förvaltningens utvalda rapporter

Personuppgiftsincidenter

Förvaltningen har inte rapporterat många incidenter över åren. De incidenter som anmälts vidare till i Datainspektionen och senare Integritetsskyddsmyndigheten har varit få.

Förvaltningens rutiner och insatser samt årliga utbildningar inom dataskydd och informationssäkerhet från centralt håll fungerar på ett tillfredsställande sätt och personuppgiftskoordinatorerna gör ett bra arbete med att lyfta upp vikten av att anmäla personuppgiftsincidenter.

De incidenter som inträffat under T1 2024 rör felaktiga behörigheter i filservertor och en incident om ett mejl med personuppgifter som skickats till felaktig mottagare. Alla incidenter under T1 upptäcktes genom att anställda informerat och rapporterat om incidenterna till verksamheterna/berörda. Den visar en god säkerhetskultur där medarbetarna är engagerad i verksamhetens säkerhetsfrågor, vilket även inkluderar skyddet för personuppgifter.

År	Antal incidenter	Antal anmällda vidare
2018	3	1
2019	6	0
2020	9	1
2021	9	1
2022	3	1
2023	12	0
2024, T1	5	0

Personalrapport

Kompetensförsörjning & attraktiv arbetsgivare

Arbetet med kompetensförsörjning samt att vara en attraktiv arbetsgivare sker fortsättningsvis på flera nivåer både inom och utanför teknik-och fastighetsförvaltningen.

I flera kommungemensamma forum och arbetsgrupper pågår samarbete kring specifika frågor, så som att förlänga arbetslivet samt hur vi gör det attraktivt att arbeta i yttrområdena. Inom dessa frågor görs ett gemensamt arbete mellan förvaltningar i att hitta lösningar på gemensamma utmaningar. Exempelvis kommungemensam satsning där ToFF är representerade med uppdrag utifrån tilläggsuppdraget 2023:2. Utmaningen är att klara kompetensförsörjningen med fokus på geografiskt svårrekryterade områden. Tillsammans med berörda chefer har en workshop genomförts för att se över möjligheten att öka och bredda samarbetet mellan och inom förvaltningar och geografiska områden.

Inom teknik- och fastighetsförvaltningen har vi under januari-mars implementerat vår nya vision med syfte att skapa tydlighet i vår gemensamma riktning. Samtidigt pågår ett arbete med att formulera ett budskap och tillhörande annonsmaterial som ska användas i arbetet med att både attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Budskapet kommer utgå från förvaltningens vision samt Umeå kommuns målbild över att vara en attraktiv arbetsgivare.

På verksamhetsnivå har nya aktivitetsplaner upprättats för 2024, som en kompletterande del till Tekniska nämndens kompetensförsörjningsplan.

Ledarskap

Från förvaltningens chefer fanns önskemål om ett forum för gemensamt erfarenhetsutbyte utifrån rollen som chef och ledare.

Det blev grunden för forumet Reflekterande Team med start i början av februari. Syftet är att skapa nätverk, erfarenhetsutbyte och möjlighet att höja kompetensutvecklande reflektioner, som i sig är en friskfaktor. Gemensamma chefsdagar planeras för att ge tid för reflexion kring ledarskapet, lärdom av varandra och inspiration av föreläsare.

Friskfaktorer

Året inleddes med en gemensam utbildning för HR, huvudskyddsombuden samt fackliga samverkanspartner i Sunt arbetslivs Friskfaktorsteget.

Därefter startade ett kommungemensamt forum för arbetet med friskfaktorer och arbetsmiljö där ToFF är representerade. I förvaltningen har det varit en inledande presentation i förvaltningens ledningsgrupp. Detta i syfte att med varje verksamhetschef planera vidare den fortsatta informationen och introduktionen i respektive verksamhet.

Måluppfyllelse personalpolitiska mål

Tabell 1: Tekniska nämnden – andel heltidsanställda, tillsvidareanställda, sjukfrånvaro med mera uppdelat efter kön

Resultatmått	Målvärde 2024	Utfall jan- april 2024			Utfall jan- april 2023		
		Kvi	Män	Tot	Kvi	Män	Tot
Sjukfrånvaro totalt i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.	6,0	8,7	5,4	7,3	9,6	4,7	7,5
Andel långtidsfriska	65	57	64	60	52	62	56
Andel heltidsanställda	96	94	97	95	94	98	96

Den avvikelse som finns i resultatmättet sjukfrånvaro och andel långtidsfriska beror på mer förkylningar än vanligt samt längre sjukfrånvaroperioder. Det finns några enstaka fysiska, ej arbetsrelaterade, frånvaroorsaker. Arbetet med friskfaktorer och aktiv rehabilitering fortgår och även ambitionen att systematiskt öka kunskapen om sjukfrånvaromönster.

Ekonomirapport

Nämndens resultat jan-april 2024

Tabell 3 – Nämndens budgetavvikelse per april 2024 är 7,2 mnkr

(mnkr med en decimal)	Budget t jan-ap r 2024	Utfall jan-apr 2024	Budget- avvikelse jan-apr 2024	Budget- avvikelse jan-apr 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budget- avvikelse 2024
Verksamhetens intäkter	47,6	58,8	11,1	19,1	147,6	150	2,5
Verksamhetens kostnader	-587,1	-591,1	-3,9	-44,9	-1 630,2	-1 648,4	-18,2
Verksamhetens nettokostnad	-539,5	-532,3	7,2	-25,8	-1 482,6	-1 498,4	-15,7

Verksamhet	Utfall april 2024	Utfall april 2023
Gator och parker	13,4	-10
Fastighet	-13,2	-16,7
IT	3,6	5,3
Måltidsservice	-0,7	-5,1
Städ-och verksamhetsservice	2,3	-0,2
Gemensamt	1,8	0,9
Totalt, mnkr	7,2	-25,8

Nämndens resultat

Nämndens resultat per april är ett överskott på 7,2 mnkr jämfört med budget, fördelat per verksamhet enligt tabell. Jämfört med resultatet samma period föregående år, -25,8 mnkr, så är resultatet cirka 33 mnkr bättre. Det som skiljer mellan åren är i huvudsak att kostnaderna för vintern inledningsvis är mer kostnadsmässigt gynnsam för Gator och parker och ett något lägre underskott inom Fastighet jämfört med 2023. Även övriga verksamheter har ett starkare resultat 2024.

Underskottet inom Fastighet beror till största del på inledande kostnader för vinter och kyla, där snöröjning och takskottnings samt skador orsakade av kyla och snö drar ner resultatet. Energikostnaderna ligger däremot inledningsvis bättre än budget samt att statsbidrag för Ukraina också lyfter resultatet något.

Måltidsservice har ett underskott kopplat till priser för livsmedel som fortsatt ligger högt samt till viss del personalkostnader som överskrider budget.

Överskotten inom IT och Städ-och verksamhetsservice beror främst på lägre personalkostnader än budget.

Inom Gemensamt är det ett överskott beroende på att personalkostnader är lägre än budget samt vissa övriga kostnader som är lägre än budget.

Fler detaljer redovisas under respektive verksamhet.

Prognos per april, -15,8 mnkr

Tabell 4 – Nämndens prognos per april, -15,8 mnkr

Verksamhet	Prognos 2024				Resultat
	Jan	Feb	Mars	April	2023
Gator och parker	0	0	0	0	-26,7
Fastighet	-4	-12,1	-13,8	-17,8	-30,9
Digital omställning & IT	0	0	0	0	1,7
Måltidsservice	0	0	0	0	-21,1
Städ & verksamhetservice	-1	-1	-1	0	-1,6
Gemensamt	1	1	2	2	1,7
Totalt, mnkr	-4	-12,1	-12,8	-15,8	-76,9

Nämndens prognos

Prognosen per april visar ett förväntat underskott på ca -15,8 mnkr mot årsbudget.

Den inledande vintern har med snöröjning, taksrottning och skador orsakat av kyla och tak-ras medför negativa budgetavvikelser inom Fastighet som bedöms påverka hela året, medan det inom Gator och parker är en prognos i nivå med budget trots inledande överskott. Under senare delen av året tar kommunen över vägar från Trafikverket vilket medför kostnadsökningar.

För Städ- och verksamhetsservice är det tillkommande volymer under senare delen av året som bedöms medföra ökade kostnader men trots det bedöms resultatet bli i nivå med budget. Inom Måltidsservice bedöms planerade åtgärder ge ett resultat i nivå med budget för året trots inledande underskott. För IT kommer ökande personalkostnader, både rekryteringar och konsulter, att successivt dra ned det inledande överskottet mot ett nollresultat. För licenser, främst från Microsoft, kommer valutaeffekter samt debiteringar medföra kostnadsökningar i slutet av året. Inom Gemensamt är prognosen 2 mnkr för perioden.

Fortsatt höga prisnivåer och avtalsjusteringar påverkar nämndens verksamheter generellt för året men i något mindre utsträckning än de senaste åren och hanteras genom att anpassa volym, ambition eller servicenivå där så är möjligt.

Under nuvarande förutsättningar är det väldigt svårt att göra en säker prognos, därför ska prognosen bedömas med en osäkerhet på +15 och -15 mnkr. Nämnden påverkas till stor del av yttre faktorer som ej går att styra, exempelvis prisökningar och väder. Nuvarande bedömning från SKR är att index ligger på mer normala nivåer 2025, ca 2 procent.

Fastighet. Periodresultat -13,2 mnkr

Tabell 5 – Specifiering av kostnader kopplade till vintern

Specifikation vinterkostnader, tkr	Periodbudget	Periodutfall	Periodavvikelse	Årsprognos
Skötsel/tillsyn	-34 827	-43 167	-8 341	-8 000
varav snöröjning mm	-26 798	-36 260	-9 462	-9 500
Media	-51 013	-49 876	1 138	-2 080
varav elkostnader	-19 760	-20 660	-900	310
varav värmekostnader	-26 713	-23 393	3 320	-1 220
varav vattenkostnader	-4 541	-5 823	-1 282	-1 170
Skador	-2 833	-8 147	-5 314	-4 000
varav vinterskador		-1 983		
Varav takskottning, tkr	tom 2024-04	2023	2022	2021
Takskottning (utfall)	-2 699,3	-9 935,0	-2 325,3	-26 426,1

Skötsel/tillsyn visar ett underskott som uppgår till -8,3 mnkr. Underskottet beror uteslutande på snöröjningskostnader som uppgår till -9,5 mnkr.

Även Skador redovisar ett underskott med -5,3 mnkr. Detta beror bl a på tak-raset på Umeå brandstation, branden på Holmsund brandstation, takskador på Östra ersbodaskolan samt vattenskada på Gammlia. I övrigt lägre kostnader med 0,4 mnkr.

Prognos Fastighet, -17,8 mnkr

Externa hyreskostnader prognosticeras med ett underskott på -4,0 mnkr. Detta beror till stor del på att hyreshöjningarna för 2024 blev högre än budgeterat, index blev 6,5% i stället för 5%.

Skötsel/tillsyn prognosticeras också med ett underskott på -8,0 mnkr. Underskottet beror uteslutande på snöröjningskostnader, -9,5 mnkr. Energikostnaderna beräknas gå med ett underskott på -2,1 mnkr i slutet av året. Här är det kostnaderna för el- och vattenförbrukning som står för underskottet. Även Skador prognosticeras med ett underskott på -4,0 mnkr. Däremot beräknas intäkterna gå med ett överskott på 1,0 mnkr, de avser statsbidrag enligt massflyktindirektivet. I övrigt högre kostnader med -0,7 mnkr.

Gator och parker. Periodresultat 13,4 mnkr

Periodresultat 13,4 mnkr

Gator och vägar (10,3 mnkr) Endast några få större snöfall inledningsvis för året medför ett överskott.

Parker (0,5 mnkr). Inledningsvis ett överskott för året. Vår och sommarsäsong är i gång.

Färdtjänst (2,6 mnkr). Nivå på resande är för närvarande något lägre jämfört med innan pandemin.

Prognos 0 mnkr

Årsprognosen för gator och vägar, parker och färdtjänst är per februari 0, dvs ett resultat i nivå med budget. Under senare delen av året tar kommunen över vägar från Trafikverket vilket kommer medföra ökade kostnader.

DoIT. Periodresultat 3,6 mnkr

Periodresultat 3,6 mnkr

Avvikelsen i intäkter (0,5 mnkr) beror på ökad försäljning. Personalkostnaderna avviker med 2,4 mnkr bestående av vakanta tjänster, flertalet tjänster har redan tillsatts och resterade vakanser tillsätts mest troligt innan sommaren.

Semesteruttag och föräldraledigheter bidrar även till avvikelsen. Övriga verksamhetskostnader följer i princip lagd budget, med ett undantag för licenskostnaderna som tillfälligt visar en avvikelse på 0,8 mnkr.

Prognos 0 mnkr

Det överskott som hittills uppstått kommer att försvinna succesivt under året då det finns flera pågående rekryteringar samt att konsulter kommer att nyttjas för att öka arbetstakten. Detta gör att prognosen för helåret blir +/-0 mot lagd budget.

Måltidsservice. Periodresultat -0,7 mnkr

Periodresultat -0,7 mnkr

Den negativa avvikelsen beror på höga priser för livsmedels (-0,8 mnkr) och personalkostnader (-0,3 mnkr). Intäkterna visar ett överskott (+0,3 mnkr).

Transporter ger underskott (-0,1 mnkr) pga tillfälligt utökade leveranser och prishöjningar.

Prognos 0 mnkr

Utfall för livsmedel under perioden mars ligger i linje med budget vilket kan förklaras med att besparingsåtgärderna har börjat ge effekt. Dock är bedömningen i nuläget att underskottet från januari kan bli svårt att återhämta i sin helhet. Prognosen på livsmedel är betingad till att besparingsåtgärderna är utförda under året som planerat. Övriga risker vi har identifierat är svårigheter att förutse ökade personalkostnader och eftersläpning av större fakturor på t.ex. transporter.

Städ och verksamhetsservice. Periodresultat 2,3 mnkr

Periodresultat 2,3 mnkr

Avvikelsen består främst av personalkostnaderna, vakanta tjänster som kommer att tillsättas och semesteruttag, föräldraledighet som inte ersatts fullt ut samt sjukfrånvaro. Rekryteringar för flertal tjänster pågår. Drygt 0,3 mnkr av avvikelsen är pengar för UVTS (*Umeå växer tryggt & säkert*) som ska användas till att rekrytera personal. För intäkter finns ett mindre överskott bestående av bidrag och försäljning medan ett tillfälligt avtal med högre priser för förbrukningsmaterial ger en avvikelse på drygt -0,1 mnkr. Övriga kostnader följer i princip lagd budget.

Prognos 0 mnkr

I dagsläget bedöms att Städ och Verksamhetsservice kommer att klara av att hålla årsbudget. Första delen av året kommer visa en positiv avvikelse men tillkommande objekt under sommaren gör att personalkostnaderna kommer att öka succesivt.

Gemensamt. Periodresultat 1,8 mnkr

Periodresultat 1,8 mnkr

Gemensamma kostnader och kostnader för ledning och politik redovisas här. Kostnaderna är lägre än budgeterat utifrån att planerade insatser och åtgärder inte till fullo är i gång ännu samt att det på grund av vakanser och tjänstledigheter finns ett överskott inom stödfunktionerna.

Prognos 2 mnkr

Prognosen är satt till 2 mnkr i överskott jämfört med budget.

Investeringar

Investeringar

Tabell 6 – Nämndens investeringar per april 2024, -261,4 mnkr

Nämnd (mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget- avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Verksamhetens nettoinvesteringar	-445,4	-261,4	184	-882,2	-1632,7	-1304,1	328,5

Investeringar

Tabell 7 – Nämndens investeringar per april 2024, -261,4 mnkr

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget- avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Fastighet	-331,6	-222,6	109	-670,9	-1041,2	-757,2	284
Gator och parker	-90,4	-25,6	64,8	-148,7	-521,3	-486,8	34,5
IT	-20,8	-10,1	10,7	-56,2	-62,3	-52,3	10
Övrigt	-2,6	-3,1	-0,5	-6,4	-7,8	-7,8	0
Summa	-445,4	-261,4	184	-882,2	-1632,7	-1304,1	328,5

Nämndens totala investeringar per april uppgår till **-261,4 mnkr**, **184 mnkr** under budget fördelat enligt **tabell**. Total prognos visar ett förväntat överskott på 328,5 mnkr mot budget, främst inom investeringar för fastigheter, vilket motsvarar en genomförandegrad på ca 80%.

Investeringar Fastighet

Tabell 8 – Projektutfall, budgetavvikelse samt prognos per april 2024 (tio största investeringarna)

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budgetavvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Vasaskolan gymnasie elevökn	-4,2	-6,1	-1,9	-4,7	-98,5	-23,1	75,4
Carlslund ny grundskola mm	-44,4	-26,0	18,4	-178,0	-76,1	-58,1	18,0
Champinjonen vuxenutb elevökn	-24,6	-29,2	-4,5	-9,8	-74,0	-80,0	-6,0
Östra stallet ombyggnation	-13,5	-1,4	12,1	-1,0	-40,4	-14,0	26,4
Hedlundaskolan, ny- och ombyggn	-5,7	-1,4	4,3	-5,8	-40,0	-13,3	26,7
Sjöfruskolan utbyggnad	-17,5	-18,9	-1,4	-28,5	-38,9	-28,5	10,4
Kungsgården ny fsk 8 avd	-11,9	-9,8	2,1	-12,8	-35,7	-33,0	2,7
Dragonskolan gymnasie elevökn	-11,3	-21,1	-9,8	-49,3	-33,9	-43,9	-10,0
Mariedal ny fsk 6 avd	-11,0	-8,0	3,0	-14,2	-33,1	-33,0	0,1
Berghemsskolan utbyggnad	-10,9	-8,4	2,5	-35,0	-32,7	-24,0	8,7
Summa	-154,9	-130,3	24,7	-339,2	-503,3	-350,9	152,4

Investeringar Fastighet

Fastighets investeringsbudget uppgick jan-april till 331,6, utfallet för samma period blev 222,6 mnkr dvs. ett överskott på 109 mnkr. Överskottet beror på att många projekt inte har startat än. Fastighets totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 1041,2 mnkr och prognosen för året är -757,2, dvs ett överskott på 284 mnkr.

Vasaskolan, om och tillbyggnad

Projektet med om- och tillbyggnationer på Vasaskolan för gymnasiets elevökning är i programskede. Skisskedet har tagit längre tid än planerat på grund av den komplexa byggnaden och trånga tomten. Det har inneburit att prognosen för året är betydligt lägre än budgeterat. Förhoppningen är ändå att projektet blir klart enligt tidplan.

Carlslundsskolan, ny grundskola

Alla projekten på Carlslunds nya grundskola ligger i fas vad gäller tid för färdigställande till hösten 2024, prognosen är lägre än budget för året. Projektet är i slutskede av entreprenaden.

Investeringar Fastighet

Champinjonen, om och tillbyggnad

Projektet med om- och tillbyggnationer på Champinjonen för fler vuxenelever ligger i fas vad gäller tid och visar något mer i prognos mot för budget för året. Slutprognosen för hela projektet är dock under budget. Projektet är i entreprenadskede.

Östra stallet, ombyggnad

Projektet med ombyggnationen av Östra stallet har pausats i väntan på beslut från Byggnadsnämnden och Länsstyrelsen om fortsatt hantering. Rivningslov är beviljat men överklagat, vilket gör att tidplanen blir ytterligare försenad. Bygglov för restaurering av stallet är sökt, men ej beviljat ännu.

Hedlundaskolan, ny- och ombyggnad

För projektet med ny- och ombyggnad av Hedlundaskolan F-6 är årets prognos lägre än budget då tidsplanen är förskjuten. Programhandlingar är klara och projektet har nu övergått till projekteringsskede.

Investeringar Fastighet

Sjöfruskolan, utbyggnad

Utbyggnaden av Sjöfruskolan ligger i fas vad gäller tid för färdigställande. Både årsprognosen och den totala prognosen för projektet är lägre än budget. Projektet är i entreprenadskede och förväntas bli klar under hösten 2024.

Kungsgården, ny förskola

Projektet Kungsgården ny förskola med 8 avdelningar är i tid och har bara en mindre avvikelse mot årsbudgeten. Projektet är i entreprenadskede.

Investeringar Fastighet

Dragonsskolan, om- och tillbyggnad

Projektet med om- och tillbyggnationer på Dragonsskolan för att klara gymnasiet elevökning är i entreprenadskede. Projektet består av flera delar där ombyggnationen av befintlig matsal kommer att bli ca 15 mnkr dyrare än budgeterat, men tillbyggnadsprojektet kommer att bli lägre än budget, så sammantaget kommer den totala budgeten att hållas. Prognosen ligger i framkant mot budget som kommer in nästa år, men projektet blir klart under 2024.

Mariedal förskola, ny förskola

Projektet Mariedal ny förskola 6 avdelningar för att ersätta Varglyan förskolan följer den nu gällande tidplanen och prognosen följer budgeten för året. Projektet är i entreprenadskede.

Berghemsskolan, utbyggnad

Projektet tillbyggnation av Berghemsskolan för att ersätta 2 paviljonger är i tid och kommer att få en positiv avvikelse mot både årsbudget och totalbudget. Projektet är i entreprenadskede och förväntas bli klar under hösten 2024.

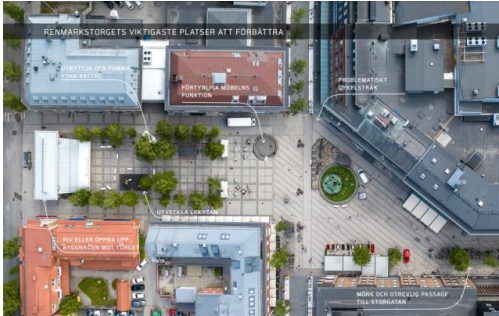
Investeringar Gator och parker

Tabell 9 – Projektutfall, budgetavvikelse samt prognos per april 2024 (fem största investeringarna)

(mnkr med en decimal)	Budget 30 april 2024	Utfall 30 april 2024	Budget- avvikelse 30 april 2024	Utfall helår 2023	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Årsprognos budgetavvikelse 2024
Medfinansiering Trafikverket	0,0	0,0	0,0	0,0	-250,0	-250,0	0,0
Renmarkstorget	-9,9	-0,1	9,7	-0,4	-29,6	-6,3	23,2
Kungsvägen Sävar	-6,2	-2,1	4,1	-7,4	-18,6	-18,6	0,0
Järnvägspassage Holmsund	-1,7	0	1,7	-0,0	-5,0	0,0	5,0
Västra Esplanaden	-1,6	-0,2	1,4	-0,2	-4,8	-1,5	3,3
Summa	-19,4	-2,4	16,9	-8,0	-308,0	-276,4	31,5

Investeringar Gator och parker

Gator och parkers investeringsbudget uppgick jan-april till 90,4 mnkr, utfallet för samma period blev 25,6 mnkr dvs. ett överskott på 64,8 mnkr. Överskottet beror på att många projekt inte har startat än. Gator och parkers totala investeringsbudget för 2024 uppgår till 521,3 mnkr och prognosen är för T1 486,8 mnkr, dvs ett överskott på 34,5 mnkr.

Renmarkstorget, ombyggnad

Renmarkstorget har blivit senarelagt, projektering kommer att ske under 2024 och projektet fortsätter sedan under 2025, detta innebär ett prognostiserat överskott på 23,2 mnkr.

Järnvägspassage Holmsund

Järnvägspassagen i Holmsund är senarelagt då utredning pågår för att hitta den bästa lösningen för passagen, prognostiserat överskott 5,0 mnkr.

Kungsvägen, Sävar

Kungsvägen är tidigarelagt av INAB och Trafikverket, projektet löper på under 2024 och fortsätter under 2025, prognos för året är 0 mnkr.

Investeringar Gator och parker

Västra esplanaden, ombyggnad

Övertagandet av vägar från Trafikverket sker i september och först då kan projektet Västra Esplanaden påbörjas fullt ut, därav tidsförskjutningen, prognos för Västra Esplanaden är 3,3 mnkr och för Medfinansiering Trafikverket är prognosen 0 mnkr.

Investeringar IT och Övrigt

För IT är prognosen 10 mnkr i överskott kopplat till mindre kostnad än budget för ersättning av datorer som ej är kompatibla med Windows 10 medan prognosen för övrigt, Måltidsservice och Städ- och verksamhetsservice, är i nivå med budget.

Flyktingmottagande Ukraina

Tabell 10 – Sammanlagda kostnader och intäkter m a a flyktingmottagande per april, 0,6 mnkr

TN, Fastighet och Städservice	mnkr
Bortfallande intäkter	0
Ökade intäkter	2,6
Summa förändringar intäkter	2,6
Ökade kostnader	-2
Minskade kostnader	0
Summa förändringar kostnader	-2
Totalt	0,6

Nämndens statsbidrag för flyktingmottagande gällande

Ukrainaflyktingar uppgår till 2,6 mnkr per april medan kostnaderna uppgår till -2 mnkr, totalt ett överskott på 0,6 mnkr.

Fastighet har hyrt in delar av Focken 5 (tidigare en del av Haga Vård- och omsorgsboende) för flyktingboende. Hittills i år har hyreskostnaderna för Focken 5 uppgått till -1,6 mkr. Fastighet har dessutom hållit vissa lägenheter tomma i beredskap för flyktingmottagning, men där inte alla har fått nya hyresgäster då antalet flyktingar blivit mindre än antagen fördelning till kommunen. Kostnaden för dessa lägenheter uppgår till -0,3 mnkr. Fastighet har även mindre kostnader i egna fastigheter för flyktingmottagande samt att Städ- och verksamhetsservice har kostnader för städning av inhyrt boende.

Tjänsteskrivelse

2024-05-02

Tekniska nämnden

Diariennr: TN-2024/00011

Aktuellt från förvaltningen maj

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att med utgångspunkt från föredragningen ge förvaltningen i uppdrag att

.....

att konstatera att inga tilläggsuppdrag läggs med utgångspunkt i föredragningen

Ärendebeskrivning

Förvaltningschefen föredrar aktuellt arbete vid förvaltningen.

Beslutet ska skickas till

Tjänsteskrivelse

2024-05-02

Tekniska nämnden

Diariennr: TN-2024/00012

Kurser och konferenser maj

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att till protokollet notera att ledamöter och ersättare tagit del av information om kurser och konferenser.

Ärendebeskrivning

Kurser och konferenser inom tekniska nämndens verksamhetsområden presenteras.

Beslutsunderlag

Inga kurser har inkommit.

Tjänsteskrivelse

2024-04-21

Tekniska nämnden

Diariennr: TN-2024/00003

Delegationsbeslut och anmälningsärenden maj

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att godkänna redovisning av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av tekniska nämndens fastställda delegationsordning samt anmälningsärenden.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut gatu- och parkärenden, april 2024

- Upplåtelse offentlig plats – tillstånd, lokala trafikföreskrifter, tillstånd/dispenser, övrigt, avgivna remissvar samt yttranden. Bilaga.

Delegationsbeslut fordonsvrak

- Lagen om flyttning av vissa fordon, april 2024. Bilaga.

Delegationsbeslut särskild kollektivtrafik/färdtjänst

1. Kommunal färdtjänst, april 2024. Bilaga

2. Riksfärdtjänst, april 2024. Bilaga

3. Parkeringstillstånd, april 2024. Bilaga.

Delegationsbeslut skador

- Anmälda skadeärenden samt beslut. Bilaga.

Delegationsbeslut fastighetsärenden

- Extern förhyrning av lokaler, beslut om antagande av konsulter, entreprenörer och leverantörer för underhålls- och investeringsobjekt inom Fastighetstekniks verksamhetsområde och igångsättningstillstånd, rivning av bebyggda fastigheter, april 2024. Bilaga.

Anmälningsärenden

- KS Protokollsutdrag 168 omställning. Bilaga.
Förslag till arbetsgång, tidplan och anvisning för genomförande av tilläggsuppdrag 2023_1. Bilaga.

Tjänsteskrivelse

Dnr: TN-2024/00003

- KS Protokollsutdrag1411 rutin påverkan. Bilaga.
Rutin vid otillbörlig påverkan förtroendevalda, underlag till KS april 2024. Bilaga.
- Dataskyddsombudets rapport 2023. Bilaga.
- 20240430_Missiv_Grundläggande granskning 2023_TN. Bilaga.
- 20240417_TN_Grundläggande granskning 2023 (slutlig). Bilaga.
- KF Protokollsutdrag174 Årsredovisning. Bilaga.
- KF Protokollsutdrag180 Aktualitets- och relevans. Bilaga.
Bilaga 1. Sammanställning prövning av styrdokument vt 2024. Bilaga.
Bilaga 2. Bakgrundsanalyser. Bilaga.
- Årsberättelse informationssäkerhet 2023. Bilaga.
- KSnau Protokollsutdrag188 översyn investeringar. Bilaga.
- KSnau Protokollsutdrag190 inv Komministern. Bilaga.

Beredningsansvariga

Ulla Nilsson, Tommy Johansson, Martin Nylander, Anna Bugaeva, Frida Herbeck, Åsa Larsson och Annika Kjellsson Lind

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-04-15

§ 45

Diariennr: KS-2023/00956

2023:1 - Omställningsuppdraget - Plan och anvisning till nämnd

Beslut

Kommunstyrelsens beslutar

att godkänna förslag till arbetsgång och tidplan för genomförande av tilläggsuppdrag 2023:1

att ge samtliga nämnder som har egen förvaltning/verksamhet i uppdrag att genomföra analys och göra bedömning av prognosticerad kompetensbrist i nämndens förvaltning/verksamhet i enlighet med bifogad anvisning.

Ärendebeskrivning

I det planeringsdirektiv för 2024 som kommunfullmäktige fastställde den 19 juni 2023 ingår tilläggsuppdrag 2023:1

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Under jan-feb 2024 har förslag till arbetsgång samt tidplan för genomförande av tilläggsuppdraget samt förslag till uppdrag och anvisning till nämnd utarbetats. Information/samråd har skett med KS:n den 9 jan och den 27 feb, förslaget har förankrats i Stadsdirektörens forum, Ekonomidirektörens ledningsgrupp, HR-direktörens ledningsgrupp och i Stabsnätverket.

Det förslag till arbetsgång samt tidplan som utarbetats är utformat så att nämndernas analyser/bedömningar ska vara tillgängliga i sådan tid att de kan utgöra underlag i kommunens planeringsprocess inför 2026.

För att underlätta genomförandet av uppdraget i berörda nämnder har stadsledningskontoret upparbetat förslag till anvisning samt ett webbaserat prognosverktyg. Prognosverktyget baseras dels på den prognos över kompetensbehov som respektive förvaltning/nämnd upparbetat under hösten 2023, dels på den långtidsprognos över arbetsmarknadens utveckling fram till 2040 som SCB publicerade 24 jan (*SCB, Trender och Prognoser 2023 Befolkning, utbildning, arbetsmarknad – med sikte på år 2040*).

Observera att det webbaserade analysverktyget i nuvarande version visar prognos över behov och tillgång för de 32 största yrkesgrupperna i kommunen, de 32 största yrkesgrupperna motsvarar ca 90% av den totala personalstaten.

Beslutsunderlag

Förslag till arbetsgång, tidplan och anvisning för genomförande av tilläggsuppdrag 2023:1

Beredningsansvariga

Daniel Levisson
Stefan Boström
Rune Lidström
Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

För- och grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Individ- och familjenämnden
Äldrenämnden
Tekniska nämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Byggnadsnämnden
Fritidsnämnden
Kulturnämnden

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-04-15

Överförmyndarnämnden
Brand- och räddningsnämnden

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Arbetsgång, tidplan och anvisning för

Tilläggsuppdrag 2023:1

Såväl nationella som regionala prognoser visar på att den demografiska utvecklingen kan leda till personalbrist. Enligt dessa prognoser bedöms olika sektorer av arbetsmarknaden påverkas i olika omfattning och i olika tid. Om inte underliggande förutsättningar på arbetsmarknaden förändras väsentligt bedöms situationen med personalbrist accelerera under kommande år och vara påtaglig under lång tid framåt (2040).

Kommunfullmäktige har därför i planeringsdirektiv för 2024 gett kommunstyrelsen och samtliga nämnder i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar. (Tilläggsuppdrag 2023:1)

Arbetsgång för genomförande av tilläggsuppdrag 2023:1

Stadsledningskontoret har under hösten 2023 och vintern 2024 upparbetat förslag och genomfört förberedelser för uppdragets genomförande. Nedan beskrivs förslag till arbetsgång för genomförandet av tilläggsuppdrag 2023:1

Steg 1 – Problemförståelse (mars-sept 2024).

För att kunna identifiera och utforma kloka och långsiktigt hållbara lösningar är det viktigt att först skapa förståelse för hur stort problem eventuell personalbrist utgör, dvs att besvara frågan om, när och hur problemet manifesterar sig i respektive nämnds verksamheter. Flertalet nämnder och förvaltningar har idag hög kunskap om hur behovet av kompetens kommer utvecklas under perioden 2024-2034. Kunskapen om hur tillgång på kompetens utvecklas under perioden 2024-2034 är varierande. Genom att nyttja prognoser för såväl behov som tillgång kan ev gap mellan behov och tillgång identifieras och analyseras. En sådan gapanalys ger svaret på frågan om och i vilken omfattning nämnden har ett problem/behöver vidta åtgärder. Stadsledningskontoret tillhandahåller ett webbaserat prognosverktyg som nämnderna kan använda. Prognosverktyget baseras på SCBs senast långtidsprognos¹ samt de behovsprognoser resp nämnd arbetat fram under hösten 2023.

Steg 2 – Identifiera lösningar och hinder för omställning av verksamhet (okt 2024-mars 2025)

Om gapanalysen visar att en eller flera av nämndens verksamheter med stor sannolikhet kommer ställas inför en situation med personalbrist behöver nämnden ta fram förslag till hur denna personalbrist ska hanteras. Med stöd i den problemförståelse nämnd och förvaltning byggt upp i steg 1 inleds arbetet med att identifiera möjliga sätt att ställa om nämndens verksamheter med målet att nämnden även framgent ska kunna tillgodose sitt grunduppdrag utifrån de förutsättningar som framtida kompetenstillgång ger. Det är även viktigt att nämnden identifierar väsentliga hinder för omställning av nämndens olika verksamheter. Sådana hinder kan ex vis vara av legal, teknisk, kompetensmässig eller lokalmässig karaktär.

¹ SCB, Trender och Prognoser 2023 - Befolkning, utbildning, arbetsmarknad – med sikte på år 2040

Steg 3 - Formulera inriktning för framtida omställning (okt 2024-mars 2025)

Med utgångspunkt i steg 1 och 2 ovan formulerar nämnden förslag till inriktning för verksamhetsomställning. Förslag till inriktning för verksamhetsomställning tillställs kommunfullmäktige för fastställande i samband med fullmäktiges beslut om planeringsdirektiv för 2026 och plan för 2027-2030.

Steg 4 – Inleda omställning i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd inriktning.

Efter att kommunfullmäktige fastställt inriktning för omställning av respektive nämnds verksamheter inleds arbetet med att konkretisera omställning, denna konkretisering sker inom och med stöd av Umeå kommuns ordinarie planerings- och uppföljningsprocess.

Viktiga utgångspunkter för uppdragets genomförande

Långsiktighet – Om inte underliggande förutsättningar på arbetsmarknaden förändras väsentligt bedöms situationen med personalbrist accelerera under kommande år och vara påtaglig under lång tid framåt (2040).

Detta innebär att ett flertal nämnder med stor sannolikhet behöver ställa om sin verksamhet för att även framgent kunna uppfylla sitt grunduppdrag. En sådan omställning kommer ske succesivt och över lång tid, särskilt om nämnden behöver förändra grundläggande strukturella förutsättningar i form av lokalstruktur, tekniska lösningar, kompetenssammansättning etc

För att omställningen ska ske på ett ordnat sätt är det önskvärt att de nämnder som står inför väsentlig personalbrist utarbetar en långsiktig inriktning för omställning av nämndens verksamheter/verksamhetsstruktur. En sådan långsiktig inriktning är utgångspunkt och ram för planering, förberedelser och genomförande av omställning av nämndens verksamheter.

Om nämnden inte har en långsiktig och förankrad inriktning för omställning av sina verksamheter finns risk för att nämndens verksamheter ställs inför en situation där personalbrist tvingar fram kortsiktiga, kostsamma och kvalitetsmässigt dåliga lösningar och en arbetsmiljösituation som är ohållbar på både kort och lång sikt. I värsta fall kan personalbrist leda till att verksamheten inte längre går att bedriva alls (skyddsstopp).

Nämnder & förvaltningar i förarsätet - En viktig utgångspunkt är att det är respektive nämnd och respektive nämnds förvaltning som har högst kunskap om den verksamhet som nämnden och förvaltningen ansvarar för. I enlighet med av kommunfullmäktige fastställt reglemente ska samtliga nämnder se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de grunduppdrag, mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning.

Det är därför av stor vikt att det är nämnd som med utgångspunkt i av kommunfullmäktige fastställd inriktning för omställning har ansvaret för att genomföra omställning av den verksamhet nämnden ansvarar för och att det är nämndens förvaltning som verkställer denna omställning.

Kommunstyrelsen har utifrån sitt ansvar för kommungemensamma funktioner och strukturer ansvar för att utveckla och tillhandahålla kommungemensam styrning och de kommungemensamma strukturer som möjliggör den omställning respektive nämnd ansvarar för.

Tidplan för genomförande av 2023:1

9 jan 2024	Info/samråd 2023:1 KSnau
27 feb 2024	Info/samråd 2023:1 KSnau
19 mars	KSnau hanterar förslag till genomförande, tidplan och Uppdrag till nämnd om att ta fram skriftlig prognos/analys samt anvisning om hur skriftlig prognos/analys ska utformas. Av SLK utarbetat prognos/analysunderlag tillgängliggörs till förvaltningarna.
15 april 2024	KS fastställer förslag till genomförande, tidplan samt uppdrag och anvisning till nämnd.
27 sept 2024	Sista datum för nämnd att lämna <u>skriftlig</u> analys/prognos samt bedömning av om det finns behov av inriktning för omställning av nämndens verksamheter till KS
10 dec 2024	KS lämnar anvisning för nämnds yttrande över förslag till planeringsdirektiv för 2026. Samt uppdrag till nämnd att vid behov ta fram förslag till inriktning för omställning av nämndens verksamheter och konkretisera vad förslag till inriktning för omställning innebär 2026 och 2027-2030.
21 mars 2025	Nämnd lämnar yttrande över förslag till planeringsdirektiv för 2026 inkl förslag till inriktning för omställning av nämndens verksamheter.
16 juni 2025	KF fastställer planeringsdirektiv för 2026 och plan för 2027-2030, inkl inriktning för omställning.
Hösten 2025	Nämnd upprättar verksamhetsplan och budget för 2026 med hänsyn till av KF fastställd inriktning för omställning av nämndens verksamheter.

Anvisning för skriftlig rapport av analys/prognos 2023:1

Nämnden ska upprätta en skriftlig rapport där nämnden beskriver prognos för nämndens personalförsörjning 2024-2034 och nämndens bedömning av prognosens konsekvenser (analys). I den skriftliga rapporten ska nämnden beskriva prognos för de verksamheter/verksamhetsområden nämnden bedömer som väsentliga för att nämnden ska kunna verkställa sitt grunduppdrag. Rapporten ska avslutas med en sammanfattande bedömning där det tydligt framgår om nämnden ser behov av att utifrån prognos över personalförsörjning ställa om verksamhet/verksamhetsområden.

Avgränsning

Observera att nämnden i detta skede ej ska ange hur omställningen ska ske eller förslag till inriktning för ev omställning.

Rapportens innehåll

Rapporten ska innehålla följande avsnitt

Kort inledning

I inledningen beskriver nämnden kort vilka verksamheter/verksamhetsområden nämndens rapport avser och kort beskrivning av hur nämnden arbetat med rapporten.

Prognoser/gapanalys per verksamhet/verksamhetsområde

- *Kort beskrivning av respektive verksamhet/verksamhetsområde (nuläge)*
inkl beskrivning av väsentliga yrkesgrupper i resp verksamhet.
- *Prognos över personalbehov och personaltillgång per verksamhet/verksamhetsområde*
Prognos över personalbehov 2024-2034 ska baseras på nuvarande verksamhetsinriktning, nuvarande kompetenskrav och befintlig prognos över behovsutvecklingen inom resp verksamhet/verksamhetsområde (volymdrivande variabler). Nämnds- och eller/verksamhetsspecifika antaganden om ex vis volymutveckling, förändrade kompetenskrav etc ska dokumenteras och redovisas i bilaga till den skriftliga rapporten.
- *Gapanalys per verksamhet/verksamhetsområde*
Beskrivning av gap mellan prognosticerat personalbehov och prognosticerad personaltillgång år för år under perioden 2024-2034.
- *Sammanfattning och slutsatser per verksamhet* baserat på ovanstående prognoser/gapanalys

Nämndens sammanfattande slutsatser/bedömning baserat på ovanstående prognoser/gapanalys

Slutsatser av prognoser inklusive bedömning av om det finns behov för nämnden att arbeta fram förslag till inriktning för omställning av nämndens verksamhet/verksamheter.

Y-nämnden - Analys personalförsörjning 2024-2034

Inledning

Här beskriver nämnden kort de verksamheter/verksamhetsområden nämnden bedömer som väsentliga för att nämnden ska kunna verkställa sitt grunduppdrag. Samt kort beskrivning av hur nämnden arbetat fram rapporten.

Verksamhet X

Verksamhet X verkställer Y-nämndens åtagande avseende Z. Inom verksamhet X arbetar n personer (n åa) per datum. Dessa fördelas inom följande yrkeskategorier:

Yrkeskategori	Antal anställda	Antal Åa

Prognos över personalbehov inom verksamhet X

Här redovisas sammanfattning av prognos över personalbehov 2024-2034 i verksamhet X.
(diagram)

Prognos över personaltillgång inom verksamhet X

Här redovisas sammanfattning av prognos över personaltillgång 2024-2034 i verksamhet X.
(diagram)

Gapanalys personalbehov/personaltillgång verksamhet X

Här beskrivs ev gap mellan prognosticerat personalbehov och prognosticerad personaltillgång år för år under perioden 2024-2034.
(diagram)

Verksamhet X - Slutsatser/bedömning av personalförsörjning verksamhet X

Mot bakgrund av ovanstående prognos bedöms verksamhet X generellt sett ha goda förutsättningar till personalförsörjning fram till 2028. Efter 2028 riskerar det bli allt svårare att rekrytera yrkeskategori B. Efter 2030 bedöms även tillgången på yrkeskategori C minska väsentligt, ngt som bedöms få stora konsekvenser för verksamheten och på sikt kan leda till att verksamheten ej kan bedrivas i nuvarande form.

Mot bakgrund av ovanstående är nämndens bedömning att det finns behov av att ställa om verksamhet X.

Obs nämnd avgör själv hur många Verksamhetsavsnitt enligt ovan som rapporten ska innehålla.

Verksamhet Z

Verksamhet Z verkställer Y-nämndens åtagande avseende Z. Inom verksamhet Z arbetar n personer (n åa) per *datum*. Dessa fördelas inom följande yrkeskategorier:

Yrkeskategori	Antal anställda	Antal Åa

Prognos över personalbehov inom verksamhet Z

Här redovisas sammanfattning av prognos över personalbehov 2024-2034 i verksamhet X.
(diagram)

Prognos över personaltillgång inom verksamhet Z

Här redovisas sammanfattning av prognos över personaltillgång 2024-2034 i verksamhet X.
(diagram)

Gapanalys personalbehov/personaltillgång verksamhet Z

Här beskrivs ev gap mellan prognosticerat personalbehov och prognosticerad personaltillgång år för år under perioden 2024-2034.

(diagram)

Verksamhet Z - Slutsatser/bedömning av personalförsörjning verksamhet Z

Verksamhet Z har under perioden 20xx-2023 haft väsentliga problem med personalförsörjning avseende yrkeskategori Q. Brist på Q har hanterats genom ökad rekrytering av yrkeskategori P.

Som framgår i ovan redovisad prognos kommer personalförsörjningsproblematik avseende yrkeskategori Q att eskalera under perioden 2024-2034. Då yrkeskategori Q är kritisk för verksamhetens möjlighet att tillgodose krav på ... är nämndens bedömning att det finns behov av att ställa om verksamhet Z så att nämnden även framgent ska kunna verkställa sitt grunduppdrag och upprätthålla en god arbetsmiljö.

Obs nämnd avgör själv hur många Verksamhetsavsnitt enligt ovan som rapporten ska innehålla.

Y-nämndens sammanfattande slutsatser baserat på ovanstående prognoser/gapanalyser

Y-nämnden har en utmanande personalförsörjningssituation att hantera under perioden 2024-2034. Nuvarande prognos påvisar omfattande brist på yrkeskategori Q, B och C på nationell och regional nivå. Umeå kommun bedöms ha ngt bättre tillgång till yrkeskategori Q, B och C än riket med anledning av att Umeå är utbildningsort men brist på sagda yrkeskategorier kommer bli påtaglig även i Umeå.

Det råder redan idag brist på yrkeskategori Q inom verksamhet Z. Yrkeskategori Q är kritisk för att tillgodose krav på

Befintlig personalbrist i yrkeskategori Q har väsentlig påverkan på verksamhet Z och bedöms from 2028 få väsentlig inverkan även på verksamhet X genom att...

Nämnden gör även bedömningen att prognosticerad personalbrist inom yrkeskategori B from 2028 kan få väsentlig inverkan på Verksamhet X. Brist på yrkeskategori Q inom Z kan även få följdverkningar för verksamhet Y genom att Y är beroende av att verksamhet X och Z fungerar på ändamålsenligt sätt.

Mot bakgrund av ovanstående ser nämnden behov av att arbeta fram förslag till inriktning för omställning av verksamhet X och Z för att möta prognosticerad brist på yrkeskategorierna Q, B och C.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-04-15

§ 47

Diariennr: KS-2024/00345

Information: Rutin vid otillbörlig påverkan förtroendevalda

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna informationen

att information om Rutin vid otillbörlig påverkan förtroendevalda, ställs till samtliga nämnder i Umeå kommun för information.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun är en politiskt styrd organisation och därmed har kommunen ett särskilt ansvar att värna de demokratiska värden som utgör grunden för kommunens verksamhet. Förtroendevalda ska kunna känna sig trygga i sitt beslutsfattande i meningen att de inte blir utsatta för någon typ av otillåten påverkan, till exempel trakasserier, hot, hat eller våld. Om något ändå sker, ska kommunen hjälpa och stödja den som blivit utsatt.

Umeå kommun har som arbetsgivare tagit fram riktlinjer för verksamheten, vilket bland annat ställer krav på att förebygga hot, våld och otillbörlig påverkan i de anställdas arbetsmiljö samt ge råd och stöttning om någon ändå drabbas.

Förtroendevalda är inte formellt sett anställda och omfattas därmed inte av arbetsmiljölagstiftningens rättigheter och skyldigheter. Men systematiken och förhållningssättet mellan Umeå kommun som organisation gentemot de förtroendevaldas situation ska i huvudsak ses som likvärdigt, som för en anställd. Det kan i praktiken uppnås i ett samspel mellan den förtroendevalda, det egna partiet och det tjänstemannastöd som finns inom kommunen.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2024-04-15

Denna rutin beskriver därför vilket stöd Umeå kommuns förtroendevalda kan få och hur man ska gå till väga om man utsätts för hot- och våld, samt otillåten påverkan.

Beslutsunderlag

Rutin vid otillbörlig påverkan förtroendevalda

Beredningsansvariga

Camilla Adolfsson Säkerhetschef och Karin Ahnqvist HR-direktör

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder i Umeå kommun.

Dokumentansvarig: Camilla Adolfsson	Dokumentdatum: 2024-04-
Godkänd av: Margaretha Alfredsson	Reviderad:
Rutin vid otillbörlig påverkan förtroendevalda	

Otillbörlig påverkan

Ett samlingsnamn för hot, hat och våld är otillåten påverkan. Med otillåten påverkan avses allvarliga hot samt våldssituationer mot person eller egendom som riskerar att påverka den enskildes beslut eller vara ett direkt resultat av beslutssituation.

Otillåten påverkan kan handla om påtryckningar så som:

- Trakasserier i form av kränkning, ofredande eller hot
- Hot som utpressning eller uttryck som medför att den hotade personen fruktar för sin egen eller annans säkerhet eller egendom
- Fysiskt våld mot person eller egendom
- Påverkansoperationer från främmande makt i syfte att påverka demokratin

Inledning

Umeå kommun är en politiskt styrd organisation och därmed har kommunen ett särskilt ansvar att värna de demokratiska värden som utgör grunden för kommunens verksamhet. Förtroendevalda ska kunna känna sig trygga i sitt beslutsfattande i meningen att de inte blir utsatta för någon typ av otillåten påverkan, till exempel trakasserier, hot, hat eller våld. Om det ändå sker, ska kommunen hjälpa och stödja den som blivit utsatt.

Hot, hat och våld mot förtroendevalda ska aldrig tolereras. Att ta på sig ett förtroendeuppdrag innebär inte att man får tåla mer än andra i samhället. Det är viktigt att normerna inte förskjuts av vad som är acceptabelt eller inte. Detta eftersom förlängningen kan det försvåra rekryteringen av förtroendevalda och riskerar att urholka demokratin.

Umeå kommun har som arbetsgivare tagit fram riktlinjer för verksamheten, vilket bland annat ställer krav på att förebygga hot, våld och otillbörlig påverkan i de anställdas arbetsmiljö samt ge råd och stöttning om någon ändå drabbas.

Förtroendevalda är inte formellt sett anställda och omfattas därmed inte av arbetsmiljölagstiftningens rättigheter och skyldigheter. Men systematiken och

förhållningssättet mellan Umeå kommun som organisation gentemot de förtroendevaldas situation ska i huvudsak ses som likvärdigt, som för en anställd. Det uppnås i praktiken i ett samspel mellan den förtroendevalda, det egna partiet och det tjänstemannastöd som finns inom kommunen. Ur ett demokratiskt perspektiv så är det viktigt att de förtroendevalda i Umeå kommun känner att de har stöd i kommunen i händelse av hat, hot eller våld.

Denna rutin beskriver därför vilket stöd våra förtroendevalda kan få och hur man ska gå tillväga om man utsätts för hot- och våld, samt otillåten påverkan.

Fördelning av ansvar

De politiska partierna

Det är partierna och partiets gruppleadare som har det huvudsakliga ansvaret för sina förtroendevalda och ska stödja sina medlemmar i händelse av hat, hot eller våld. Om man som förtroendevald blir utsatt för trakasserier i form av hat, hot eller våld ska detta polisanmälas och incidenten ska rapporteras till säkerhetsenheten vid Umeå kommun. Stöd i hur en polisanmälan görs finns i detta dokument och kan därutöver ges av säkerhetsavdelningen.

Polismyndigheten

Det är Polismyndigheten som har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda i en kommun. Om en förtroendevald blivit utsatt för otillbörlig påverkan ska därför en polisanmälan göras. Grunden är att en polisanmälan ska göras om man som förtroendevald blir utsatt för ett brott till exempel i form av hot, hat eller våld. Det är den som drabbas som avgör om en anmälan ska göras, men det är viktigt att ha i minnet att en polisanmälan ger betydligt större möjligheter för polisen att förhindra nya brott och att lagföra gärningsmannen.

Stadsledningskontorets avdelningar huvudsakligt stöd för förtroendevalda

För att säkerställa likställighet och tydlighet utgör stadsledningskontorets funktioner huvudsakligt stöd till alla Umeå kommuns förtroendevalda, när det gäller händelse eller situation av otillbörlig påverkan riktat mot den förtroendevalda som person.

Säkerhetsenheten

Säkerhetsenheten vid stadsledningskontoret kan bistå med rådgivning och stöd till förtroendevalda som blivit utsatta för otillbörlig påverkan. I det uppdraget ingår även att ge

råd och stöd hur risker kan minskas. Säkerhetsenheten tar emot information, dokumenterar och administrerar incidentrapporter. Vid behov kan säkerhetsenheten ge stöd genom att informera och bistå vid utbildning kring hot, hat och våld samt otillbörlig påverkan.

Säkerhetsenheten samordnar arbetet med tex. personlarm/bevakningsbil eller liknande insatser kring den förtroendevaldas säkerhet efter samråd med polis. Om en förtroendevald av polis bedöms befinna sig i en utsatt situation kan ett personlarm erbjudas. Om hotet är påtagligt, finns det också möjlighet att via väktare ordna med skyddande eller ronderande bevakning. Säkerhetsenheten bistår även nämnden/förvaltningen gällande förebygga hot och våld vad gäller nämndens arbete.

HR-SLK

HR vid stadsledningskontoret kan bistå med hänvisning till krisstöd och efterstöd, kontakt tas via HR-direktör. HR ger även stöd till gruppleddare/politiska partiet för vägledning kring hur man kan hålla tex uppföljningssamtal

HR-Kommunikation

Kommunikationsdirektör kan bistå gruppleddare/parti med kommunikationsplanering och tydliggörande av tillhörande behov relaterat till händelse eller situation vid otillbörlig påverkan.

Bilaga 1 Att göra en anmälan

Vid akuta fall görs anmälan via 112, då situationen tillåter det.

I övriga fall görs anmälan på följande sätt:

- Via telefon 11414 till Polisens Kontaktcenter
- Via polisstation
- Uppgifter som ska lämnas vid en polisanmälan:
 - Berätta vad som har skett.
 - Påpeka att det är en politiker/förtroendevald inom Umeå kommun som blivit utsatt.
 - Uppge för- och efternamn på målsägande, dvs. den som utsatts för hot eller våld. Observera att vid en anmälan behöver inte personnummer lämnas ut.
 - Vid behov, be om åtkomstskydd. Åtkomstskyddet gör att personuppgifterna är skyddade under förundersökningen. Vid eventuell rättegång gäller offentlighetsprincipen.
 - Uppge adress och telefonnummer till arbetsplatsen.
 - Lämna uppgifter om stödbevisning, t.ex. vittnen, filminspelning, foto, skärmdump, mail mm.
 - Berätta om eventuella skador, och ifall skadorna har blivit dokumenterade hos sjukvården.
 - Be om att få kontinuerlig återkoppling från ansvarig utredare om den fortsatta hanteringen.

Att tänka på efter en händelse

- Vid fysisk skada - uppsök alltid akutmottagning för omhändertagande och dokumentation.
- Polisanmälan ska göras av den som blivit utsatt eller av vittne.
- Om händelsen är av sådan art att målsäganden är rädd för repressalier kan åtkomstskydd begäras. Åtkomstskyddet gör att personuppgifterna är skyddade under förundersökningen. Vid eventuell rättegång gäller offentlighetsprincipen.
- Kontakta kommunens säkerhetssamordnare för information och övervägning av vidare stöd.
- Inom partiet: Kontakta partiets gruppleadare för övervägning av vidare stöd - ta hand om den eller de som drabbats psykiskt. Ge information till berörda i direkt i anslutning till det inträffade. Överväg ytterligare information till övriga partifunktionärer och partimedlemmar.

Rapport

Dataskyddsombudets tillsyn 2023

Sammanfattning

Dataskyddsförordningen föreskriver att dataskyddsombudet bl.a. ska övervaka efterlevnaden av dataskyddsförordningen och den personuppgiftsansvariges strategi för skydd av personuppgifter.

Som ett led i denna tillsyn genomförde DSO 2023 en riktad granskning gällande nämndernas arbete med konsekvensbedömningar samt en övergripande granskning av inkomna rättighetsbegäranden, inkomna personuppgiftsincidenter och nämndernas registerförteckning över personuppgiftsbehandlingar.

Uppgifterna som använts i rapporten bygger på självrapportering från nämndernas förvaltningar samt uppgifter från EasIT (incidentrapporteringssystem) och RegIT (nämndernas registerförteckning).

Arbetet med GDPR ser olika ut i nämnderna och varierar ibland mellan verksamheter inom samma nämnd. Det finns identifierade brister i nämndernas och styrelsens arbete med konsekvensbedömningar och registerförteckningar som dataskyddsombudet rekommenderat åtgärder för i rapporten.

Eric Lindström
Dataskyddsombud

Innehåll

Sammanfattning	2
Avgränsning och förkortningar	4
Syfte.....	5
Riktad granskning 2023	5
Granskning och tillämplig lag	5
Resultat av granskning och dataskyddsombudets rekommendation.....	6
Möjliga konsekvenser.....	7
Personuppgiftsincidenter 2023	7
Tillämplig lag.....	7
Inkomna incidenter	8
Dataskyddsombudets rekommendation.....	8
Inkomna rättighetsbegäranden 2023	8
Tillämplig lag.....	8
Inkomna begäranden	9
Dataskyddsombudets rekommendation.....	9
Registerförteckning	9
Tillämplig lag.....	9
Resultat av granskning av registerförteckningar	10
Dataskyddsombudets rekommendation.....	10

Avgränsning och förkortningar

Granskningen omfattar följande nämnder som behandlar personuppgifter i verksamhet.

Kommunstyrelsen (KS)

Byggnadsnämnden (BN)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MÖH)

Fritidsnämnden (FN)

Kulturnämnden (KN)

För- och grundskolenämnden (FGN)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN)

Tekniska nämnden (TN)

Individ- och familjenämnden (IFN)

Äldrenämnden (ÄN)

Brand- och räddningsnämnden (BRN)

Överförmyndarnämnden (ÖFN)

Valnämnden (VN)

Syfte

Dataskyddsförordningen (GDPR) föreskriver i artikel 39.1b att dataskyddsombudet (DSO) ska övervaka efterlevnaden av dataskyddsförordningen, av andra av unionens eller medlemsstaternas dataskyddsbestämmelser och av den personuppgiftsansvariges strategi för skydd av personuppgifter, inbegripet ansvarstilldelning, information till och utbildning av personal som deltar i behandling och tillhörande granskning.

Som ett led i denna tillsyn genomförde DSO 2023 en riktad granskning gällande nämndernas arbete med konsekvensbedömningar samt en granskning av inkomna rättighetsbegäranden, inkomna personuppgiftsincidenter och nämndernas registerförteckning över personuppgiftsbehandlingar. Uppgifterna som använts i rapporten bygger på självrapportering från nämndernas förvaltningar samt uppgifter från EasIT incidentrapporteringssystem samt uppgifter i RegIT registersystem.

Personuppgiftsansvaret åligger nämnden (som helhet, inte individuella ledamöter). Ansvaret kan inte likt t.ex. arbetsmiljöansvar delegeras till verksamheten. Rapporten riktas därför till nämnden men med rekommendationer som nämnden kan rikta till sin verksamhet. Rapporten kan användas som en del av nämndernas systematiska dataskyddsarbete.

Riktad granskning 2023

Granskning och tillämplig lag

Av artikel 5.2 GDPR framgår att den personuppgiftsansvarige ska ansvara för och kunna visa att GDPRs grundprinciper efterlevs (*ansvarsskyldighet*). Exempel på hur personuppgiftsansvarig nämnd kan visa på regelefterlevnad är *riktlinjer, rutiner, dokumenterad uppföljning, osv.*

Av artikel 24 GDPR framgår att personuppgiftsansvarig med beaktande av behandlingens art, omfattning, sammanhang och ändamål samt riskerna, av varierande sannolikhetsgrad och allvar, för fysiska personers rättigheter och friheter ska genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa och kunna visa att behandlingen utförs i enlighet med denna förordning. Dessa åtgärder ska ses över och uppdateras vid behov.

Av artikel 35 i GDPR framgår att om en typ av behandling, särskilt med användning av ny teknik och med beaktande av dess art, omfattning, sammanhang och ändamål, sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige före behandlingen utföra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter.

De frågor som granskade nämnders verksamhet(er) ombetts svara på är:

- *Bedrivs något systematiskt arbete med att identifiera och genomföra*

konsekvensbedömningar i nämndens verksamhet? Bifoga ev. dokumentation som skulle användas för att styrka detta (jmf. art 5.2 GDPR). Om dokumentation saknas ange det i stället.

- *Totalt antal identifierade högriskbehandlingar i nämndens verksamhet? Om något arbete med att identifiera högriskbehandlingar inte genomförts eller slutförts ange det i stället?*
- *Totalt antal genomförda konsekvensbedömningar sedan 2018?*
- *Totalt antal genomförda konsekvensbedömningar under 2022?*

Resultat av granskning och dataskyddsombudets rekommendation

Av de nämnder som besvarat frågorna från dataskyddsombudet framgår att frågan hanteras olika både mellan nämnder och i vissa fall mellan olika verksamheter i samma nämnd. Några nämnder har framtagna rutiner eller checklistor för att fånga upp och genomföra konsekvensbedömningar. Andra har delvis påbörjat arbetet men där kan frågan ha hanterats olika av olika verksamheter inom samma nämnd. Andra nämnder uppges inte ha något systematiskt arbete/inte påbörjat arbetet alls. Det ska noteras att det inte förefaller finnas någon (mellan nämnderna) enhetlig hantering av frågan i kommunen.

Flertalet nämnder rapporterar att inga konsekvensbedömningar genomförts, några anger att orsaken är att de analyserat sina behandlingar och bedömt att det inte finns några högriskbehandlingar enligt IMYs lista (det finns alltså inget som behöver konsekvensbedömmas) medan andra anger att det beror på att inget systematiskt arbete med att identifiera högriskbehandlingar genomförts.

För att kunna säkerställa efterlevnad av GDPR är det viktigt att arbetet bedrivs systematiskt och att det finns dokumenterade rutiner/arbetssätt för att identifiera högriskbehandlingar och genomföra konsekvensbedömningar.

Med anledning av de svar som inkommit från nämnderna och styrelsen lämnar dataskyddsombudet följande rekommendationer till KS, VN, TN, ÖFN och BRN att uppdra till sina verksamheter att;

- För samtliga verksamheter inom nämnden. Skapa rutiner/arbetssätt så att nya personuppgiftsbehandlingar fångas upp och bedöms (ifall hög risk föreligger) innan behandlingen påbörjas.
- Gå igenom och bedöm befintliga behandlingar och genomför konsekvensbedömningar för de behandlingar som identifieras som högriskbehandlingar enligt IMYS lista.¹ Denna rekommendation gäller också FGN och GVN.
- Skapa rutiner/arbetssätt så att genomförda konsekvensbedömningar regelbundet följs upp och ev. nya/ändrade risker upptäcks och åtgärdas.

¹ <https://www.imy.se/globalassets/dokument/ovrigt/forteckning---konsekvensbedomningar.pdf>

Övriga nämnder rekommenderas att säkerställa att befintliga rutiner är kända och följs.

Något svar från kulturnämnden har inte inkommit och några rekommendationer kan därför inte lämnas till aktuell nämnd.

Möjliga konsekvenser

Då det är frågan om behandlingar som innebär en hög risk för de registrerades rättigheter och friheter innebär avsaknaden av genomförda konsekvensbedömningar och brist på rutiner att det finns risker för de registrerade vars personuppgifter behandlas av nämnderna.

De personuppgiftsansvariga nämnderna riskerar också att drabbas av skadestånd och sanktionsavgifter (art. 82-83 GDPR). IMY utfärdade i november 2023 en sanktionsavgift om 300 000 kr till Barn- och utbildningsnämnden i Östersunds kommun² för att de inte genomfört en konsekvensbedömning innan de påbörjade en personuppgiftsbehandling i Googles tjänster (behandlingen som innebar hög risk för registrerade).

Här ska också noteras att IMY har mandat att helt förbjuda en behandling som inte uppfyller kraven i GDPR vilket också är något som bör beaktas för de behandlingar där ingen konsekvensbedömning gjorts.

Personuppgiftsincidenter 2023

Tillämplig lag

Enligt artikel 33 i GDPR ska den personuppgiftsansvarige utan onödigt dröjsmål och, om så är möjligt, inte senare än 72 timmar efter att ha fått vetskap om den, anmäla en personuppgiftsincidenten till tillsynsmyndighet såvida det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter.

Den personuppgiftsansvarige ska dokumentera alla personuppgiftsincidenter, inbegripet omständigheterna kring personuppgiftsincidenten, dess effekter och de korrigerande åtgärder som vidtagits. Dokumentationen ska göra det möjligt för tillsynsmyndigheten att kontrollera efterlevnaden av denna artikel.

Nämnderna har antagit riktlinjer där det bl.a. framgår att ansvaret för att undvika, upptäcka och anmäla personuppgiftsincidenter till personuppgiftsansvarig åligger varje anställd inom Umeå kommun. Chefer på alla nivåer har ett ansvar att aktivt verka för en positiv attityd kring detta. Detaljer om hur anmälan och hantering av personuppgiftsincident sker regleras i rutin för nämnden.

² [IMY-2023-1647 \(beslutet har inte överklagats av Östersunds kommun\)](#)

Inkomna incidenter

Under 2023 rapporterades det in totalt 93 st personuppgiftsincidenter till granskade personuppgiftsansvariga nämnder. Av dessa bedömdes 6 st som ej incidenter. Av de 87 faktiska incidenterna anmäldes 15 st (ca 17 %) till tillsynsmyndigheten IMY.

Av de inrapporterade incidenterna var 24 st (27,5 %) felskickad e-post, 8 st (ca 1 %) felaktiga behörigheter, 8 st (ca 1 %) tappad digital enhet, 4 st (ca 0,5 %) dataintrång och 47 st rapporterades som "Övrigt" (54%).

Det noteras att Överförmyndarnämnden, Valnämnden, Brand- och räddningsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden inte hade någon inrapporterad personuppgiftsincident under 2023. Att det inte rapporterats någon personuppgiftsincident innebär inte att några incidenter inte inträffat bara att det inte rapporterats in någon. Försiktighet uppmanas därför i att dra några egentliga slutsatser av den informationen.

2022 var antalet inrapporterade incidenter 73 st varav 6 st bedömdes som ej incident. Antalet inrapporterade incidenter ökade alltså med ca 20 % i förhållande till 2022.

Trenden med felsänd e-post som den enskilt största anmälda typen av incident fortsätter från tidigare år (2022 var det 42%).

Dataskyddsombudets rekommendation

Dataskyddsombudet rekommenderar nämnder och styrelse att uppdra till sina verksamheter att:

- Utbilda personalen så att de kan identifiera personuppgiftsincidenter och vet hur/var de ska rapportera personuppgiftsincidenter samt uppmuntra dem att anmäla incidenter.

Inkomna rättighetsbegäranden 2023

Tillämplig lag

Enligt GDPR har registrerad ett antal rättigheter (rätten till information, rätten till tillgång, rätten till rättelse, rätten till radering, rätten tillbegränsning, rätten tilldataportabilitet, rätten till invändning). Reglerna för hur hanteringen av en rättighetsbegäran ska ske återfinns i art. 12 i GDPR.

Inkomna begäranden

Under 2023 har endast ett fåtal begäran om nyttjande av rättigheter enligt GDPR inkommit till kommunen. Av två inkomna begäranden (båda avsåg rätten till tillgång art. 15 GDPR) var en riktad till samtliga nämnder i kommunen medan en endast avsåg IFN.

Dataskyddsombudets rekommendation

Då det endast inkommit ett fåtal begäranden under 2023 finns inget egentligt underlag för att lämna några konkreta rekommendationer i frågan. Det noteras att det finns en kommunövergripande rutin för hur en rättighetsbegäran enligt GDPR ska hanteras och det pågår ett arbete (initierat av direktören för administration och innovation) med att ta fram en kommunövergripande e-tjänst där registrerade ska kunna framställa sin begäran till personuppgiftsansvariga nämnder på kommunen.

Registerförteckning

På grund av den stora mängden behandlingar hos de granskade nämnderna har det inte funnits möjlighet att granska alla registrerade behandlingar i RegIT (kommunens system där personuppgiftsbehandlingar registreras). Istället har slumpmässiga kontroller av granskade nämnders registreringar gjorts.

Följande antal behandlingar har granskats per nämnd av dataskyddsombudet: KS; 4, BN; 2, MöH; 2, FN; 2, KN; 2, FGN; 4, GVN; 4, TN; 4, IFN; 4, ÄN; 4, BRN; 3, ÖFN; 1, VN; 1.

Utöver de obligatoriska kraven i GDPR har också kontrollerats; senast datum för genomgång av behandlingen i RegIT och ifall det antecknats att behov av konsekvensbedömning bedömt/konsekvensbedömning genomförts. Båda fält förekommer i RegIT men är inte obligatoriska enligt GDPR.

Tillämplig lag

Enligt GDPR ska registret som personuppgiftsansvarig är skyldig att föra som minst innehålla följande information:

- Namn och kontaktuppgifter för den personuppgiftsansvarige, samt i tillämpliga fall gemensamt personuppgiftsansvariga, den personuppgiftsansvariges företrädare samt dataskyddsombudet.
- Ändamålen med behandlingen.
- En beskrivning av kategorierna av registrerade och av kategorierna av personuppgifter.

- De kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut, inbegripet mottagare i tredjeländer eller i internationella organisationer.
- I tillämpliga fall, överföringar av personuppgifter till ett tredjeland eller en internationell organisation, inbegripet identifiering av tredjelandet eller den internationella organisationen och, vid sådana överföringar som avses i artikel 49.1 andra stycket, dokumentationen av lämpliga skyddsåtgärder.
- Om möjligt, de förutsedda tidsfristerna för radering av de olika kategorierna av uppgifter.
- Om möjligt, en allmän beskrivning av de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som avses i artikel 32.1.

Resultat av granskning av registerförteckningar

Först ska konstateras att RegIT i sig innehåller fält som i huvudsak uppfyller de krav som ställs på ett register över behandlingar i (artikel 30) GDPR. Det identifierades en, mindre, brist i RegIT, i förhållande till minimikraven i artikel 30.1 GDPR. Uppgift om att dataskyddsombud finns och kontaktuppgifter till denne saknades i behandlingsregistret. Denna brist är åtgärdad efter påpekande från dataskyddsombudet.

Generellt kan sägas att det var få registreringar som helt uppfyllde kraven i artikel 30 i GDPR. I de fall där behandlingar med allvarigare brister upptäcktes har aktuella verksamheter skyndsamt kontaktats med åtgärdsrekommendationer. Övriga identifierade brister i registret är rapporterade direkt till nämndernas personuppgiftskoordinatorer för vidare hantering/åtgärd.

Två nämnder stack ut särskilt (ÖFN och BRN), där fanns det större brister i samtliga granskade behandlingar när det gällde kraven i artikel 30 men också andra brister i behandlingarna identifierades.

Endast ett fåtal av de granskade behandlingar i kommunen innehöll uppgift om att de var genomgångna under 2023. Många behandlingar saknade helt uppgift ifall de någonsin hade granskats och en behandling hade en angivelse om senast granskning från 2017. Flertalet behandlingar hade heller inte granskats sedan början av 2018 (sannolikt med anledning av att GDPR började gälla i maj 2018). Någon systematisk genomgång av registren kunde inte identifieras vid aktuell granskning.

Dataskyddsombudets rekommendation

Då samtliga granskade nämnders dokumentation om sina behandlingar i artikel 30 registret uppvisade brister rekommenderas samtliga nämnder och styrelse att uppdra till sina verksamheter att:

- Initiera och genomföra ett arbete med att gå igenom samtliga registreringar för att säkerställa att de uppfyller minimikraven i artikel 30.1 GDPR och i övrigt är korrekt ifyllda.
- Skapa en rutin (eller annan dokumenterad styrning) för regelbunden genomgång av registreringarna så att det säkerställs att registreringarna hålls uppdaterade och korrekta.

Kommunrevisionen
Umeå kommun

För kännedom
Tekniska nämnden

2024-04-30

Revisionsrapport ”Grundläggande granskning 2023”

De förtroendevalda revisorerna i Umeå kommun har givit KPMG i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

I rapporten framgår de bedömningar och ev. rekommendationer som lämnas till nämnden.

Rapporten skickas för kännedom till nämnden och revisorerna önskar inget yttrande över rapporten. Revisorerna har istället för avsikt att inom ramen för grundläggande granskning 2024 följa upp gjorda bedömningar och ev. rekommendationer.

På uppdrag av Umeå kommuns förtroendevalda revisorer

Liz Gard
Uppdragsansvarig

liz.gard@kpmg.se
070-875 93 19

Kommunrevisorerna granskar

UMEÅ KOMMUN TEKNISKA NÄMNDEN

Grundläggande granskning 2023

1. Inledning och bakgrund

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisorerna ska årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed. Enligt kommunallagen (12. kap 1 §) är revisionens uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av såväl en grundläggande granskning som av ett antal fördjupade granskningar. Den grundläggande granskningen är den löpande granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder, och består av tre delar:

- Granskning av delårsrapport och årsredovisning
- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av intern styrning och kontroll

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en fortlöpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan. Den grundläggande granskningen kommer att fortgå fram till revisionens slutliga bedömningar i revisionsberättelsen rörande 2023.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Den grundläggande granskningen är en översiktlig granskning som syftar till att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Detta för att säkerställa att de lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Den grundläggande granskningen syftar därmed till att ge en översiktlig bild av styrelse och granskade nämnder och en tillräcklig grund för de bedömningar som görs inför ansvarsprövningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen/nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och ev. tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt?
- Har nämnden säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat?
- Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser?
- Har nämnden en struktur för arbetet med sin interna kontroll som gör att det finns förutsättningar att bedriva den på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt?
- Är nämndens beslutsunderlag och protokoll tydliga?

1.2 Avgränsningar

Granskningen avser tekniska nämnden och är avgränsad till verksamhetsåret 2023. Granskningen färdigställs och avslutas därmed först efter att styrelse och nämnder behandlat sina årsbokslut/verksamhetsuppföljningar för 2023.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen (2017:725)
- Strategisk plan 2016–2028
- Riktlinjer för aktiverade styrning (2021-03-09)
- Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2023 (2022-06-20)
- Riktlinjer för intern styrning och kontroll (2011-09-26)
- Nämndernas reglementen

1.3.1 Reglemente för tekniska nämnden

Enligt reglementet är tekniska nämnden kommunens organ för förvaltning och drift av kommunens anläggningar, fastigheter, gator, vägar, parker och allmänna platser. Tekniska nämnden ansvarar även för kommunens interna servicefunktioner samt färdtjänst.

1.3.2 Kommunspecifik styrmodell

Umeå kommun specificerar sin styrmodell i Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, antaget av kommunfullmäktige 2021-03-09. Riktlinjen ska tillämpas av Umeå kommuns nämnder och helägda bolag.

Riktlinjerna fastslår att verksamheten i nämnder/styrelser ska utgå från tilldelat grunduppdrag. Inom ramen för tilldelat grunduppdrag har nämnder/styrelser möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar och behov fastställa hur verksamhetsstyrning och uppföljning ska utformas. Detta innebär att varje nämnd och styrelse inom grunduppdragets ramar, lagstiftning, övriga direktiv och riktlinjer från kommunfullmäktige har mandat att besluta om mål, uppdrag och aktiviteter för sina egna verksamheter.

Uppföljning av grunduppdraget sker årligen genom att nämnd och styrelse bedömer i vilken omfattning nämnden eller styrelsen verkställt grunduppdraget och rapporterar sagda bedömning till kommunstyrelsen som sammanställer inför hantering i kommunfullmäktige.

Utöver grunduppdraget har nämnder och styrelser att förhålla sig till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Inriktningsmål kan destinerats till namngivna nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

Nämnder och styrelser har även att förhålla sig till specifika tilläggsuppdrag som kan tilldelas av kommunfullmäktige i samband med fastställande av planeringsdirektiv och budget.

1.3.3 Planeringsprocess och uppföljning

Efter kommunfullmäktiges beslut om samtliga nämnders och inriktning under juni månad ska nämnder/styrelser anta verksamhetsplaner och en internbudget inför kommande verksamhetsår. Verksamhetsplaner och nämndsbudget ska beskriva hur nämnder avser verkställa:

- Nämndens grunduppdrag och övriga åtaganden enligt kommunfullmäktiges reglemente
- Mål och tilläggsuppdrag ställda till nämnd i beslutade planeringsdirektiv och budget

Nämnden genomför därefter verksamheten i enlighet med upprättad och fastställd verksamhetsplan och nämndsbudget.

Nämnder och styrelser ska kontinuerligt följas upp. Detta i syfte för att följa måluppfyllelse av verksamheternas kvalitet och utveckling. Uppföljningen ska bland annat ske genom:

- Verksamhetsuppföljning genom månads, tertial och årsbokslut
- Uppföljning av internkontroll

1.3.4 Riktlinjer för internkontroll

Kommunens dokument för riktlinjer för intern kontroll som antogs i september 2011, specificerar att kommunens samtliga verksamhetsområden ska tillämpa dessa riktlinjer. I dokumentet framgår att följande moment ska tillämpas av verksamheterna:

Risikanalys

En riskanalys ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk att verksamheterna inte bedrivs enligt lagar och regler samt verksamhetens krav.

Kontrollåtgärder

Vid behov ska åtgärder tas utifrån resultatet av riskanalysen som förhindrar att verksamhetens krav inte uppfylls.

Uppföljning

Verksamheterna ska systematiskt och regelbundet följa upp, bedöma och avrapportera den interna kontrollen.

Dokumentation

Risikanalysen, kontrollåtgärder samt uppföljningen och bedömningen ska dokumenteras.

Rapportering

I samband med inrapportering av bokslut ska nämnderna/styrelserna rapportera till kommunfullmäktige huruvida deras internkontroll har varit tillräcklig.

1.3.5 Inriktningsmål och tilläggsuppdrag från fullmäktige

Följande inriktningsmål är destinerade till tekniska nämnden:

- Inriktningsmål 1 – Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050;
- Inriktningsmål 2 – Umeå ska växa hållbart utan utsatta områden;

- Inriktningsmål 3 – Umeå ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina liv;
- Inriktningsmål 4 – Umeå ska vara klimatneutralt till 2040
- Inriktningsmål 5 – För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljö och ge bättre medborgarnytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för Umeå kommuns verksamhetsutveckling.

Följande tilläggsuppdrag för år 2023 är tilldelade tekniska nämnden:

- Tilläggsuppdrag 2022:9 – Tekniska nämnden och kulturnämnden ska utreda olika alternativ gällande kulturskolans behov av långsiktiga lokaler;
- Tilläggsuppdrag 2022:10 – Tekniska nämnden samt individ- och familjenämnden ska utreda olika alternativ gällande individ- och familjenämndens behov av långsiktiga lokaler för daglig verksamhet och funktionshinderomsorgen;
- Tilläggsuppdrag 2021:19 – Tekniska nämnden och kommunstyrelsen ska genomföra en omvärldsanalys av jämförbara kommuners arbete med att skapa förutsättningar för digital omställning;
- Tilläggsuppdrag 2022:3 – Tekniska nämnden och kommunstyrelsen ska ta fram en metod så att lämpliga projekt ur befintlig investeringsplan årligen väljs ut som lämpliga piloter för jämställdhetsfokus;
- Tilläggsuppdrag 2021:25 – tekniska nämnden och kommunstyrelsen ska göra en förstudie om kommunalt samordnad varudistribution för kommunens egna distribution;
- Tilläggsuppdrag TN 2022:1 – Tekniska nämnden har uppdragit Fastighet att planera och upphandla för en effektiv, samordnad bygglogistik i ett större byggprojekt som genomförs i kommunens regi;
- Tilläggsuppdrag TN 2022:2 – Tekniska nämnden har uppdragit Gator och parker att tillskapa mötesplatser utomhus av olika karaktär inom arbetet med stads- och kommunaldelsinsatserna;
- Tilläggsuppdrag TN 2022:4 – Tekniska nämnden har uppdragit IT att formulera ett mätetal som speglar användbarhet och digital mognad i kommunens IT-miljöer;
- Tilläggsuppdrag TN 2022:5 – Tekniska nämnden har uppdragit Städ- och verksamhetsservice att säkerställa att fastställda servicenivåer finns för samtliga verksamheter/städområden;
- Tilläggsuppdrag TN 2022:6 – Tekniska nämnden har uppdragit Teknik- och fastighetsförvaltningen att tillse att alla nämndens verksamheter jobbar med sin digitala omställning.

1.4 Genomförande

Den grundläggande granskningen har genomförts av de förtroendevalda revisorerna tillsammans med sakkunnigt stöd från KPMG. Granskningen har genomförts genom dialogmöten, bedömning av styr- och uppföljande dokument samt protokollsgranskning.

Dokumentstudier

För att få en helhetsbild av styrelsens/nämndens arbete, kompletteras dialogen med insamling, genomgång och analys av relevanta styr- och uppföljningsdokument (budget, reglemente, verksamhetsplan, verksamhetsuppföljning per T1, T2 och årsbokslut, riskanalys, internkontrollplan etc.).

Dialogmöten

Revisorerna har genomfört dialogmöten med styrelse och nämnders presidier under våren 2023. Dialogmöten har genomförts med hela styrelsen och nämnder under höst/vinter 2023.

Frågeställningarna vid dialogerna med presidierna utgår från de områden som identifierats i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Vid dialog med hela nämnden utgår frågeställningarna i huvudsak från de svar som styrelsen/nämnden lämnat avseende dess verksamhetsstyrning, se nedan.

Skriftliga frågor

Då tillämpning av kommunens riktlinjer för aktiverande styrning tillämpas fullt ut från år 2023 har en utökning avseende styrelse och nämnders verksamhetsstyrning genomförts, med utgångspunkt i fastställda riktlinjer. För att få en fördjupad kunskap kring styrelse och nämnders verksamhetsstyrning har skriftliga frågor skickats ut under hösten, där styrelse och nämnder inkommit med skriftliga svar och underlag som verifierar de svar som lämnas. Svaren avsågs ligga till grund för de dialoger som genomfördes med styrelse och nämnder under hösten 2023.

Protokollsgranskning

De förtroendevalda revisorerna följer styrelse och nämnder löpande, utifrån sina bevakningsansvar för nämnder, genom bland annat protokollsgranskning. Bevakningen rapporteras löpande på revisorernas sammanträden.

Protokollsgranskningen syftar bland annat till att revisorerna ska få en god uppfattning om vad som tas upp och beslutas i styrelse och nämnder, dess följsamhet till mål och uppdrag samt att notera viktiga iakttagelser utifrån såväl genomförd riskanalys som hur nämnden agerar vid eventuella avvikelser eller i övrigt utför sin styrning, uppföljning och kontroll.

De förtroendevalda revisorernas iakttagelser och bedömningar som görs utifrån protokollsgranskningen dokumenteras i avsnitt 2.4.

Analys, bedömning och rapportering

När verksamhetsåret är slut har resultatet sammanställts och en sammanfattande analys och bedömning gjorts. Detta sammanställs i en rapport per nämnd, efter att respektive styrelse/nämnd behandlat sina årsbokslut/verksamhetsuppföljningar för 2023. Detta för att säkerställa att granskningen omfattar hela granskningsåret.

2. Resultat av granskningen

2.1 Styrning och uppföljning av verksamhet

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning under 2023.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsplan där det framgår hur nämnden planerar att verkställa: - Grunduppdrag - Inriktningsmål - Ev. tilläggsuppdrag	✓	Verksamhetsplan med grunduppdrag, inriktningsmål samt tilläggsuppdrag antogs 2022-11-25 § 125. Av verksamhetsplanen framgår nämndens grunduppdrag och hur det ska verkställas. Nämndens styrning utgår från grunduppdrag, kvalitetsfaktorer samt tilläggsuppdrag från nämnd. Därtill framgår hur uppföljning av arbetet ska ske. Likaså framgår nämndens inriktningsmål samt de tilläggsuppdrag som är riktade till nämnden.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i tertialrapporter	—	I samband med T1 sker återrapportering i form av förenklad ekonomi- och personalrapport. Nämnden behandlade detta vid sitt sammanträde i maj (2023-05-25 § 50) där förenklad ekonomi- och personalrapport godkändes. Av T2 (2023-09-28 § 77) framgår att mätning av kvalitetsfaktorer, som är kopplade till grunduppdrag, sker i samband med T3. Under året uppges det genomföras uppföljningar för att säkerställa att verksamheterna har kvalitetsfaktorerna i fokus. I samband med T2 bedöms grunduppdragen för samtliga verksamheter vara uppfyllda i hög grad. Därtill framgår också att tilläggsuppdragen följts upp. Av tilläggsuppdragen är 8 delvis genomförda och 3 genomförda. Tilläggsuppdrag 2022:5 bedöms inte kunna genomföras under året (se 2.1.1 för mer information). Viss uppföljning kopplat till inriktningsmålen sker i samband med T2. Kvalitetsfaktorer som kopplar an till inriktningsmålen mäts dock i samband med T3.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	Nämnden beslutade 2024-02-22 (§ 10) att godkänna årsrapport för perioden januari-

		december 2023. Av årsrapporten framgår uppföljning av grunduppdrag och tilläggsuppdrag. Viss uppföljning av inriktningsmål sker också i samband med årsrapporten. Uppföljning av inriktningsmålen i sin helhet sker dock av respektive programstyrgrupp, och återskärnas till kommunstyrelsen.
Uppnår: - Grunduppdrag - Inriktningsmål - Ev. tilläggsuppdrag	✓	Av årsrapporten framgår att nämndens grunduppdrag bedöms vara i hög grad uppfyllda. Skälen till bedömningen anges vara bland annat att Fastighet tillhandahållit ändamålsenliga lokaler; att Gator och parker bidragit till en tillgänglig och kvalitativ infrastruktur; att IT-funktionen varit en strategisk partner för kommunens verksamheter; att Måltidsservice bidragit med goda och hälsosamma måltider samt att Städ- och verksamhetsservice utfört kvalitativ lokalvård i kommunens lokaler. Av årsrapporten framgår att nämnden aktivt arbetar mot tilldelade inriktningsmål. Fyra tilläggsuppdrag bedöms vara genomförda. Resterande bedöms vara delvis genomförda eller genomförs genom aktivt arbete.
Bedömning av grunduppdrag, inriktningsmål och ev. tilläggsuppdrag kan styrkas med relevanta underlag	▬	Nämnden har i sin verksamhetsplan angett hur grunduppdraget följs upp. Här framgår att det sker genom att nämnden nyttjar relevanta nyckeltal, indikatorer och statistik för att översiktligt beskriva och analysera utfall, trender och tendenser avseende grunduppdraget. Den kvantitativa bedömningen kompletteras även med en kvalitativ bedömning. Av delårs- och årsrapport ges en beskrivning som motiverar bedömningen av grunduppdraget. Det framgår dock inte på ett tydligt sätt hur kvalitetsfaktorer eller underlag i övrigt har beaktats i bedömningen för samtliga verksamheter.

Vidtagit åtgärder vid indikationer på avvikelse från grunduppdrag, inriktningsmål och ev. tilläggsuppdrag	✓	Inga väsentliga avvikelser har rapporterats
---	---	---

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.1.1 Övriga iakttagelser

Vad gäller grunduppdraget så framgår nämndens bedömning per verksamhet. Det framgår dock inte tydligt hur beslutade kvalitetsfaktorer beaktas i bedömningen för samtliga verksamheter. Vissa av kvalitetsfaktorerna lyfts fram i rapporterna, vissa kommenteras inte alls.

2.1.2 Bedömning

Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt. Vi noterar dock att det finns vissa otydligheter vad gäller grunder för bedömning av nämndens grunduppdrag. I verksamhetsplanen framgår kvalitetsfaktorer för respektive verksamhet. I årsrapporten anges resultatet utifrån några av kvalitetsfaktorerna, dock inte samtliga, vilket gör att det för samtliga verksamheter inte på ett tydligt sätt går att följa vad som ligger till grund för bedömningen att grunduppdragen anses vara i hög grad uppfyllt.

2.2 Styrning och uppföljning av ekonomi

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende nämndens ekonomistyrning och uppföljning under 2023.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	Budget för 2023 beslutades 2022-08-25 § 89.
Följt upp ekonomin i tertialrapporter	✓	Förenklad ekonomisk rapport, T1 godkändes 2023-05-25 § 50. I samband med T1 redovisades en negativ budgetavvikelse om – 25,8 mkr. Ekonomirapport T2 godkändes av nämnden 2023-09-28 § 77. I samband med T2 redovisades en negativ budgetavvikelse om -44,2 mkr. Prognostiserat underskott var – 40 mkr för helåret.

		Budgetavvikelsen förklaras bland annat genom stora prisökningar som påverkar nämndens verksamheter. Kostnader för den inledande vintern ledde till underskott hos Fastighet samt Gator och parker. För Måltidsservice beror de ökade kostnaderna i huvudsak på högre livsmedelspriser och för städ- och verksamhetsservice beror underskottet främst på högre personalkostnader än budgeterat.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	Nämnden godkände årsrapport (T3) på sitt sammanträde 2024-02-22 (§ 10).
Når måluppfyllelse avseende ekonomi (inkl. budget)	✗	Nämnden redovisar ett negativt resultat om -76,9 mkr för året. Försämringen uppges i huvudsak bero på en hård vinter med mycket snö, vilket ökat verksamhetens kostnader betydligt. Totalt uppgår kostnaderna för vinterväghållning - 60 mkr, fördelat med -27,5 mkr på Fastighet och -32,5 mkr på Gator och parker. Därtill även ökade kostnader för bland annat livsmedel.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✗	Nämnden har uppdragit Måltidsservice att beskriva förutsättningar för att anpassa verksamheten utifrån det ekonomiska läget 2023-05-25 (§ 50). Nämnden godkände sedan åtgärdsförslag från Måltidsservice om 6 mkr 2023-09-28 (§ 77). För resterande verksamheter har nämnden inte vidtagit åtgärder/upprättat någon åtgärdsplan.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2.1 Övriga iakttagelser

2.2.2 Bedömning

Vi bedömer att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat och ekonomi. Detta då nämnden redovisar avvikelse i förhållande till

budget. Trots att det till stor del förklaras av externa faktorer som nämnden ej kunnat påverka bedömer vi att nämnden inte varit tillräckligt aktiva i sin styrning utifrån den ekonomiska rapportering och de prognoser som lämnats.

2.3 Intern kontroll

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende nämndens internkontroll under 2023.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Beslutat om internkontrollplan	✓	2022-11-24 § 126
Värderat identifierade risker	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys (riskinventering, riskvärdering och åtgärder).
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll - när i tid kontroll sker	✓	Internkontrollplanen anger kontrollområde, identifierad risk, vilken/vilka åtgärder som ska vidtas, vem som ansvarar för respektive åtgärd samt när återrapportering ska ske.
Följt upp internkontrollplanen	✓	Uppföljning av internkontrollplanen har skett i samband med verksamhetsuppföljningarna vid T1 och T2 och vid i samband med årsbokslut. Av uppföljningen framgår vilka åtgärder som genomförts.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Av uppföljning i samband med årsbokslut framgår att beslutade aktiviteter/åtgärder har genomförts för samtliga risker.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.3.1 Övriga iakttagelser

De risker i internkontrollplanens som har högst riskvärde (12–16) är:

- Fastigheterna/anläggningarna underhålls inte utifrån underhållsbehov då medel saknas vilken innebär en risk för ökade kostnader framöver.
- Risk för ökade kostnader till följd av marknadsläget samt låg andel inkomna anbud.
- Risk för att extrema vädersituationer och naturolyckor kraftigt påverkar medborgarnas vardag.
- Risk för att verksamheten tar IT-perspektivet och själva eller med leverantörer köper in eller inför tekniska lösningar som inte ser till våra arkitekturella principer och/eller kommunen som helhet.

2.3.2 Bedömning

Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt har säkerställt en struktur för att arbetet med intern kontroll bedrivs på ett systematiskt sätt.

2.4 Beslutsunderlag och protokoll

Nedan redogörs för de förtroendevalda revisorernas iakttagelser och bedömningar avseende nämndens beslutsunderlag och protokoll under 2023.

Kontrollpunkt		Kommentar/hänvisning till protokoll
Nämndens beslutsunderlag och protokoll är tydliga	✓	Samtliga protokoll för tekniska nämnden inklusive eventuella beslutsunderlag har översiktligt kontrollerats och bedöms vara tydliga.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.4.1 Övriga iakttagelser

2.4.2 Bedömning

Vi bedömer att protokoll och beslutsunderlag är tydliga.

3. Sammanfattade bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning av tekniska nämnden är att nämnden devis har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av ekonomi. Vidare bedömer vi att nämnden har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av såväl verksamhet som intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på följande:

Revisionsfråga	Bedömning	Motivering
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag?	Ja	Nämnden har arbetat utifrån reglementet och antagit en verksamhetsplan som tydliggör hur de ska arbeta utifrån grunduppdraget. Det bedöms dock finnas vissa otydligheter vad gäller grunder för bedömning av nämndens grunduppdrag.
Har nämnden säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat?	Delvis	Nämnden har fastställt en budget för verksamhetsåret. Nämnden har erhållit tertiälvis uppföljning av ekonomin. Nämnden redovisar dock ett underskott. Trots att det till stor del förklaras av externa faktorer som nämnden ej kunnat påverka bedömer vi att nämnden inte varit tillräckligt aktiva i sin styrning utifrån den ekonomiska rapportering och de prognoser som lämnats.
Har nämnden en struktur för arbetet med sin interna kontroll som gör att det finns förutsättningar att bedriva den på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt?	Ja	Nämnden har beslutat om internkontroll, där riskanalysen framgår. Internkontrollplanen följs upp tertiälvis och nämnden gör en samlad bedömning av sin interna styrning och kontroll. Av uppföljningen framgår de åtgärder som är vidtagna.
Är nämndens beslutsunderlag och protokoll tydliga och ändamålsenliga?	Ja	Vi bedömer att protokoll och beslutsunderlag är tydliga.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi tekniska nämnden att:

- Tydliggöra på vilka grunder nämnden bedömer om grunduppdraget uppfylls eller inte.
- Vidta åtgärder utifrån avvikelser utifrån den ekonomiska uppföljning och prognoser som nämnden tar del av.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

§ 75

Diariennr: KS-2023/00394

Årsredovisning 2023

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- att fastställa Umeå kommunkoncerns resultat till 424 mnkr varav Umeå kommuns resultat ingår med 283 mnkr
- att fastställa styrelse och nämnders budgetavvikelse till -86 mnkr, varav jämförelsestörande poster 0 mnkr
- att fastställa Umeå kommuns årsredovisning för år 2023
- att fastställa reservering till resultatutjämningsreserv med 43 mnkr
- att fastställa årets balanskravsresultat till 229 mnkr
- att ombudgetera totalt 319,4 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsbudgeten för 2024, enligt bilaga
- att ombudgetera totalt 78,4 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsplanen för 2025, enligt bilaga
- att ombudgetera totalt 7,6 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsplanen för 2026, enligt bilaga
- att ombudgetera totalt -6,2 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsplanen för 2027, enligt bilaga
- att fastställd modell för över- och underskottshantering avskaffas
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning, inklusive regelverk för resultatreserv (RER) och att i detta göra en omvärldsbevakning med andra jämförbara kommuner hur ekonomistyrning tillämpas och där kommuner med god följsamhet till regelverket särskilt prioriteras.
- att bevilja ansvarsfrihet för år 2023 för kommunstyrelsen, nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

I beslutet om ansvarsfrihet har personer som anges i kommunallagen, kap 5, 11 och 12 ej deltagit.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

Reservation

Bore Sköld, för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden (se reservationstext under kommunfullmäktiges beslutsordning).

Ärendebeskrivning

Resultat - utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse

I årsredovisningen för Umeå kommunkoncern redovisas ett positivt resultat för koncernen som uppgår till 424 mnkr (miljoner kronor) vilket är en minskning med 753 mnkr i jämförelse med föregående år. Kommunens resultat uppgår till 283 mnkr, vilket är en minskning med 614 mnkr jämfört med föregående år.

Kommunens resultat om 283 mnkr innebär en positiv budgetavvikelse på 195 mnkr. Budgetavvikelsen beror på högre skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning jämfört med budget (320 mnkr) samt högre intäkter (425 mnkr) och högre kostnader (465 mnkr) i verksamheterna än förväntat. Umeå kommuns negativa finansnetto är sammantaget 84 mnkr sämre än budget.

Styrelse och nämnder redovisar en negativ budgetavvikelse på 86 mnkr i förhållande till nämndsramar från fullmäktige.

Årets utfall är högre än lämnad prognos i delårsrapporten med 29 mnkr, vilket främst förklaras av ökade intäkter från kraftverksamheten.

Även om resultatet för 2023 är väsentligt lägre än för 2022 är resultatet på tillräcklig nivå för att bibehålla en god finansiell ställning i kommunkoncernen per sista december 2023. Pandemiårens utveckling har tidigare bidragit till att väsentligt stärka densamma.

Under 2023 har Sverige gått in i en lågkonjunktur, som bedöms fortsätta under 2024. Andra hälften av 2024 bedöms inflationen bli i nivå som Riksbankens inflationsmål och därefter förväntas konjunkturer sakta förbättras. Den höga kostnadsnivån bedöms därmed kvarstå, vilket kräver anpassningar i kommunkoncernens verksamheter under kommande år och gör att det är viktigt med kontinuerlig ekonomistyrning, kostnadskontroll och kontroll på investeringsnivåer. Detta så att

kommunkoncernen och kommunen även fortsatt ska ha en god resultatutveckling och ekonomisk ställning.

Investeringar - utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår per 31 december 2023 till 2 528 mnkr (2 312 mnkr). Nettoinvesteringarna ökade med 216 mnkr under 2023, främst på grund av fortsatta investeringar i lokaler, bostäder och infrastruktur som ett led i att möjliggöra kommunens tillväxt.

Kommunens nettoinvesteringar uppgår per den 31 december 2023 till 1 103 mnkr (749 mnkr), vilket är 598 mnkr lägre än beslutad investeringsram (1 702 mnkr). Investeringsvolymerna överstiger nu de nivåer som redovisades innan pandemin. Fortsatt finns förseningar som en effekt av pandemin och som inte kunnat realiseras under år 2023.

Balanskravsresultat och reservering till RUR

Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 272 mnkr. Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR) föreslås med 43 mnkr, vilket innebär ett balanskravsresultat på 229 mnkr. Den maximala reserveringen till RUR som kommunen får göra år 2023 är 43 mnkr. I och med detta har kommunen satt av maximalt till RUR; 903 mnkr (10% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning 2023).

Bedömning god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har beslutat om grunduppdrag, inriktningsmål, tilläggsuppdrag och finansiella mål för kommunen. Några kommunkoncernövergripande finansiella mål har inte satts upp i Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2023.

I årsredovisningen följs måloppfyllelsen upp för två finansiella mål, fem inriktningsmål, fyra personalpolitiska mål och 26 tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige har fastställt i Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2023. Det görs genom en sammanvägd bedömning utifrån nämndernas och styrelsens rapportering per 31 december 2023. Uppföljningen visar att:

- Av kommunfullmäktiges två finansiella mål uppnås resultatmålet medan målet om självfinansieringsgrad inte uppnås för 2023.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige**Protokollsutdrag**
2024-04-29

- För två av kommunfullmäktiges fem inriktningsmål bedöms arbetet löpa enligt plan och för tre är bedömningen att mer arbete krävs.
- Två av kommunfullmäktiges fyra personalpolitiska mål bedöms löpa enligt plan och två kräver mer arbete.
- Av totalt 26 tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige har tilldelat nämnderna är 16 genomförda och nio delvis genomförda. Ett uppdrag är inte genomfört eftersom förutsättningar saknas.

För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges fastställda definition ska kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås. Kommunstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående att god ekonomisk hushållning delvis nås för kommunen och kommunkoncernen för helåret 2023.

Nämndernas över- och underskottshantering

Vid ingången av 2023 uppgick summan av nämndernas fiktiva egna kapital till 124,4 mnkr. Utfallet 2023 har påverkat detta negativt så att nämndernas fiktiva egna kapital per 31 december 2023 sammantaget uppgår till -63,0 mnkr i enlighet med fastställd modell för justering av eget kapital. Se bilaga Förändring fiktivt eget kapital nämnder år 2023.

I samband med verksamhetsuppföljningen har två nämnder begärt extra justering av fiktivt eget kapital utöver budgetavvikelsen för 2023.

Fritidsnämnden hemställer att del av nämndens underskott om 4 167 tkr avseende SM-veckan sommar 2023 inte ska påverka fiktivt eget kapital negativt. Individ- och familjenämnden hemställer att nämndens underskott på 90 202 tkr inte ska påverka fiktivt eget kapital negativt.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att 2023 inte har omfattats av extrema händelser av sådan art som skulle klassificeras som synnerliga skäl utifrån kommunallagens intentioner. Förslag till beslut är därmed i enlighet med fastställd modell för över- och underskottshantering.

Stadsledningskontoret föreslår dock att fullmäktige beviljar tre år för återställning av nämndens underskott i fiktivt eget kapital.

Ombudgetering investeringar

Kommunens investeringsbudget uppgick till 1 702 mnkr 2023. Utfallet blev 1 103 mnkr. Styrelse och nämnder begär att inom investeringsbudgeten ombudgetera totalt 395,7 mnkr av kvarvarande

medel till åren 2024–2027. Den största avvikelsen beror på att avräkningen mellan kommunen och Trafikverket när det gäller byte av ansvar för vägarna längs Västra länken blivit försenad till hösten 2024.

Flyktingmottagande

Vad gäller flyktingmottagandet i samband med Ukraina-kriget uppgår kostnaderna under året inte till några väsentliga belopp, vilket gör att någon detaljerad rapportering per 31 december 2023 inte redovisas.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Umeå kommunkoncerns resultat till 424 mnkr varav Umeå kommuns resultat ingår med 283 mnkr

att fastställa styrelse och nämnders budgetavvikelse till -86 mnkr, varav jämförelsestörande poster 0 mnkr

att fastställa Umeå kommuns årsredovisning för år 2023

att fastställa reservering till resultatutjämningsreserv med 43 mnkr

att fastställa årets balanskravsresultat till 229 mnkr

att bevilja ansvarsfrihet för år 2023 för kommunstyrelsen, nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ

att nämndernas fiktiva egna kapital justeras enligt fastställd modell för över- och underskottshantering och uppgår därefter till totalt -63,0 mnkr enligt bilaga

att bevilja de nämnder som redovisar underskott i fiktivt eget kapital, tre år för återställning av nämndens underskott i fiktivt eget kapital

att ombudgetera totalt 319,4 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsbudgeten för 2024, enligt bilaga

att ombudgetera totalt 78,4 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsplanen för 2025, enligt bilaga

att ombudgetera totalt 7,6 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsplanen för 2026, enligt bilaga

att ombudgetera totalt -6,2 mnkr av kvarvarande investeringsmedel 2023 till investeringsplanen för 2027, enligt bilaga.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

Beslutsunderlag

Umeå kommuns årsredovisning 2023
Förändring fiktivt eget kapital nämnder år 2023
Förslag till ombudgetering av investeringsmedel till 2024–2027 -
sammanställning samtliga projekt
Revisionsberättelse för år 2023
Revisorernas redogörelse för 2023
Bilagorna: Grundläggande granskning och granskningsrapport för
respektive styrelse, nämnd och bolag.
Det sakkunniga biträdets yttrande (KPMG)

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör
Malin Blom, redovisningschef
Dan Gideonsson, ledningskoordinator
Urban Blomdahl, budgetchef
Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) - Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med undantag för
följande avslagsyrkande samt bifall till nedan två tillägg:

Att att-sats 7 och 8 avslås (att nämndernas fiktiva egna kapital justeras
enligt fastställd modell för över- och underskottshantering och uppgår
därefter till totalt -63,0 mnkr enligt bilaga, samt att bevilja de nämnder
som redovisar underskott i fiktivt eget kapital, tre år för återställning av
nämndens underskott i fiktivt eget kapital).

Tillägg: Att fastställd modell för över- och underskottshantering
avskaffas.

Tillägg: Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för
god ekonomisk hushållning, inklusive regelverk för resultatreserv (RER)
och att i detta göra en omvärldsbevakning med andra jämförbara
kommuner hur ekonomistyrning tillämpas och där kommuner med god
följsamhet till regelverket särskilt prioriteras.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

Bore Sköld (V) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag och till Janet Ågrens (S) avslagsyrkande.

Anders Ågren (M) återkommer i kommunfullmäktige.

Maja Westling Palmberg (C) återkommer i kommunfullmäktige.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag (utom att-sats 7 och 8).

Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag (utom att-sats 7 och 8).

Bifall mot avslag till Janet Ågrens avslagsyrkande gällande att-satserna 7 och 8. Ordföranden finner att utskottet bifaller avslagsyrkandet.

Bifall mot avslag till Janet Ågrens två tillägg. Ordföranden finner att utskottet bifaller tilläggen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S), Veronica Kerr (KD) och **Nils Seye Larsen (MP)** – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Bore Sköld (V) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag och Janet Ågrens avslagsyrkande i näringslivs- och arbetsutskottet.

Anders Ågren (M), Maja Westling Palmberg (C) och **Lars Forsgren (SD)** återkommer i kommunfullmäktige.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag *mot* Bore Skölds (V)

förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Föredragande: Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör och Ewa Miller (M), kommunrevisor.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

Följande yttrar sig: Janet Ågren, Anders Ågren, Bore Sköld, Davis Kaza, Veronica Kerr, Mattias Larsson, Nils Seye Larsen, Lars Forsgren, Hanna Lundin Jernberg, Patrik Brännberg, Tobias Holmbom, Arvid Lundberg, Lars Nilsson och Lars Brännström.

Yrkanden

Janet Ågren (S), Anders Ågren (M), Davis Kaza (AP), Veronica Kerr (KD), Nils Seye Larsen (MP), Lars Forsgren (SD), Hanna Lundin Jernberg (L) och Lars Brännström (MP) – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bore Sköld (V) – Bifall till årsredovisningen, samt bifall till Janet Ågrens (S) förslag i näringslivs- och arbetsutskottet om avslag till att-sats 7 och 8, avslag till Janet Ågrens (S) förslag i näringslivs- och arbetsutskottet om avskaffad över- och underskottshantering (fiktivt eget kapital), bifall till Janet Ågrens (S) förslag i näringslivs- och arbetsutskottet om att ta fram nya riktlinjer för ekonomistyrning.

Mattias Larsson (C) – Bifall till ursprungliga tjänsteskrivelsen samt Janet Ågrens att-sats i näringslivs- och arbetsutskottet om att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning, inklusive regelverk för resultatreserv (RER) och att i detta göra en omvärldsbevakning med andra jämförbara kommuner hur ekonomistyrning tillämpas och där kommuner med god följsamhet till regelverket särskilt prioriteras samt avslag till Janet Ågrens (S) första tilläggsattsats i näringslivs- och arbetsutskottet ”att fastställd modell för över och underskottshantering avskaffas”.

Patrik Brännberg (AP) – Att bevilja ansvarsfrihet för år 2023 för kommunstyrelsen, nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Propositionsordning som godkänns

Kommunstyrelsens förslag *mot* Bore Skölds (V) förslag *mot* Mattias Larssons (C) förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

Bore Sköld, för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden. Vänsterpartiet tycker att beslutet om fiktivt eget kapitals avskaffande bör avslås för att ge nämnderna möjlighet att yttra sig över förslag till förändrat ekonomistyrningssystem. Konsekvenserna för exempelvis hemtjänst och skola riskerar att göra den ekonomiska planeringen svårhanterlig eftersom kompensationen till de privata utövarna inte går att reglera med över- och underskottshantering.

Beslutet ska skickas till
Samtliga nämnder

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		Beslut på delegation under perioden 2024-04-01—2024-04-30			
Ärendetyp		Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	
Markupplåtelse			Se nedan		
Beskrivning av ärendet					
Ärende	Sökande	Avser	Plats	Period	Beslutsdatum
MU_20240430_7501	Karin Hedman	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Rådhusorget 5	2024-05-25 – 2024-05-25	2024-04-30
MU_20240403_7353	SD Västerbotten	Markupplåtelse	Rådhusorget, SD Västerbotten politiskt möte, Rådhusorget 1, 5	2024-05-14 – 2024-05-14	2024-04-30
MU_20240326_7320	Nåiden Bygg AB	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Brogatan 48	2024-05-01 – 2024-10-31	2024-04-30
MU_20240430_7495	Javaknivslip	Markupplåtelse	Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 1-2, Rådhusorget 1, 5, Östra Rådhusgatan 8	2024-05-21 – 2024-05-21	2024-04-30
MU_20240424_7474	Ulf Ejelöv	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Silervägen 9-10	2024-05-13 – 2024-07-03	2024-04-29
MU_20240404_7358	tapas i umeå ab	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Storgatan 44	2024-05-13 – 2024-08-31	2024-04-29
MU_20240426_7481	Gröna Älgen AB	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Kungsgatan 101	2024-05-01 – 2024-09-15	2024-04-29
MU_20240429_7489	Ragna Backlund	Markupplåtelse	Rådhusorget 5	2024-07-27 – 2024-07-27	2024-04-29
MU_20240426_7482	Ellen Kapstad	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 2, Rådhusorget 5	2024-07-27 – 2024-07-27	2024-04-26
MU_20240411_7391	Taps and AB	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Storgatan 36E, Storgatan 36	2024-04-29 – 2024-09-30	2024-04-23

MU_20240417_7429	Studieförbundet Västernorrland	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Historiegränd 8, 10, Stipendiegränd 8, 12	2024-04-22 – 2027-04-21	2024-04-26
MU_20240417_7428	OF Bygg AB	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Västra Strandgatan 9	2024-05-01 – 2024-06-30	2024-04-26
MU_20240422_7446	Svenska Högskolor AB	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Magistervägen 7	2024-05-13 – 2024-05-17	2024-04-23
MU_20240426_7485	Ellen Kapstad	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Rådhusorget 5	2024-07-06 – 2024-07-06 2024-07-13 – 2024-07-13 2024-07-20 – 2024-07-20	2024-04-26
MU_20240422_7449	Gamla Bibliotekscafé AB	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Rådhusplanaden 6	2024-05-20 – 2024-09-02	2024-04-22
MU_20240415_7405	Hjälteförbundet	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Hedlundadungen, Hjälteppet, Signalvägen 3, Vinkelvägen 2	2024-05-24 – 2024-05-24	2024-04-25
MU_20240425_7477	Hushållningssällskapet Norrbotten-Vä	Taxor och avgifter 2024: Reklam, skyltar och affischer	banderollplats Kungsgatan, Kungsgatan 65	2024-08-05 – 2024-08-26	2024-04-25
MU_20240220_7180	Hushållningssällskapet Norrbotten-Vä	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Kungsgatan mellan Vänortsparken och Mimer., Kungsgatan 64, 66, 73, 75, 77, Storgatan 59	2024-09-21 – 2024-09-21 2024-09-28 – 2024-09-28 2024-08-10 – 2024-08-10 2024-08-17 – 2024-08-17 2024-08-24 – 2024-08-24 2024-08-31 – 2024-08-31 2024-09-07 – 2024-09-07 2024-09-14 – 2024-09-14	2024-04-24
MU_20240422_7448	Sävar IK	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Ankrace, Backvägen 4, 6, Forsells Väg 2, 6, Generalsvägen 27-28, 30, Älvsbackavägen 3	2024-05-25 – 2024-05-25	2024-04-24
MU_20240411_7387	IFK Umeå	Markupplåtelse	Hamnmagasinet, GoforEti, välgörenhetslopp, Brogatan 1, Jakobsgränd 4, Kvarnvägen 1-3,	2024-05-24 – 2024-05-25	2024-04-23

			Skeppargatan 7, 16, Storgatan 28, 34, Timmermansgatan 2-4, Tjärhovsgatan 12, Varvsgatan 12, Vasagatan 2, 4, Västra Brinkvägen 12, Västra Kyrkogatan 1, Västra Strandgatan 5-17, 4-8, Östra Brinkvägen 38, 40, 42, 46, 48		
MU_20240422_7450	Umeå kommun/Kulturförvaltningen	Markupplåtelse	Västra Strandgatan 8	2024-06-04 – 2024-06-04	2024-04-23
MU_20240423_7460	Smålands Langos AB	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Renmarkstorget 7	2024-05-27 – 2024-05-28	2024-04-23
MU_20240422_7445	Miljöpartiet de Gröna, Umeå	Markupplåtelse	Kungsgatan 59, 61, 63, Rådhusplanaden 1-2, Rådhusstorget 1, 5	2024-05-17 – 2024-06-12	2024-04-22
MU_20240418_7431	Kristdemokraterna Umeå	Markupplåtelse	Valaffischering KD, Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 1-2	2024-05-17 – 2024-06-12	2024-04-22
MU_20240419_7439	Centerpartiet i Umeå	Markupplåtelse	Valaffischering Centerpartie, Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 1-2, Rådhusstorget 1, 5, Östra Rådhusgatan 8	2024-05-17 – 2024-06-12	2024-04-22
MU_20240416_7413	Vänsterpartiet Umeå	Markupplåtelse	Ca 10-15 st affischtavlor., Innertavle 441, 475, Stöcksjö Kustväg 48, 59, Stöcksjö Åsarväg 10	2024-05-17 – 2024-06-12	2024-04-22
MU_20240403_7356	Ragna Backlund	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 2, Rådhusstorget 5	2024-07-06 – 2024-07-06 2024-07-13 – 2024-07-13 2024-07-20 – 2024-07-20	2024-04-03
MU_20240301_7215	Brännboll i Umeå AB	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Hedlundadungen, festivalcamping brännbollsyran, Dragongatan 2	2024-05-30 – 2024-06-02	2024-04-22
MU_20240321_7304	Brännboll i Umeå AB	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Mariehemsängarna, brännbollscupen, Bofinksvägen 2, Mariehemsvägen 1,	2024-05-30 – 2024-06-01	2024-04-19

			Trastvägen 1-4		
MU_20240321_7303	Brännboll i Umeå AB	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Mariehemsängarna, brännbollscupen, Bofinksvägen 10, 14, 18	2024-05-31 – 2024-06-02	2024-04-19
MU_20240321_7302	Brännboll i Umeå AB	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Mariehemsängarna, brännbollscupen, Törnskatevägen 2-16	2024-05-31 – 2024-06-01	2024-04-19
MU_20240301_7214	Brännboll i Umeå AB	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Mariehemsängarna, brännbollscupen	2024-05-27 – 2024-06-02	2024-04-19
MU_20240417_7418	NCC Building Sverige	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Kronoskogsvägen 3-37, byggströmsmast, Kronoskogsvägen 3	2024-04-30 – 2024-08-30	2024-04-19
MU_20240417_7416	Umeå Entreprenad	Markupplåtelse	Vardagsvägen/Stjärnvägen, byggetablering, Tvillingvägen 2, 4, Vardagsvägen 13-21, 10	2024-04-29 – 2024-07-05	2024-04-19
MU_20240417_7423	Umeå Folkhögskola	Markupplåtelse	Rådhusstorget marknadsföring Folkhögskola, Rådhusplanaden 1-2, Rådhusstorget 5	2024-05-03 – 2024-05-03	2024-04-18
MU_20240404_7362	Bildmuseet 1040, Umeå universitet	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Strandgatan 30B, skulpturträdgård, Östra Strandgatan 30	2024-05-06 – 2024-09-01	2024-04-18
MU_20240409_7374	Blåscorpset Renhornen	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Brogatan 1, broparkens amfiteater, Brogatan 1	2024-06-09 – 2024-06-09	2024-04-18
MU_20240415_7402	Kulturskolan i Umeå	Markupplåtelse	V Strandgatan 4, kulturskolans dag, Västra Esplanaden 2, Västra Strandgatan 4-5	2024-05-25 – 2024-05-25	2024-04-18
MU_20240403_7355	Kulturskolan i Umeå	Markupplåtelse	Vid Sparken, popkonsert, Storgatan 34, 38, Västra Esplanaden 2, Västra Strandgatan 5	2024-05-25 – 2024-05-25	2024-04-18
MU_20240411_7392	Mias Grill & Bar 2.0	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Järnvägstorget, uteservering Mias Grill & Bar 2.0, Järnvägstorget 34, 36	2024-05-01 – 2024-09-30	2024-04-16
MU_20240319_7287	Renmarkstorget fem AB	Taxor och avgifter 2024:	Uteservering Runt hörnet, Kungsgatan	2024-05-01 – 2024-09-29	2024-04-15

		Uteserveringar	50, Renmarkstorget 5		
MU_20240318_7278	Homerun Festivals Sweden AB	Markupplåtelse	Signalvägen 2, festival Brännbollsryan, Signalvägen 7	2024-05-24 – 2024-06-05	2024-04-15
MU_20240415_7406	Orangeriet Boule & Bistro	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Kungsgatan 71, uteservering Orangeriet, Kungsgatan 69, 71	2024-04-30 – 2024-09-22	2024-04-15
MU_20240415_7401	Goamodetrends	Markupplåtelse	Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 2, Rådhusstorget 5	2024-05-20 – 2024-05-20 2024-05-22 – 2024-05-22 2024-05-23 – 2024-05-23	2024-04-15
MU_20240411_7390	Arbetarpartiet	Markupplåtelse	Rådhusstorget, torgmöte Arbetarpartiet, Kungsgatan 59, Rådhusplanaden 1	2024-04-27 – 2024-04-27 2024-05-04 – 2024-05-04	2024-04-11
MU_20240409_7376	Umeå Dansskola	Taxor och avgifter 2024: Evenemang	Döbelns park, dansuppvisning, Storgatan 63, 65, 67	2024-06-16 – 2024-06-16	2024-04-11
MU_20240411_7389	Jens Rundberg	Markupplåtelse	Rådhusstorget, People For Future Umeå, Rådhusplanaden 1-2	2024-04-12 – 2024-04-12 2024-04-26 – 2024-04-26 2024-05-03 – 2024-05-03 2024-05-10 – 2024-05-10 2024-05-17 – 2024-05-17	2024-04-11
MU_20240409_7381	Umeå kommun Fastighet	Markupplåtelse	Hagaplan 1, containrar, Hagaplan 1	2024-04-10 – 2024-06-14	2024-04-10
MU_20240409_7373	NK i Umeå KB	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Kungsgatan 57, uteservering NK, Kungsgatan 54, 57	2024-05-15 – 2024-09-15	2024-04-09
MU_20240409_7379	camilla sandström	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Rådhusstorget 5	2024-05-25 – 2024-05-25	2024-04-09
MU_20240408_7370	Hantverk och kristaller	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 53, Renmarkstorget 7	2024-05-04 – 2024-05-04	2024-04-08
MU_20240408_7369	Hantverk och kristaller	Taxor och avgifter 2024: Torghandel	Kungsgatan 61, 63, Rådhusplanaden 2, Rådhusstorget 5	2024-05-02 – 2024-05-03	2024-04-08
MU_20240405_7366	Profilevents AB/Profilhotels Aveny	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	V Norrlandsgatan 17, uteservering Pipes of Scotland, Västra	2024-05-01 – 2024-09-30	2024-04-08

			Norrandsgatan 17		
MU_20240404_7363	Max Burgers AB	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Kungsgatan 63, uteservering MAX, Kungsgatan 61, 63	2024-05-01 – 2024-09-30	2024-04-05
MU_20240404_7361	Umeå Energi Elnät AB	Taxor och avgifter 2024: Bygg och renovering	Grindvägen 31, byggetablering, Brånvägen 9, Grindvägen 31	2024-03-25 – 2024-05-31	2024-04-05
MU_20240328_7339	Espresso House Sweden AB	Taxor och avgifter 2024: Uteserveringar	Kungsgatan 53	2024-04-08 – 2024-10-15	2024-04-03

Anmälan av delegationsbeslut

Rubrik/ärendemening:		Beslut på delegation under perioden 2024-04-01—2024-04-30			
Ärendetyp		Diarienummer	Beslutsdatum	Delegat (namn och befattning)	
Lokala trafikföreskrifter			Se nedan		
Beskrivning av ärendet					
Ärende	Sökande	Avser	Plats	Period	Beslutsdatum
TF_20240417_7420		Vilande parkering för rörelsehindrade då Nygatan byggs om		2024-04-18 –	2024-04-16
TF_20240417_7421		Vilande parkering för rörelsehindrade då Nygatan byggs om		2024-04-18 –	2024-04-17
TF_20240417_7422		Vilande parkering på Götgatan, då Nygatan byggs om		2024-04-18 –	2024-04-17

DELEGATIONSBESLUT 2024-04-01--2024-04-30

UPPLÅTELSE AV OFFENTLIG PLATS

Yttrande enligt allmänna lokala ordningsföreskrifter §2, upplåta offentlig plats för hithörande ändamål och torghandel
Se ISY-Case MU

Meddela lokala trafikföreskrifter för Umeå kommun enligt TrF 10, kap 1, 3 och 14 §§ och TrF 3 kap 17 §

Meddela undantag från lokala trafikföreskrifter för Umeå kommun enligt TrF 13 kap 3, 4 och 5 §§

Se ISY-Case LTF

Beslut dnr 2006-2024 uppvisning med fordon, Wheels Cruising 2024-06-29 Umeå	TN-2024/00148
Beslut om dispens från lokala trafikföreskrifter, Bygg och Montage	TN-2024/00058
Beslut om dispens från lokala trafikföreskrifter, SR inspelningsfordon	TN-2024/00285
Beslut om dispens för Umeå kommun Parkdrift	TN-2024/00205
Beslut om dispens för Umeå kommun, parkdrift	TN-2024/00135
Beslut om transportdispens för bred och lång transport inom Umeå kommun	TN-2024/00240

Angivna remissvar och yttranden

Remiss i länsstyrelsens ärende 3063-2024, Triathlon yttrande, TN-2024/00255	TN-2024/00255
Remissyttrande Ön 6_17 mfl BN 2020/01679	TN-2024/00025
Yttrande om tung och bred transport TRV2024/25548, Södertälje-Boden ToR	TN-2024/00237
Yttrande om tung och bred transport TRV2024/33474, Umeå-Skellefteå	TN-2024/00314
Yttrande om tung och bred transport TRV2024/34286, Umeå-Skelleftehamn	TN-2024/00337
Yttrande om tung, bred och lång transport TRV2024/35141, Tingsryd-Umeå	TN-2024/00328
Yttrande om tung, bred och lång transport TRV2024/37060, Botkyrka-Umeå	TN-2024/00346
Yttrande om tung, bred och lång transport TRV2024/37063, Botkyrka-Umeå	TN-2024/00346

[illegible]

[illegible]

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

§ 82

Diariennr: KS-2024/00370

Aktualitets- och relevansprövning av styrdokument

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Riktlinje för utformning av enkäter med fokus på inkluderande svarsalternativ för kön och könsidentitet upphävs
- Riktlinje för barnkonsekvensanalys upphävs
- Kvalitetsstrategin för Umeå kommun upphävs
- Policy för hållbar it upphävs
- Nulägesbeskrivning Aalborgåtagandena upphävs
- Arkivreglementet revideras
- Informationssäkerhetspolicy revideras
- Riktlinje för intern styrning och kontroll revideras
- E-servicestrategin revideras
- IT-strategin revideras
- Lokalförsörjningsdirektivet revideras
- Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet revideras
- Riktlinje för externa utförare revideras
- En policy för medborgarnas delaktighet och inflytande tas fram

Kommunstyrelsen beslutar att:

- Riktlinjer för alkohol och drogförebyggande arbetsmiljö upphävs
- Reglemente för Umeå funktionshinderråd revideras och ersätts med en föreskrift
- Reglemente för brottsförebyggande rådet revideras och ersätts med en föreskrift
- Reglemente för landsbygdsrådet revideras och ersätts med en föreskrift
- Riktlinjer för informationssäkerhet revideras
- Medarbetarskap i Umeå kommun - policy revideras
- Chefs- och ledarskap i Umeå kommun - policy revideras

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

- en föreskrift för interreligiösa rådet tas fram

Ärendebeskrivning

I enlighet med den nya riktlinje för styrdokument som fastställdes av kommunstyrelsen i januari 2024 ska styrdokument regelbundet aktualitets- och relevansprövas. Syftet med prövningen är att utvärdera dokumentens effekt och undersöka ifall dokumentet fortfarande behövs alternativt behöver revideras, samt att bedöma om det behövs annan eller kompletterande styrning för att uppnå styreffekt. Det är det politiska organ som beslutade om dokumentet som ska fatta beslut om det ska förlängas, revideras eller upphävas. För att skapa bättre överblick lyfts flera dokument vid ett och samma tillfälle.

Vanliga orsaker till att dokument upphävs eller revideras är förändrad lagstiftning, förändrad omvärld eller att frågorna har uppgått eller infogats i annan styrning eller kommer att göra det. Det är inte en värdering av området i sig. Se bilaga 1 för en sammanställning av orsaker till besluten.

Det har gjorts en bakgrundsanalys till varje styrdokument. Dessa är samlade i bilaga 2. Dessa bakgrundsbeskrivningar är en översyn av hela området och föreslår ibland annan eller relaterad styrning. Dessa frågor är inte föremål för politiska beslut i dagsläget utan hanteras på annat sätt.

De tidigare beslutade styrdokument som berörs i ärendet är inte bifogade. De går i stället att ta del av på www.umea.se/styrdokument

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Sammanställning prövning av styrdokument vt 2024

Bilaga 2. Bakgrundsanalyser

Beredningsansvariga

Lina Renfors, Sara Nordström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2024-04-29

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Janet Ågren, Patrik Brännberg och Veronica Kerr.

Yrkanden

Janet Ågren (S) och **Veronica Kerr (KD)** – Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Stadsledningskontoret – Ekonomi & styrning/Styrning och samordning
Nämnder och bolag

Bilaga 1

Aktualitets- och relevansprövning av styrande dokument

Styrande dokument som föreslås;

1. upphävas,
2. revideras eller
3. tas fram för behov av styrning.

1. Föreslås upphävas

Styrdokument	Beslutsår	Dnr	Beslutas av	Kommentar	Sidnr. i bilaga 2
Riktlinje för utformning av enkäter med fokus på inkluderande svarsalternativ för kön och könsidentitet	2019	KS-2018/00193	KF	Angränsar tydligt till andra frågor avseende utformning av enkäter och undersökningar och bör därför infogas i samlat dokument. Styrningen är av handledande karaktär och kan beslutas på tjänsteperson-nivå.	1
Riktlinje för barnkonsekvens-beskrivningar	2004	KS000833/2004	KF	Delar av innehållet regleras i lagstiftning. Delar bör infogas i annan styrning på tjänstepersonnivå.	4
Kvalitetsstrategi	2003	KS000611/2002	KF	Inaktuell. Behovsanalys för ledningssystem och systematiskt kvalitetsarbete genomförs under 2024. I samband med analysen ses befintlig styrning av kvalitetsområdet över.	7
Policy för hållbar IT	2017	KS-2016/00910	KF	Inaktuell. Ersätts av annan styrning inom samverkansmodellen för digitalisering.	10
Nulägesbeskrivning Aalborgåtagandena	2008	KS000155/2006	KF	Aalborgåtagandena har integrerats i befintlig styrning i kommunen, exempelvis översiktsplan och program tillhörande inriktningsmålen.	13
Riktlinjer för alkohol-	2007	KS000141/2007	KS	Har ersatts av	18

och drog-förebyggande arbetsmiljö				arbetsmiljöpolicy och riktlinjer på tjänstepersonnivå.	
-----------------------------------	--	--	--	--	--

2. Föreslås revideras

Styrdokument	Beslutsår	Dnr	Beslutas av	Kommentar	Sidnr. i bilaga 2
Arkivreglemente	1997	KS-2017/00635	KF	Inaktuellt. Behov av revidering för att möta digital utveckling samt för att harmonisera med annan styrning på området.	20
Informations-säkerhetspolicy	2013	KS 2013/00563	KF	Inaktuell på grund av förändringar i digitaliseringstakt, säkerhetsläge samt tillkommande lag- och författningskrav.	22
Riktlinjer för informationssäkerhet	2021	KS-2021/01036	KS	Inaktuella på grund av förändringar i digitaliseringstakt, säkerhetsläge samt tillkommande lag- och författningskrav.	22
Riktlinjer för intern styrning och kontroll	2011	KS000559/2011	KF	Inaktuella på grund av förändringar i lagstiftning, ny styrmodell i kommunen samt förändrade arbetssätt.	26
E-servicestrategi	2017	KS-2015/00790	KF	Inaktuell. Förändringar i såväl tekniska förutsättningar, arbetssätt och organisation påverkar behovet av förändrad styrning. Koppling till IT-strategi.	29
IT-strategi	2017	KS-2016/00634	KF	Inaktuell. Förändringar i såväl tekniska förutsättningar, arbetssätt och organisation påverkar behovet av förändrad styrning. Koppling till E-servicestrategi.	32
Lokalförsörjningsdirektiv	2003	KS000759/2003	KF	Inaktuell. KF har gett tekniska nämnden i uppdrag att uppdatera direktivet utifrån av fullmäktige beslutad Fastighetspolicy (KS-2023/00666). Behöver också revideras för att svara mot dagens organisation.	36
Mål och riktlinjer 2020 – 2024 för Umeå kommun	2019	KS-2019/00714	KF	Gäller fram till 2024. Revideras och harmoniseras med övrig styrning på	39

minoritetspolitiska arbete				området.	
Riktlinje för externa utförare	2021	KS-2021/00637	KF	Behöver uppdateras på grund av förändrad lagstiftning	42
Reglemente för Umeå funktionshinderråd	2014	KS-2018/00014	KS	Ska enligt riktlinje för rådgivande organ (KS 2023/00267) ersättas med föreskrift.	16
Reglemente för brottsförebyggande rådet (Umebrå)	2021	KS-2020/00942	KS	Ska enligt riktlinje för rådgivande organ (KS 2023/00267) ersättas med föreskrift.	16
Reglemente för landsbygdsrådet	2019	KS-2018/00856	KS	Ska enligt riktlinje för rådgivande organ (KS 2023/00267) ersättas med föreskrift.	16
Chefs- och ledarskapspolicy	2017	KS000905/2011 KS-2017/00334	KF/KS	Inaktuell. Anpassas till nuvarande förutsättningar och pågående översyn av styrning på området.	44
Medarbetarpolicy	2013	KS-2013/00787	KF/KS	Inaktuell. Anpassas till nuvarande förutsättningar och pågående översyn av styrning på området.	44

3. Föreslås tas fram (igångsättningsbeslut)

Styrdokument	Beslutsår	Dnr	Beslutas av	Kommentar	Sidnr. i bilaga 2
Policy för medborgarnas delaktighet och inflytande	-	-	KF	Del av uppdrag i KS verksamhetsplan 2021 om att utreda utvecklingsmöjligheter för att öka kommuninvånarnas möjligheter att delta, vara delaktiga, medskapande och medbestämmande i kommunens och stadens utveckling.	46
Föreskrift för interreligiösa rådet	-	-	KS	Föreskrift ska enligt riktlinje för rådgivande organ (KS 2023/00267) finnas för samtliga råd.	16

Bilaga 2. Bakgrundsanalyser

Innehållsförteckning

Riktlinje för utformning av enkäter med fokus på inkluderande svarsalternativ för kön och könsidentitet.....	1
Aktualitets- och relevansprövning av Riktlinje för barnkonsekvensbeskrivningar	4
Kvalitetsstrategi	7
Policy för hållbar IT	10
Aalborgåtagandena	13
Reglementen för rådgivande organ	16
Riktlinjer för alkohol- och drogförebyggande arbetsmiljö	18
Arkivreglemente	20
Informationssäkerhetspolicy och riktlinje för informationssäkerhet.....	22
Riktlinje för intern styrning och kontroll	26
E-servicestrategi	29
IT-strategi	32
Lokalförsörjningsdirektiv	36
Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet i Umeå kommun	39
Riktlinje för externa utförare	42
Chefs- och ledarskapspolicy samt medarbetarpolicy	44
Policy för medborgarnas delaktighet och inflytande	46

Aktualitets och relevansprövning av riktlinje för utformning av enkäter med fokus på inkluderande svarsalternativ för kön och könsidentitet.

Bakgrund och nuläge

Könsuppdelad statistik har använts under lång tid som ett verktyg i ett systematiskt jämställdhetsarbete. Tidigare användes oftast kategorierna kvinna/man. Riktlinjen togs fram för att inte osynliggöra eller exkludera personer som inte identifierade sig som kvinna eller man i utformningen av enkäter samt i inhämtning av statistik. Riktlinjen beslutades av fullmäktiges jämställdhetsutskott 2019 (KS-2018/00193). Tanken var att riktlinjen skulle vara ett stöd till Umeå kommuns förvaltningar i utformningen av enkäter och undersökningar.

Förutom denna riktlinje finns det en riktlinje för brukarundersökningar i Umeå kommun. Den beslutades på tjänstepersonnivå 2010 och är inte reviderad sedan dess. Riktlinjen togs fram under en period av intensivt kvalitetsarbete där många förvaltningar jobbade med att samla in synpunkter från brukare, invånare eller intressenter.

Hösten 2023 beslutade de flesta förvaltningar att avsluta det tidigare arbetet med ISO-certifieringar. Kvalitetsarbete pågår på andra sätt och det görs fortfarande undersökningar och enkäter riktade till allmänheten. Enligt kommunallagen är varje nämnd ansvarig för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster. Det fastställs också i det generella reglementet för styrelse och nämnder. Förvaltningarna har dock olika resurser för att jobba med statistik och datainhämtning. Det kan bland annat bero på förvaltningens storlek, inriktning och yttre krav på verksamheten.

Sedan riktlinjen beslutades har arbetet med GDPR tagit form och det finns aspekter kring hanteringen av personuppgifter som är viktiga att ta med vid datainhämtning.

Utvärdering av riktlinjen

Riktlinjen är ett viktigt stöd kring hanteringen av svåra frågor vid konstruktion av enkäter. Däremot finns en risk att helhetsperspektivet tappas bort när riktlinjer kring enkäter delas upp i två olika dokument.

Det finns också oklarheter kring hur och när andra bakgrundsfrågor av känslig karaktär kan ställas samt hur dessa personuppgifter hanteras. Det skulle underlätta om det fanns en handledning kring hur även dessa frågor ska hanteras.

Framtida styrning

Styrdokumentet behövs men kan med fördel sammanfogas med övrig styrning kring enkäter och datainsamling. Det är inte heller primärt regler som behövs utan mer handledning och rådgivande stöd.

Den generella bedömningen är att den styrning som finns i riktlinjen inte är av en sådan principiell övergripande karaktär att den behöver beslutas av fullmäktige. Innehållet är högdetaljerat och liknar innehållet i det styrdokument som är fastställt av tidigare kvalitetschef.

Resurser

Då behovet av kvalitetsledning generellt ses över kan det vara olämpligt att lägga allt för mycket resurser på denna enskilda del i styrningen av kvalitetsarbetet. Samtidigt är det viktigt att inte arbetet med enkäter och undersökningar avstannar.

Intressenter

Nämnder och förvaltningar berörs av riktlinjen. Framför allt de som jobbar systematiskt med "egna" undersökningar. Arbetet är också nära knutet till kvalitetsarbete och de funktioner i förvaltningarna som jobbar med dessa frågor. Det är viktigt att framtida riktlinje samråds med dessa funktioner.

Sammanfattning

Föreslås att:

- riktlinje för utformning av enkäter med fokus på inkluderande svarsalternativ för kön och könsidentitet upphävs
- uppdra till SLK att säkerställa att innehållet i riktlinjen sammanfogas med de generella riktlinjer för enkäter som beslutas på tjänstepersonnivå

Handläggare:

Sara Nordström, koordinator för styrning och samordning, SLK

Lina Renfors, koordinator för styrning och samordning, SLK

I samråd med Annika Dalén Utvecklingsstrateg jämställdhet, SLK

Malin Ärlebrandt, Kvalitetschef, SLK

Aktualitets- och relevansprövning av Riktlinje för barnkonsekvensbeskrivningar

Bakgrund och nuläge

Riktlinjen beslutades av kommunstyrelsen 2004 och skulle gälla i två år. Den utvärderades och reviderades 2005. I utvärderingen framkom att det var svårt att efterleva riktlinjen på grund av att de var tids- och resurskrävande. Vid revideringen ändrades kraven på dokumentation så att varje nämnd i sin verksamhetsplan och årsberättelse skulle redovisa åtgärder och goda exempel på hur barnkonsekvensanalyser genomförs i olika ärenden under året. Riktlinjen fastställdes av fullmäktige i november 2005 och kommunstyrelsen fick i uppdrag att utforma hur redovisningen av barnkonsekvensbeskrivning ska inarbetas i årsredovisningen.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Hösten innan avlog fullmäktige en motion som föreslog att kommunen skulle ta fram en kommungemensam plan för implementering och efterlevnad av lagen med motiveringen att verksamheten ser olika ut i olika nämnder och därför ansvarar varje nämnd och förvaltning för sin implementering. År 2021 gjorde revisorerna en granskning av hur kommunen implementerat och efterlevt lagen. Revisionsrapporten föreslår bland annat att kommunstyrelsen bör ta fram en uppdaterad riktlinje/rutin för barnrättsprövning. Kommunstyrelsen bedömning var då att det inte behövdes något särskilt styrdokument kring detta utan barnperspektivet ska inarbetas i beredningen av nya och reviderade styrdokument.

Redan 2001 tog Barnombudsmannen fram en modell för barnkonsekvensanalyser som skulle vara till stöd för kommuner, landsting och statliga myndigheter i arbetet med att föra in barnets bästa i besluten. Även SKR har tagit fram stödmaterial så det saknas inte metodstöd.

En utmaning vid beredning av ärenden för politiska beslut är att det finns många perspektiv och konsekvenser som kan behöva utredas. I den nuvarande ärendehanteringshandboken som är beslutad på tjänstepersonnivå nämns till exempel följande perspektiv att beakta; barn, jämställdhet, folkhälsa tillgänglighet, trygghet, miljö, ekonomi, tillväxt och integritet. Eventuella målkonflikter behöver redovisas och tydliggöras. Det kräver både kompetens i alla dessa frågor samt utredningsresurser.

Under 2024 så utarbetas en överenskommelse om IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) kring barnrättsfrågor med tre olika barnrättsorganisationer, BRIS, Barnrättsbyrån samt Rädda Barnen. Det är kommunstyrelsen som är avtalspart för kommunen. Det innebär bland annat att kommun och organisationer ska samverka kring barnrättsfrågor. Beslut om IOP planeras till maj månad. Ett förslag är att det också ska bildas en samverkansgrupp kring barnrättsfrågor med representanter från strategisk utveckling, socialtjänst, utbildning, kultur samt fritid där en ambition är att öka kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar i barnrättsfrågor.

Flertalet av kommunens verksamheter har i kärnan av sitt uppdrag att arbeta med barn och ett stort antal av Umeå kommuns medarbetare har detta som kärnan i sin profession varpå en integrering av innebörden i barnkonventionen samt en hög kompetens är att förvänta sig. Styrande dokument för verksamheter inom kommunen som ej är beslutade på lokal nivå hanterar också dessa frågor, exempelvis läroplan, socialtjänstlag, plan – och bygglag.

Utvärdering av riktlinje för barnkonsekvensbeskrivningar

Efterlevnaden av riktlinjen är bristfällig. Varken i nämndernas verksamhetsplaner och årsberättelser finns någon beskrivning av åtgärder eller goda exempel. Det finns heller inga sådana krav i anvisningarna för verksamhetsplaner och rapporter till kommunstyrelsen. Inte heller i årsredovisningen görs någon sammanställning.

Det görs barnkonsekvensanalyser i många verksamheter men det är sannolikt inte på grund av, eller tack vare riktlinjen. Det skulle antagligen inte göras färre analyser om riktlinjen togs bort. Den tidigare utvärderingen visade att det vart svårt att göra barnkonsekvensanalyser kring alla beslut då de är både tidskrävande och resurskrävande. Den bedömningen gäller fortfarande. För att kunna prioritera är det nödvändigt att politiska organ efterfrågar barnkonsekvensanalys i de beslutsärenden där det är av vikt.

Framtida styrning

Då barnkonventionen numera är lag finns det redan krav som säger att kommuner ska jobba med barns delaktighet och inflytande. Ytterligare kommunala regler som säger att det ska göras kan därför tyckas överflödiga. Däremot kan det, för att få genomslag och effekt, behövas stöd kring hur arbetet praktiskt kan genomföras.

De olika nämnderna och förvaltningarna har olika förutsättningar för att jobba med barns delaktighet och inflytande. Däremot är det är samma barn som berörs i olika verksamheter. En ökad samordning mellan nämnder och förvaltningar skulle kunna leda till gemensamma dialoger och ett gemensamt arbete för att fånga synpunkter från barn och unga.

Om det finns ett önskemål om att öka antalet barnkonsekvensbeskrivningar inför politiska beslut så är det framför allt andra åtgärder som behövs, inte en riktlinje.

De krav som ställs på beredning av beslut kan med fördel inarbetas i den befintliga ärendehanteringshandboken som beslutas inom tjänstemannaorganisationen. Även hänvisning till handledning och stödmaterial kan inarbetas i handboken.

Intressenter

Intressenter är primärt kommunens politiska organ samt dess förvaltningar, barn i Umeå kommun, föreningar och organisationer för barnrättsfrågor.

Sammanfattning

Föreslås att:

- riktlinjen för barnkonsekvensbeskrivningar upphävs och att innehållet istället inarbetas i ärendehanteringshandboken (beslutas inom tjänstemannaorganisationen)

Handläggare

Sara Nordström, Koordinator styrning och samordning, SLK

Lina Renfors, Koordinator styrning och samordning, SLK

I samråd med Linda Gustafsson, Jämställdhetsstrateg, SLK

Aktualitets och relevansprövning av Kvalitetsstrategin

Bakgrund

Kvalitetsstrategin fastställdes av KF 2003 (KS KS000611/2002) efter att fullmäktige i direktiv om ständiga förbättringar gett kommunens verksamheter i uppdrag att arbeta med kvalitetsfrågor. Stadsledningskontoret utarbetade då ett förslag till koncernövergripande kvalitetsstrategi för kommunens nämnder och styrelser. Kvalitetsstrategin skulle fungera som en plattform för utvecklingen av kommunens kvalitetsarbete.

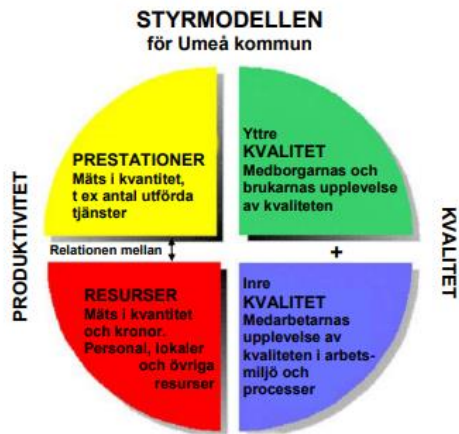
Strategin fastställde kommungemensamma krav för kommunens kvalitetsarbete, bland annat utarbetande av kvalitetsdeklarationer, beskrivning av arbetssätt för att säkerställa service samt följa upp servicen genom att fånga in synpunkter och mäta den upplevda kvaliteten. I kvalitetsstrategin står det att Umeå kommun ska använda verksamhetsplanerings- och budgetprocessen som den gemensamma grunden för styrning och uppföljning av kvalitetsarbetet. Även den påbörjade utvecklingen av balanserade styrkort inom kommunen ska integreras med denna kvalitetsstrategi samt verksamhetsplanerings- och budgetprocessen.

I början på 2000-talet gick det en våg genom kommunsverige att ta fram någon form av kvalitetsgaranti eller liknande utfästelser för den service som kommunen tillhandahåller. Umeå kommun fastställde genom kvalitetsstrategin att kommunens verksamheter skulle ha kvalitetsdeklarationer som tydligt beskriver vad medborgarna/brukarna kan förvänta sig av verksamheten.

Nuläge

Under åren 2020–2021 fastställdes nya riktlinjer för planerings- och budgetprocessen samt riktlinje för aktiverande styrning och införande av grunduppdrag för varje nämnd.

Kvalitetsstrategin bygger på en gammal styrmodell och arbetssätt för balanserade styrkort utifrån styrmodellens fyra perspektiv. Styrmodellens fyra perspektiv, se Figur 1, som beskrivs i strategin och arbetssättet med balanserade styrkort är inte längre gällande för kommunen.

Figur 1 Styrmodellen beskriven i Kvalitetsstrategin

Arbetsättet och styrningen av servicenivåer genom kvalitetsdeklarationer har ifrågasatts i ganska många år. Det finns några förvaltningar/nämnder som inte haft kvalitetsdeklarationer på flera år. Andra nämnder/förvaltningar har undrat om man behöver ha kvar sina kvalitetsdeklarationer eftersom man inte ser någon nytta med arbetsättet. Flera har bara kvar kvalitetsdeklarationer på övergripande nivå och de mer detaljerade på verksamhets- eller enhetsnivå är borttagna sedan länge. Det finns verksamheter som även fortsättningsvis kan ha behov av att tydligt fastställa sina servicenivåer så att de som verksamheten riktar sig till vet vad de kan förvänta sig utifrån grunduppdrag och tilldelade resurser. Detta behöver kanske inte nödvändigtvis framgå i en kvalitetsdeklaration.

I Kommunsverige finns fortfarande andra kommuner som har kvar sina servicegarantier/kvalitetsdeklarationer i någon form, men många har tagit bort dessa.

Kvalitetsstrategin innehåller dessutom införande av en årlig kvalitetsutmärkelse "Årets verksamhet" som skulle utdelas första gången 2005 – den utmärkelsen har inte delats ut sedan 2011.

I slutet av Kvalitetsstrategin finns även handlingsplanen för införande av strategin under åren 2003–2005, liksom organisation för genomförandet. Dokumentet upplevs inte aktuellt.

Just nu pågår en behovsanalys av kommunens kvalitetsarbete för att hitta framtida arbetsätt. Behovsanalysen kommer innehålla omvärldsbevakning av aktuella metoder och hur andra kommuner jobbar med systematiskt kvalitetsarbete, beskrivning av nuläge och framtida behov samt vilken statlig styrning av kvalitetsarbetet som finns.

Utvärdering av Kvalitetsstrategin

Styrdokumentet har inte utvärderats eller följts upp, däremot har flera nämnder årligen följt upp det som lovats i nämndens/verksamheternas kvalitetsdeklarationer.

Det har vid flera tillfällen sedan 2003 gjorts försök att få ta fram en reviderad version av kvalitetsstrategin. Under 2017 togs det fram ett reviderat förslag på kvalitetsstrategi anpassad till kommunens nya grafiska profil. Det innebar inga direkta förändringar i grundtexten utan främst mindre justeringar av enstaka ord samt borttag av sida 8–10 som innehåller handlingsplan för genomförande under åren 2003–2005. Det reviderade förslaget skulle lyftas till KF som ett informationsärende, men det blev aldrig gjort.

Framtida styrning

För att möta framtiden kommer det under 2024 att genomföras en behovsanalys som ska ge svar på hur kommunens framtida arbete med ledningssystem och systematiskt kvalitetsarbete ska utformas. I samband med behovsanalysen ska befintlig styrning av kvalitetsområdet ses över så att det anpassas till framtidens arbetssätt.

Sammanfattning

Kvalitetsstrategin föreslås att upphävas då den i nuvarande utformning varken upplevs som relevant eller aktuell, det innebär också att kravet på att fastställa kvalitetsdeklarationer för nämnder/verksamhet försvinner. Den pågående behovsanalysen får visa om något nytt styrdokument behöver tas fram som ersätter kvalitetsstrategin.

Det kan fortsatt finnas behov för vissa verksamheter att tydliggöra servicenivåer utifrån grunduppdrag och tilldelade resurser, så att de som verksamheten finns till för vet vad de kan förvänta sig. Detta kan även fortsättningsvis göras via en kvalitetsdeklaration eller framgå på annat sätt.

Förslag till beslut:

- Att kvalitetsstrategin för Umeå kommun upphävs
- Att nämnder har möjlighet att fastställa kvalitetsdeklarationer även fortsättningsvis.

Handläggare:

Malin Ärlebrandt, Kvalitetschef

Aktualitets och relevansprövning av Policy för hållbar IT

Bakgrund

Policy för hållbar IT beslutades av Kommunfullmäktige 2017 (KS-2016/00910) och har sedan dess inte reviderats.

Syftet med styrningen är att genom användandet av IT och digitalisering minska miljöpåverkan. Samtidigt som också miljöpåverkan av själva tekniken, hård- och mjukvara, begränsas, exempelvis genom att ställa krav på socialt ansvarstagande vid tillverkning av IT-produkter.

Kopplad mot policy finns en handlingsplan beslutad på tjänstepersonnivå och denna reviderades i januari 2022. Den benämns numera handlingsplan för hållbar IT och digitalisering.

Nuläge

Digitalisering är en möjliggörare där utskrifter, återanvändning, transporter och mycket mer kan bidra till att minska klimatavtryck och därmed bidra till hållbarhet. Det finns många exempel i Umeå kommuns handlingsplan som bidrar till hållbarhet. Handlingsplan eller liknande styrning behövs för att följa upp progressen av Umeå kommuns inriktningsmål exempelvis:

- Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.
- Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.
- Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.

Utvärdering av Policy för hållbar IT

En större utvärdering av policyn har genomförts i slutet av 2021, efter att ha arbetat med policyn under fem år. Då sammanställdes resultatet av aktiviteterna i handlingsplanen. Se dokumentet "Resultat av arbetet med policy för hållbar IT 2017 – 2021.pdf" med länk:

[Hållbar IT och digitalisering - Umeå kommun \(umea.se\)](https://www.umea.se/om-umea/kommun/hallbar-it-och-digitalisering)

Uppföljning skedde fram till 2022, bland annat via områden/aktiviteterna enligt en på intranätet publicerad lista:

https://www.intranet.umea.se/download/18.27ee094017f1a27a046568/1645603031493/R_eviderad%20handlingsplan%20f%C3%B6r%20IT%20och%20digitalisering_publ.xlsx.

De senaste två åren har filen inte uppdaterats och ingen annan uppföljning av policyn sker.

Framtida styrning

Styrdokument inom hållbar IT och digitalisering behövs för att tydliggöra ansvar och följa utvecklingen i Umeå kommun. En egen policy för hållbar IT bör dock inte behövas utan kan ingå i kommungemensam styrning inom digitaliserings-/hållbarhetsområdet. Aktiviteter kan sedan beslutas i en handlingsplan på rätt ställe (exempelvis genom objektkontoret eller tjänsteägarstruktur).

Resurser

Resursbehovet täcks av befintlig ram.

Intressenter

Umeå kommun samt de bolag som köper IT-tjänster av Umeå kommun.

Sammanfattning

Digitalisering är en stor möjliggörare av hållbarhet, där allt från utskrifter till transporter kan minskas genom att inkludera hållbarhetsperspektivet. Det kan innebära särskilt fokus på input eller utvärderingskriterier för att välja ut initiativ, där hållbarhetseffekter kan synliggöras från behovsbeskrivningen till implementerat nytt arbetssätt genom digitalisering. För att nå dessa effekter behöver samtliga inblandade i digitalisering vara duktiga på att belysa när och hur ett digitaliseringsinitiativ bidrar till ett sundare klimatavtryck och säkerställa att dessa effekter blir verklighet.

Föreslår att:

- Policyn för IT upphävs för att ersättas av strukturer inom samverkansmodellen för digitalisering.
- Samordning sker på kommungemensam nivå. Handlingsplan hanteras inom ramen i samverkansmodellen för digitalisering.
- Handlingsplanen revideras, uppdatering av uppföljning samt synliggöra underlaget.

Handläggare:

Peter Berg, Enhetschef IT, Teknik och fastighet

Per Österlund, Enhetschef IT, Teknik och fastighet

Aktualitets och relevansprövning av Nulägesbeskrivning Aalborgåtagandena (KS000155/2006)

Bakgrund

"Aalborg Charter" (1994) är ett initiativ för hållbar stadsutveckling som godkändes av deltagarna vid den första europeiska konferensen om hållbara städer i Aalborg, Danmark. Den är inspirerad av Rio Earth Summit's Local Agenda 21 plan och utvecklades för att bidra till Europeiska unionens miljöhandlingsprogram, "Towards Sustainability".

Stadgan bygger på samförstånd mellan enskilda personer, kommuner, icke-statliga organisationer, nationella och internationella organisationer och vetenskapliga organ. Mer än 3 000 lokala myndigheter från mer än 40 länder har undertecknat stadgan. Detta har resulterat i den största europeiska rörelsen av sitt slag och startat den europeiska kampanjen för hållbara städer. Efter mer än 20 år lever andan i Aalborgstadgan kvar. Den lade grunden för en rad olika system och rörelser för lokal hållbarhet, t.ex. Aalborgåtagandena och så småningom plattformen för hållbara städer.¹

Umeå kommun genom Lennart Holmlund undertecknade Aalborgdeklarationen och Aalborgåtagandena i augusti 2007. Enligt åtagandena skulle en nulägesbeskrivning tas fram. Nulägesbeskrivningen var förvaltnings- och bolagsövergripande och godkändes av Kommunfullmäktige augusti 2008.²

Nuläge

I ett globalt perspektiv har Agenda 21 förnyats med Agenda 2030 vilket också återspeglas i nationell och lokal målförnyelse. Aalborgåtagandena har införlivats i andra styrdokument

¹ Översatt från hemsida som staden Aalborg, Danmark och ICLEI Europe ansvarar för.
<https://sustainablecities.eu/the-aalborg-charter/>

² Se protokoll KF KS000155/2006

som kommunens översiktsplan, lokala miljömål, program och handlingsplaner. Aalborgåtagandena finns på kommunens hemsida under *Strategiskt miljöarbete*³.

Att Umeå kommun har ställt sig bakom åtaganden har lett till en framstående position och underlättar att söka extern finansiering från europeiska program med koppling till hållbar stadsutveckling eller i kandidaturen till europeisk miljöhuvudstad. Ett av åtagandena handlar om att "aktivt främja hållbar produktion och konsumtion, särskilt av miljömärkta, organiska och etiska produkter samt "rättvis handel"-produkter" vilket kommunen jobbar med genom att vara en diplomerad Fairtrade City.⁴

Utvärdering av Nulägesbeskrivning Aalborgåtagandena

Genom att åtagandena har inkluderats i Umeå kommuns styrdokument, som till exempel översiktsplanen och program till inriktningsmålen, säkerställs genomförandet och uppföljning på ett integrerat sätt.

Då åtagandenas innehåll lever kvar genom ovannämnda styrdokument visar uppföljningarna i de olika områden att arbetet inte har kommit i mål ännu. Se programrapportering Inriktningsmål 1, 2, 3, och 4, uppföljning av de lokala miljömålen 2024.

Framtida styrning

Aalborgåtagandena har integrerats i befintlig styrning.

Resurser

Baserat på nuläget att åtagandena har integrerats i befintliga styrdokument finns det resurser som driver utvecklingen vidare mot åtagandenas mål.

Intressenter

Alla som verkar och lever i Umeå, dvs intressenter av översiktsplanen, och program för inriktningsmålen.

³

https://www.umea.se/byggaboochmiljo/samhallsutvecklingochhallbarhet/klimatmiljoochhallbarhet/strategiskt_miljoarbete/aalborgatagandena.4.27a2de8b172da059ace36.html

⁴

<https://www.umea.se/byggaboochmiljo/samhallsutvecklingochhallbarhet/klimatmiljoochhallbarhet/fairtradecity.4.1c16b00a1742340e02e853.html>

Sammanfattning

Aalborgåtagandena består av 50 åtaganden som främjar en hållbar stadsutveckling och som tagits fram i samverkan mellan städer i Europa. Åtagandena har inkluderats i Umeå kommuns styrdokument, som till exempel översiktsplanen och program till inriktningsmålen, vilket säkerställer genomförandet och uppföljning på ett integrerat sätt.

Då åtagandenas innehåll lever kvar visar uppföljningarna i de olika områden att arbetet inte har kommit i mål ännu.

Baserat på nuvarande kunskapsläge föreslås det att:

- Nulägesbeskrivning Aalborgåtagandena anses vara integrerad i befintlig styrning och avslutas som fristående styrdokument.

Handläggare:

Katharina Radloff, miljöstrateg, SLK

Aktualitets och relevansprövning av Reglementen för rådgivande organ

Bakgrund och nuläge

Kommunfullmäktige fattar beslut om att inrätta rådgivande organ. Umeå kommun har fyra rådgivande organ, Umeå funktionshinderråd (UFR). Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Umeå pensionärsråd (UPR), Landsbygdsrådet (LBR) och det interreligiösa rådet.

Arbetsformerna i råden har sett väldigt olika ut. I februari 2024 fattade fullmäktige ett beslut om en riktlinje för rådgivande organ för att alla råd ska ha samma grundläggande förutsättningar. Riktlinjen gäller för samtliga rådgivande organ.

En förändring som riktlinjen medför att råden inte ska ha reglementen då det skickar signalen att de är beslutande organ. En konsekvens av att riktlinjen fastställdes är därför att samtliga råd som har ett reglemente ska se över dem och omarbета dem till en föreskrift. Ett av råden, Umeå pensionärsråd, har redan tagit fram en föreskrift. Där finns inget behov av ytterligare styrning.

Framtida styrning

Föreslagna ändringar beror på att fullmäktige beslutat om en ny riktlinje för rådgivande organ. Översynen handlar om att säkerställa att underliggande styrdokument följer samma principer.

Enligt riktlinjen för rådgivande organ är det den nämnd som är ansvarig för det rådet som ska ta fram och fastställa föreskrifter för dess arbetsformer. Tidigare har beslutsnivåerna varierat men nu blir det en likartad hantering av alla råd. Vilken nämnd som är ansvarig för respektive råd framgår av reglemente för styrelse och nämnder.

Resurser

Översyn och framtagande av nya föreskrifter för råden kan ta olika lång tid beroende på hur situationen ser ut i respektive råd. Bedömningen är att det inte behövs några extra resurser för att genomföra översyn av reglementen och omvandla dem till föreskrifter.

Intressenter

De rådgivande organen själva berörs i högsta grad och ska vara involverade i översynen av tidigare reglementen och framtagande av nya föreskrifter.

Sammanfattning

Föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att:

- reglemente för Umeå funktionshinderråd revideras och ersätts med en föreskrift enligt riktlinjen för rådgivande organ.
- reglemente för brottsförebyggande rådet revideras och ersätts med en föreskrift enligt riktlinjen för rådgivande organ.
- reglemente för landsbygdsrådet revideras och ersätts med en föreskrift enligt riktlinjen för rådgivande organ.
- en föreskrift för interreligiösa rådet tas fram

Handläggare:

Sara Nordström, Koordinator styrning och samordning, SLK

Lina Renfors, Koordinator styrning och samordning, SLK

Aktualitets- och relevansprövning av Riktlinjer för alkohol- och drogförebyggande arbetsmiljö

Bakgrund

Riktlinjerna antogs av kommunstyrelsen 2007 (KS000141/2007) och togs ursprungligen fram för att ge chefer konkret vägledning i hur man som chef hanterar och stöttar medarbetare som befinner sig i någon form av risk, eller missbruk av alkohol och, eller droger.

Nuläge

Sedan 2021 finns en arbetsmiljöpolicy som på övergripande nivå beskriver hur Umeå kommun som arbetsgivare förhåller sig till riskbruk, skadligt bruk och beroende på våra arbetsplatser. För att ge chefer och HR konkret stöd och vägledning i hur dessa frågor ska hanteras togs en ny riktlinje fram 2020 på tjänstepersonnivå. Den heter *Riktlinjer och rutin vid riskbruk, skadligt bruk och beroende* och innehåller detaljerad styrning kring ansvarsfördelning och rutiner kring misstanke om skadligt bruk och drogmissbruk. Policy och nya riktlinjer ersatte tillsammans Riktlinjer för alkohol- och drogförebyggande arbetsmiljö. Inget politiskt beslut fattades dock att upphäva de gamla riktlinjerna varför detta nu görs för att undvika otydlighet i styrsignaler.

Framtida styrning

Styrning på området är nödvändig för att säkerställa att Umeå kommun som arbetsgivare följer arbetsmiljölagens bestämmelser gällande anpassningar och rehabilitering. Detta säkerställs av nyare och redan beslutade styrdokument på området.

Intressenter

Riktlinjen berör chefer och medarbetare anställda i Umeå kommun.

Sammanfattning

Riktlinjer för alkohol- och drogförebyggande arbetsmiljö har ersatts av arbetsmiljöpolicy och riktlinjer på tjänstepersonnivå och är därför inte längre relevanta.

Föreslås att:

- Riktlinjer för alkohol och drogförebyggande arbetsmiljö upphävs

Handläggare:

Patrik Carlsson, Arbetsmiljöstrateg, SLK

Aktualitets och relevansprövning av Umeå kommuns arkivreglemente

Bakgrund och nuläge

Arkivreglementet utfärdas med stöd av § 16 Arkivlagen som reglerar ansvarsfrågor inom arkivvården. Nu gällande arkivreglemente är från 1997. Nuvarande arkivreglemente var Umeå kommuns första och inga förändringar har skett sedan dess.

Utvärdering av arkivreglemente

Utvecklingen inom arkiv- och informationshantering i offentlig förvaltning har gått snabbt det senaste decenniet. Idag hanteras information nästan uteslutande i digitala miljöer men bestämmelser om detta saknas i reglementet.

Framtida styrning

I april 2023 antogs policy för informationsförvaltning för Umeå kommun, som ligger till grund för verksamhetsbaserad informationsförvaltning och arkivredovisning.

Verksamhetsbaserad arkivredovisning är också något som Riksarkivet och Sveriges kommuner och regioner (SKR) rekommenderar. Arkivreglementet behöver revideras för att ta med policyns utgångspunkter. Därmed fastställs att kommunen ska arbeta utifrån processbaserad arkivredovisning.

Därutöver samspelar inte arkivreglementet med nuvarande delegationsbeslut om att stadsarkivarien får fatta beslut om dokumenthanteringsplaner. I arkivreglementet framgår att dessa planer ska beslutas i dialog mellan verksamhet och stadsarkivet, emedan delegationsbeslutet ger stadsarkivarien beslutanderätten. Här gäller antingen att ändra i delegationsbeslutet eller i arkivreglementet.

Beslut rörande reglementet fattas av kommunfullmäktige.

Resurser

Inga resurser behövs för uppdatering av reglementet. Däremot vid förändring till processbaserad arkivredovisning krävs resurser hos respektive nämnd för upprättande och kommande uppdateringar.

Intressenter

Alla kommunens nämnder och i viss mån även bolagen berörs av styrningen.

Sammanfattning

Umeå kommuns arkivreglemente behöver uppdateras för:

- att möta den digitala utvecklingen
- att förtydliga det ansvar som åligger såväl arkivmyndigheten som respektive nämnd
- att arkivreglementet stämmer överens med andra beslut

Föreslås att:

- arkivreglementet revideras.

Handläggare:

Johan Silverfred, Stadsarkivarie, SLK

Aktualitets- och relevansprövning av Informationssäkerhetspolicy för Umeå Kommun

Bakgrund

Nuvarande informationssäkerhetspolicy fastställdes 2009. Den senaste revideringen gjordes 2013 (KS 2013-00563). Policyn upprättades med syfte att säkerställa hanteringen av verksamhetens information och att redovisa ledningens viljeinriktning och mål för informationssäkerhetsarbetet.

Dokumentägare till nuvarande informationssäkerhetspolicy är kommungemensam IT-samordning, en verksamhetsdel som inte längre finns. Informationssäkerhetsfunktionen har sedan policyns fastställande flyttat från IT till stadsledningskontoret.

Nuläge

Under de senaste åren har behovet av att arbeta aktivt med informationssäkerhet i organisationer ökat av flera olika anledningar.

Under pandemin påskyndades den redan snabba takten av digitalisering vilket gör oss mer beroende av digitala miljöer, detta har ökat mängden sårbarheter i form av brister i skyddet av vår information.

Säkerhetsläget i vår omvärld har på kort tid försämrats och här är budskapen från regeringen, Försvarmakten och Säkerhetspolisen tydliga med att uppbyggnaden av samhällets motståndskraft mot störningar, kris och krig behöver stärkas och takten behöver snabbas upp. För kommunen innebär detta bl.a. att kunna säkerställa att de viktigaste samhällsfunktionerna kan fungera och ha förmåga att upprätthålla nödvändig försörjning till medborgarna. Förutsättningar att kunna stå emot störningar och angrepp mot informations- och verksamhetssystem som har betydelse för samhällets funktionalitet ligger i ett systematiskt informationssäkerhetsarbete.

I takt med digitaliseringen och det ökade säkerhetshotet stiftas också nya lagar och regelverk både nationellt och inom EU som direkt påverkar kraven på informationssäkerhetsarbete. I

mars 2024 presenterade regeringen ”SOU 2024:18, Nya regler om cybersäkerhet - Delbetänkande av Utredningen om genomförande av NIS2- och CER-direktiven”¹ vilket (beroende på utfall) kommer få stor påverkan på förvaltningarnas informationssäkerhetsarbete.

Kommunens organisation för informationssäkerhet består av en informationssäkerhetssamordnare, placerad på SLK som har uppdraget att leda och samordna kommunens övergripande informationssäkerhetsarbete och stödja verksamheterna i informationssäkerhetsfrågor. Ansvar för informationssäkerheten följer det ordinarie verksamhetsansvaret. Detta gäller från nämnd till den enskilde medarbetaren.

Informationssäkerhetsarbetet regleras policy samt en riktlinje för informationssäkerhet. Riktlinjen beskriver regler för informationssäkerhetsarbetet som omfattar alla medarbetare och verksamheter. Den reglerar även hur styrningen av informationssäkerhetsarbetet och hur ansvarsfördelningen ser ut i stort. Kompletterande regler till riktlinjerna kan finnas lokalt, avvikelser från riktlinjen får dock inte göras utan tillstånd.

Med utgångspunkt i 2020 års kommunrevision av IT-och informationssäkerhetsarbetet har arbete med att införa ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) påbörjats.

Det är viktigt att belysa att informationssäkerhetsarbetet ska integreras med övrig verksamhetsstyrning utifrån ett informationsförvaltningsperspektiv där information kartläggs i verksamhetsprocesser. Det är en förutsättning för att på ett strukturerat och systematiskt sätt säkerställa att informationen har rätt skydd under hela dess livscykel.

Utvärdering av informationssäkerhetspolicy för Umeå Kommun

Under 2020 genomfördes kommunrevision av IT-och informationssäkerhetsarbetet. En rekommendation var att: ”för att ändamålsenlig IT- och informationssäkerhet ska kunna uppnås är det viktigt att kommunen har strategiska mål som definierar viljeriktning för arbetet både på lång och kort sikt. Umeå kommun har i informationssäkerhetspolicy som antogs av KF 2009 beskrivit syfte, mål, och viljeriktning med kommunens informationssäkerhetsarbete men det är mycket generellt hållet och kopplas inte till andra strategiska mål inom kommunen inom till exempel IT- och digitalisering”.

En inriktning om att etablera ett ledningssystem för informationssäkerhet med tillhörande kort- och långsiktiga mål antogs av SDF i mars 2021. Förankringen av

¹ [Nya regler om cybersäkerhet, SOU 2024:18 \(regeringen.se\)](#)

informationssäkerhetsmålen bedöms dock ännu vara låg i förvaltningarna och ansvarsroller, resurser och styrning ottydligt.

Framtida styrning

Informationssäkerhetsarbetet bör regleras i en övergripande informationssäkerhetspolicy som anger viljeinriktningen med informationssäkerhetsarbetet.

Därtill bör strategiska mål med informationssäkerhetsarbetet definieras samt ansvar, roller och resurstillsättning som möjliggör realisering av målen förtydligas och beslutas. Kortsiktiga mål bör fastställas och implementeras med övriga verksamhetsmål och arbetas in i verksamhetsplaner och årshjul.

Informationssäkerhetsarbetet behöver integreras med övrig verksamhetsstyrning och i relation till kommunens övergripande ledningssystem. Införandet av ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) är inte definierat i termer av omfattning, avgränsningar, beroenden och resursbehov vilket bör tydliggöras. Omvärldsbevakning visar att ett införande av LIS med fördel bedrivs i projektform då det utgör en engångsaktivitet och bör avgränsas i tid och omfattning och arbetet kräver ledningens engagemang och tilldelning av resurser.

Informationssäkerhetsriktlinjen är i sin helhet omfattande, en översyn kring riktlinjens innehåll bör genomföras för att harmonisera med införandet av ett ledningssystem för informationssäkerhet.

Resurser

För att möta behovet av ett stärkt informationssäkerhetsarbete till följd av digitaliseringstakten, det förändrade omvärldsläget samt tillkommande lag- och författningskrav behöver resurser tillsättas både för det kommunövergripande samordnande informationssäkerhetsarbetet och för att samordna informationssäkerhetsarbetet i respektive förvaltning.

Kompetensbehovet inom informationssäkerhetsarbetet är stort i samhället och det råder brist på kompetens. Förvaltningarnas resurser behöver ges möjlighet att utbilda sig för att kunna samordna förvaltningens informationssäkerhetsarbete.

Intressenter

Informationssäkerhetspolicy och riktlinjer omfattar i nuläget Umeå Kommun, inte kommunala bolag eller andra aktörer.

Sammanfattning

- Informationssäkerhetspolicy bör revideras.
- Informationssäkerhetsriktlinjer bör revideras.
- Införandet av ledningssystem för informationssäkerhet bör definieras och resurssättas.
- Resurser för informationssäkerhetsarbete behöver utvärderas ställt i relation till påverkan av den nya föreslagna lagstiftningen. Detta avser resurser centralt och i respektive förvaltning.

Handläggare: Hanna Öberg, informationssäkerhetssamordnare, SLK

Aktualitets och relevansprövning av Riktlinje för intern styrning och kontroll

Bakgrund

Intern kontroll är ett av flera styrinstrument som upptas i kommunallagen. Syftet med den interna kontrollen är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. En god intern kontroll skall bidra till att ändamålsenligheten i verksamheten stärks och att den bedrivs effektivt och säker med medborgarnas bästa för ögonen (ur prop 98/99:66 En stärkt kommunal revision)

Nämnderna har enligt kommunallagen (KL 2017:725 6 kap. 6 §) ansvar för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig inom sitt ansvarsområde och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I september 2011 fastställde kommunfullmäktige nuvarande riktlinjer för intern styrning och kontroll (KS000559/2011). Riktlinjerna anger övergripande definitioner av intern styrning och kontroll i Umeå kommun samt huvuddelar i processen för att arbeta med detta.

Hösten 2017 genomförde kommunrevisorerna en granskning av Umeå kommuns struktur för intern styrning och kontroll där rekommendationerna var att säkerställa att väsentliga kontrollområden ingår i riskanalyser och att olika typer av kontroller görs i verksamheterna samt att överväga tydligare samordning i kommunen i syfte att åstadkomma erfarenhetsutbyte, utveckling och stöd. Ett utvecklingsarbete inleddes och bedömningen var att riktlinjerna låg i linje med revisionens rekommendationer men att befintlig handledning behövde revideras för att tydliggöra nämndernas ansvar för, och delaktighet i arbetet med Intern kontroll. År 2019 fastställde kommunstyrelsen en ny handledning (KS-2018/00589) som utgår från riktlinjerna och innebar, jämfört med tidigare handledning, ett förtydligande om att respektive nämnd i högre grad än tidigare ska vara ansvariga för och direkt involverade i arbetet med att identifiera kontrollområden, värdera risker inom respektive kontrollområde och ange hur risker ska hanteras.

Nuläge

Sedan riktlinjerna för intern styrning och kontroll fastställdes har ny kommunallag fastställts. Den nya lagen innehåller mindre formaliaändringar i kapitlet om intern kontroll, vilket föranleder uppdatering av riktlinjerna och handledningen i hänvisningar till lagtexten. Därutöver behöver riktlinjerna och handledningen innehållsmässigt anpassas till såväl ny styrmodell, riktlinje för styrande dokument samt förändrade arbetssätt i kommen under den tid som passerat sedan 2011.

Utvärdering av riktlinjer för intern styrning och kontroll samt handledning

En mindre utvärdering av arbetet med intern kontroll genomfördes i början av 2024. Det gjordes dels genom dialog i stabsnätverket som samlar stabscheferna eller motsvarande i alla förvaltningar, dels genom en enkät som skickades ut till alla nämnder (12 av 16 nämnder svarade).

Slutsatserna av utvärderingen var att arbetet, av de flesta förvaltningar bedöms fungera bra. Kunskap och förståelse för arbetet med intern kontroll finns men kan inom vissa nämnder utvecklas. Styrdokumentet på området fungerar och efterlevs och riskanalyser och kontroller bedöms leda till åtgärder. Organisation och ansvarsfördelning är tydlig och de förtroendevalda bedöms till stor del delaktiga i arbetet.

När det gäller förbättringsområden nämns behov av fler utbildningsinsatser för nämndsledamöter (speciellt nya) och även kring hur internkontrollarbetet förhåller sig till planerings- och uppföljningsprocess. Önskemål finns också om att förtydliga mallen för internkontrollplan och hur uppföljningen ska redovisas.

Det som inte framgår av utvärderingen är hur den interna kontrollen på nämndnivå kopplas till förvaltningens arbete med verksamhetsrisker och åtgärder.

Framtida styrning

Då såväl riktlinje som handledning i huvudsak uppnått syftet med styrningen bedöms styrdokumentet efter revidering fylla sina funktioner. De behöver dock anpassas till nuvarande kontext.

Utvecklingsområden som bör tas in i beredningen av främst handledningen är avvägning av detaljeringsnivå samt strategiskt arbete för att fånga de gemensamma riskområden som alla nämnder delar och som kräver insatser på många områden. Vidare bedöms fortsatt just

samordning och utveckling av arbetssätt som viktiga områden att arbeta vidare med på alla nivåer.

Resurser

Förändringar i styrdokument och arbetssätt bedöms kunna genomföras inom ramen för befintliga resurser.

Intressenter

Riktlinjer och handledning riktar till kommunens nämnder och styrelser samt de tjänstepersoner inom förvaltningarna som arbetar med styrning, uppföljning och kontroll.

Sammanfattning

Föreslås att:

- riktlinjer för intern styrning och kontroll ska revideras
- handledningen för intern styrning och kontroll revideras parallellt

Handläggare:

Lina Renfors, Koordinator styrning och ledning, SLK

Sara Nordström, Koordinator styrning och ledning, SLK

Aktualitets och relevansprövning av E-servicestrategi

Bakgrund

Umeå kommuns E-servicestrategi (DNR: KS-2015/00790) upprättades och beslutades av Kommunfullmäktige 2017 och har sedan dess inte reviderats.

Syftet med E-servicestrategin är att underlätta och öka förändringstakten i utvecklingen av e-service för att vara till bäst nytta för invånare, företag, samarbetspartners, anställda och politiker och för att minska kostnader.

Strategin är underordnad IT-strategin och ska tillsammans med en kanalstrategi för kommunikation tydliggöra riktningen för framtida satsningar inom e-service.

Med e-service avses det digitala gränssnitt som interagerar med målgruppen i syfte att som tjänst informera, föra dialog och det som ofta benämns som e-tjänster – genom att samla in och vidarebefordra uppgifter (datafångst) och att leverera ett resultat av en process.

Nuläge

E-servicestrategin har inte reviderats sedan den beslutades i Kommunfullmäktige 2017. Sedan dess har flera större förändringar genomförts som påverkar behovet av styrning inom IT och digitalisering/digital omställning. Exempelvis:

- **Inriktningsmål och program digital transformation**

Under 2023 fanns inriktningsmål och program digital transformation med syfte att skapa riktning och förändring inom området. Inom ramen för programmets fyra fokusområden och tillhörande handlingsplan adresserades relevanta aktiviteter för kommunens digitala omställning. Destinerade förvaltningar och bolag fanns representerade i en programstyrgrupp med syfte att prioritera aktiviteterna utifrån angelägenhet och genomförbarhet. Att inriktningsmål och program inte längre finns har en betydande påverkan på styrning inom området samt högsta politiska ledningens insikt, delaktighet och engagemang. Inför 2024 ströks inriktningsmålet och därmed också programmet.

- **Omorganisering och förändringar i uppdrag och mandat inom digitalisering och IT**

Under 2023 genomfördes en genomlysning av organisering och ansvar för kommunens IT- och digitaliseringsverksamheter. Genomlysningen resulterade i att IT-funktionen och Digitalisering och verksamhetsutveckling från och med 2024 finns i den gemensamma verksamheten Digital omställning och IT inom Teknik- och fastighetsförvaltningen. Ansvaret för kommunens digitala transformation flyttades i samband med det från Kommunstyrelsen till Tekniska nämnden.

- **Teknikutveckling och förutsättningar förändras**

Teknikutvecklingen går extremt fort och nya områden som exempelvis AI, dataanalys och automation skapar möjligheter men också utmaningar. Viktiga förutsättningar som arkitekturstyrning har under många år varit eftersatt i kommunen vilket skapat inlåsnings effekter, fördyringar och undermåliga systemstöd är inte tydligt styrt och prioriterat i nuvarande IT-strategi till vilken E-servicestrategin är underordnad.

- **Effektivisera administrativa och tröga processer**

Befintlig styrning utgår från föråldrade arbetssätt med tröga omständliga processer och strukturer med ambition till styrning och kontroll men som i praktiken ger bristande styrning och undermåliga lösningar. En modern strategi behöver balansera effektiv styrning med en förmåga att effektivt realisera rätt framtidssäkra lösningar där nytta snabbt kan realiseras.

Noterbart är att de flesta storleksmässigt jämförbara kommunerna har arbetat fram, eller håller på att ta fram nya/reviderade digitaliseringsstrategier för att förbättra sin styrning i ett snabbt föränderligt digitaliseringssamhälle. E-service är i dessa inte utbruten till en egen strategi utan omfattas av den generella digitaliseringsstrategin.

Utvärdering av E-servicestrategin

Systematisk uppföljning sker primärt genom digital enkät (kallad Customer Effort Score) till användare av vissa e-servicetjänster inom Stadsbyggnad för att få en genomsnittlig mätning av användarupplevelsen på en 7-gradig skala.

Under 2023 genomfördes en större uppföljning av status för realisering av vision och strategi för E-service. Rapporten visar att endast en mycket liten del av strategin har nått avsedd effekt samt att flera kritiska faktorer för effektiv styrning saknas.

Framtida styrning

För att ha förutsättningar till kommunens behov av omställning för att möta vision, mål, kompetensförsörjningsutmaning, ekonomi och hållbar tillväxt behöver vi en bättre styrning, men också stöd, inom digital omställning och IT. Förslaget är att revidera nuvarande E-servicestrategi tillsammans med revidering av IT-strategin till en gemensam policy som beslutas i lämplig politisk nivå. Policyn ska referera till en digitaliseringsstrategi med tillhörande handlingsplan som kontinuerligt genomförs, följs upp och utvecklas efter behov. Styrningsbehovet är åtminstone av kategorin aktiverande och normerande men kan också vara organiserande. Exakt form bör dock utredas för att hitta det som bäst möter kommunens behov av styrning.

Resurser

Att ersätta nuvarande dokument med ett nytt löser inte behovet av styrning inom området. För att lyckas behövs ett omtag kring rätt förmågor vilket då omfattar kompetens, organisation, processer och verktyg vilket kommer kräva omfördelning och tillskott av nya ekonomiska resurser. Detta behov är inskickat i budgetprocessen inför 2025.

Intressenter

E-servicestrategin omfattar idag Umeå kommun och dess förvaltningar. Målgrupperna är både interna (anställda och politiker) och externa (medborgare och andra som inte är anställda eller politiker i Umeå kommun). Vid revidering kan fler intressenter beaktas, framför allt kommunala bolag för en koncernövergripande styrning.

Samråd och samverkan bör ske med SDF, kommunbolagens VD-grupp, kommunens förvaltningar och utsedda nyckelpersoner samt andra kommuner, organisationer och best practise inom området.

Sammanfattning

E-servicestrategin föreslås revideras till ny form och då ersätta tidigare version samt den nära relaterade IT-strategin från 2017.

Handläggare: Mattias Wallmark, verksamhetschef Digital omställning och IT

Aktualitets och relevansprövning av IT-strategi

Bakgrund

Umeå kommuns IT-strategi (DNR: KS-2016/00634) beslutades av Kommunfullmäktige 2017 och ersatte då två tidigare styrdokument från 2004 respektive 2006.

Syftet med IT-strategin är att den ska vara ett övergripande styrdokument som anger hur Umeå kommun vill ta tillvara digitaliseringens möjligheter och på så vis utveckla kommunen. IT-strategin är tillsammans med verksamheternas egna strategier och planer (nationella styrdokument, systemförvaltnings-, teknik-, IT- och verksamhetsplaner) styrande för användning och utveckling av informationsteknik. ITstrategin, som utgår från Regional Digital Agenda för Västerbotten, fokuserar på vad kommunen vill uppnå med e-förvaltningsarbetet.

Ett viktigt inslag i strategin är val av driftsform för ett upphandlat IT-system där driften ska vara kvalitetssäkrad och kostnadseffektiv, kommunen ska undvika suboptimering.

Nuläge

IT-strategin har inte reviderats sedan korrigeringar efter beslut i Kommunfullmäktige 2017. Sedan dess har flera större förändringar genomförts som påverkar behovet av styrning inom IT och digitalisering/digital omställning. Exempelvis:

- **Inriktningsmål och program digital transformation**

Under 2023 fanns inriktningsmål och program digital transformation med syfte att skapa riktning och förändring inom området. Inom ramen för programmets fyra fokusområden och tillhörande handlingsplan adresserades relevanta aktiviteter för kommunens digitala omställning. Destinerade förvaltningar och bolag fanns representerade i en programstyrgrupp med syfte att prioritera aktiviteterna utifrån angelägenhet och genomförbarhet. Att inriktningsmål och program inte längre finns har en betydande påverkan på styrning inom området samt högsta politiska ledningens insikt, delaktighet och engagemang. Inför 2024 ströks inriktningsmålet och därmed också programmet.

- **Omorganisering och förändringar i uppdrag och mandat inom digitalisering och IT**

Under 2023 genomfördes en genomlysning av organisering och ansvar för kommunens IT- och digitaliseringsverksamheter. Genomlysningen resulterade i att IT-funktionen och Digitalisering och verksamhetsutveckling från och med 2024 finns i den gemensamma verksamheten Digital omställning och IT inom Teknik- och fastighetsförvaltningen. Ansvaret för kommunens digitala transformation flyttades i samband med det från Kommunstyrelsen till Tekniska nämnden.

- **Teknikutveckling och förutsättningar förändras**

Teknikutvecklingen går extremt fort och nya områden som exempelvis AI, dataanalys och automation skapar möjligheter men också utmaningar. Viktiga förutsättningar som arkitekturstyrning har under många år varit eftersatt i kommunen vilket skapat inlåsnings effekter, fördyringar och undermåliga systemstöd är inte tydligt styrt och prioriterat i nuvarande IT-strategi.

- **Effektivisera administrativa och tröga processer**

Befintlig styrning utgår från föråldrade arbetssätt med tröga omständliga processer och strukturer med ambition till styrning och kontroll men som i praktiken ger bristande styrning och undermåliga lösningar. En modern strategi behöver balansera effektiv styrning med en förmåga att effektivt realisera rätt framtidssäkra lösningar där nytta snabbt kan realiseras.

Noterbart är att de flesta storleksmässigt jämförbara kommunerna har arbetat fram, eller håller på att ta fram nya/reviderade digitaliseringsstrategier för att förbättra sin styrning i ett snabbt föränderligt digitaliseringssamhälle.

Utvärdering av IT-strategin

Systematisk uppföljning sker primärt genom rapportering till Tekniska nämnden för andel upphandlingar som följer kommunens IT-upphandlingsmodell, ett mått som identifierats som mycket bristfälligt och stora mörkertal.

Övrig uppföljning sker löpande men inte med tydlig systematik. Exempelvis att alla system ska följa kommunens systemförvaltningsmodell (vilket de inte gör), att information i kommunens system skall följa beslutad klassningsmodell, att all information ska ha en utsedd ägare och att publicera öppna data på ett standardiserat sätt.

Efter analys av den utvärdering som sker idag framkommer stora brister. Det är dessutom ingen tydlighet i vilket värde nuvarande styrning i praktiken ger. Däremot finns flera exempel där bristande styrning orsakat kraftigt negativa konsekvenser för kommunen och vår förmåga till digital omställning.

Framtida styrning

För att ha förutsättningar till kommunens behov av omställning för att möta vision, mål, kompetensförsörjningsutmaning, ekonomi och hållbar tillväxt behöver vi en bättre styrning, men också stöd, inom digital omställning och IT. Förslaget är att revidera nuvarande IT-strategi till en policy som beslutas i lämplig politisk nivå. Policyn ska referera till en digitaliseringsstrategi med tillhörande handlingsplan som kontinuerligt genomförs, följs upp och utvecklas efter behov. Styrningsbehovet är åtminstone av kategorin aktiverande och normerande men kan också vara organiserande. Exakt form bör dock utredas för att hitta det som bäst möter kommunens behov av styrning.

Resurser

Att ersätta nuvarande dokument med ett nytt löser inte behovet av styrning inom området. För att lyckas behövs ett omtag kring rätt förmågor vilket då omfattar kompetens, organisation, processer och verktyg vilket kommer kräva omfördelning och tillskott av nya ekonomiska resurser. Detta behov är inskickat i budgetprocessen inför 2025.

Intressenter

IT-strategin omfattar idag Umeå kommun och dess förvaltningar. Vid revidering kan fler intressenter beaktas, framför allt kommunala bolag för en koncernövergripande styrning.

Samråd och samverkan bör ske med SDF, kommunbolagens VD-grupp, kommunens förvaltningar och utsedda nyckelpersoner samt andra kommuner, organisationer och best practise inom området.

Sammanfattning

IT-strategin föreslås revideras till ny form och då ersätta tidigare version samt den nära relaterade E-servicestrategin från 2017.

Handläggare: Mattias Wallmark, verksamhetschef Digital omställning och IT

Aktualitets och relevansprövning av Lokalförsörjningsdirektiv

Bakgrund

Det ursprungliga styrdokumentet för Umeå kommuns lokalförsörjning, lokalstyrdokument eller s.k. *Lokalförsörjning med direktiv för styrning och uthyrning*, fastställdes av kommunfullmäktige 2003-12-15, KF § 178 (KS000759/2003).

Bakgrunden till framtagande av detta styrdokument var ett uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och tekniska nämnden att föreslå utveckling för ägande och förvaltning av kommunens verksamhetsfastigheter. Detta med anledning av att man vid denna tidpunkt upplevt ett problem att ägarens styrning i fastighetsfrågor var för svag och att fastighetsföreträdarrollen blivit otydlig när det gällde kopplingarna till koncernnytta/koncernkonsekvenser. En annan brist var att kommunens dåtida internhyressystem utsätts för kritik av kommunens lokalbrukare som upplevt konstruktionen som svårbegriplig och orättvis samt att den befintliga underhållsbudget har inte ändrats i samma takt som det förändrade fastighetsbeståndet oavsett gammalt eller nytt.

Syftet med detta lokalstyrdokument var att förtydliga Umeå kommuns ansvar, styrning, uppföljning och organisation för att inneha, förvalta och använda fastigheter, lokaler och bostäder.

Innebörden av det fastställda styrdokumentet var bland annat att Umeå kommun införde en strategisk lokalresursplanering som omfattar all hantering av egna och inhyrda lokaler. Arbetet skulle bedrivas enligt principen att planering och nyttjande av lokaler görs, på ett för kommunen optimalt sätt och med kommunnyttan i centrum. Till ägarföreträdare för kommunens fastigheter och huvudansvarig för kommunens lokalförsörjning och lokalanvändning utsågs kommunstyrelsen. All uthyrning, extern inhyrning och investeringar i fastigheterna skulle utföras av Fastighet inom teknik och fastighetsförvaltningen.

En organisation bildades som fick i uppdrag att fungera som styrgrupp för lokalresursplaneringen. Uppdraget har inneburit att, i samverkan med verksamheterna och fastighetsförvaltningen, planera och följa upp lokalanvändningen, framtida lokalbehov och investeringar. Särskilda lokalsamordnare utsågs av verksamheterna.

Arbetet skulle genomföras av lokalresursplanerare från Fastighet i nära samverkan med verksamheterna med hjälp av lokalsamordnare. En årlig lokalresursplan skulle upprättas som underlag för budgetarbetet och investeringsplaneringen i kommunen.

Nuläge

Kommunstyrelsen fick år 2006 i uppdrag att i samverkan med tekniska nämnden utreda förutsättningarna för en ökad extern finansiering/förhyrning av kommunala verksamhetslokaler. Uppdraget redovisades i kommunfullmäktige 2008-11-24, KF § 247 (KS000370/2007).

Som ett led i detta utredningsarbete har lokalstyrdokumentet omarbetats och kompletterats med nya direktiv för ägande. Lokalstyrdokumentet har även fått en annan benämning, dvs. *Lokalförsörjningsdirektiv*. Lokalstyrdokument innehåller numera riktlinjer för fastighetsinvesteringar för att kapitalisera övervärden samt inriktning för förvärv och försäljning och en utvecklad försäljningsprocess, se tekniska nämndens beslut 2011-11-24, TN § 113 (TN0623/2008).

Utvärdering av Lokalförsörjningsdirektivet

Lokalförsörjningsdirektivet används aktivt och som ett viktigt stöd i operativt arbete och vid beslut. Dokumentet behöver dock uppdateras för att svara mot dagens organisation.

Eftersom lokalfrågor är nämndövergripande är det ett viktigt styrdokument för att möjliggöra en enhetlig inriktning för kommunens lokalförsörjning. Dokumentet omfattar huvudsakliga principer avseende ägande, styrning, ansvar och samarbetsformer inom kommunen. Detta har motverkat behovet av andra ej sammanhängande mindre dokument och policys. Förbättringsbehovet avser uppdatering.

Framtida styrning

Lokalstyrdokument bedöms fortfarande vara aktuellt och behöver finnas men det finns ett behov av en översyn och uppdatering. Detta med anledning av att organisationen över tid har förändrats samt att kommunfullmäktige nyligen har beslutat (2023-12-18) om fastighetspolicy för Umeå kommunkoncern där tekniska nämndens roll är att bland annat att ansvara för att tillhandahålla och förvalta lokaler inom Umeå kommun, § 253 (KS-2023/00666).

Syftet med den här policyn är att tydliggöra principer för roll-och ansvarsfördelning samt övergripande principer och förhållningsätt för Umeå kommuns ägande och förvaltning av fastigheter.

Genom samma beslut har kommunfullmäktige uppdragit tekniska nämnden att uppdatera Lokalförsörjningsdirektivet utifrån fastställd fastighetspolicy.

Resurser

I dagsläget är det svårt att besvara vilket behov av resurser som kan finnas främst beroende av att arbetet utifrån den nyligen beslutade fastighetspolicyn precis är uppstartat.

En första bedömning är att resurser finns inom befintlig organisation.

Intressenter

Styrdokumentet behandlar Umeå kommuns ansvar, styrning, uppföljning och organisation för att inneha, förvalta och använda fastigheter, lokaler och bostäder. Styrdokumentet gäller för samtliga kommunala verksamheter.

Med anledning av de ny gällande fastighetspolicy har tekniska nämnden och AB Bostaden fått i uppdrag att över tid se över respektive fastighetsportfölj och gränssnitt, i syfte att uppnå en kostnadseffektivt ägande och förvaltning för kommunkoncernen som helhet. Kommunstyrelsen och UKF har fått i uppdrag att identifiera de fastigheter där ägande inte följer beslutad fastighetspolicy och utreda förutsättningarna för eventuellt ändrat ägande och förvaltning.

Under år 2024 kommer några ytterligare utredningar ske gällande de fastigheter som kommunen hyr eller äger som tekniska nämnden tillsammans med kommunstyrelsen ansvarar för. Detta utredningsarbete kommer att ske parallellt med arbete kring uppdatering av Lokalförsörjningsdirektivet.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kommer Lokalförsörjningsdirektivet att uppdateras under år 2024 utifrån kommunfullmäktiges uppdrag till tekniska nämnden.

Handläggare:

Christina Lundgren, chef fastighetsförvaltning, Fastighet.

Anna Bugaeva, handläggare, Fastighet

Aktualitets och relevansprövning av Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet i Umeå kommun.

Bakgrund

Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet skrevs fram under 2019. Anledningen för att dessa finns är Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk där det står 5 b § att *Kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete*. Enligt propositionen *En stärkt minoritetspolitik* kan styrningen med fördel inarbetas i befintliga styrdokument kring demokrati eller mänskliga rättigheter.

Nuvarande Mål och riktlinjer har funnits sedan 2020 och det gäller till och med 2024. Styrdokumentet reglerar ansvarsfördelningen för olika frågor kopplat till minoritetsarbetet. Konkreta aktiviteter och åtgärder planeras av respektive nämnd och införlivas i nämndens budget- och planeringsprocess. Eftersom styrdokumentet är tidsbegränsat krävs nytt beslut för att revidera eller ta fram nya Mål och riktlinjer.

Nuläge

Dagens kontext ser något annorlunda ut, det har till exempel tillkommit nya lagar. Barnkonventionen trädde i kraft i januari 2020, men Mål och riktlinjer skrevs fram under 2019. Även denna Lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket har kommit till. Kommunen har arbetat med samrådsstrukturen och ett nytt övergripande samråd kommer att genomföras i september. Verksamheten och minoritetssamordnarna har flyttats till en ny avdelning, strategisk utveckling, från och med 1 januari 2024. Det pågår också ett arbete med att se över hur kommunen ska jobba med medborgarnas delaktighet och inflytande generellt i olika frågor.

Utvärdering av styrdokumentet

Dokumentet har ej utvärderats eller följts upp specifikt. Styrningen har fungerat bra på de olika verksamheterna och enligt nämndernas verksamhetsplaner.

Område utbildning samt äldrenämnden har arbetat mer aktivt med minoritetsfrågorna och till exempel genomfört fler verksamhetsspecifika samråd.

Framtida styrning

Dokumentet behövs enligt lagen och behöver revideras. Antingen behöver dokumentet revideras vart fjärde år eller vid behov. Ett dokument som innehåller konkretiserade mål och som tas fram i samarbete med minoriteterna skulle vara en möjlighet att utveckla arbetet. En variant skulle också kunna vara att ha två dokument, ett för urfolket samerna och ett för de andra nationella minoriteterna.

Frågan om vilken beslutsinstans som ska besluta om dokumentet behöver utredas vidare likaså vilken form av styrning det ska innehålla.

Resurser

Vissa delar av arbetet är redan finansierade av den kommunala verksamheten till exempel delvis samordnares löner. Den andra delen i lönerna är finansierad av statsbidraget från Sametinget och Länsstyrelsen i Stockholms län. Eventuella andra kostnader finansieras av respektive nämnd.

Intressenter

Intressenter är i första hand de nationella minoriteterna samt berörda parter i analysen som bifogas samt hur kommunikation kan gå till. En separat intressentanalys är sammanställd och kommer att finnas till stöd i framtagande av nytt styrdokument.

När det gäller samråd och samverkan kommer arbetet att följa den struktur som arbetats fram av Sametinget på www.minoritet.se

Även nämnder och förvaltningar berörs.

Sammanfattning

Föreslås att

- Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet ska revideras.

Handläggare:

Aino Dahl, samordnare, SLK

Klara Lundgren, samordnare, SLK

Aktualitets och relevansprövning av riktlinje för externa utförare

Bakgrund och nuläge

Riktlinjen för externa utförare beslutades 2021. Det är ett styrdokument som alla kommuner är skyldiga att upprätta varje mandatperiod enligt kommunallagen. Då riktlinjen upprättades under förra mandatperioden behöver den ses över och revideras. Ytterligare ett skäl att se över riktlinjen är den nya lagstiftning som träder i kraft from 1 april 2024. Lagändringen handlar om att säkerställa att det ställs likvärdiga krav på mål och riktlinjer för utförare av kommunal verksamhet oavsett om den utförs i egen regi eller av externa utförare.

Med extern utförare avses juridisk person eller enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet, det vill säga aktiebolag, stiftelse, enskild firma eller idéburen organisation som upphandlats för att på uppdrag av Umeå kommun sköta en kommunal verksamhet eller tjänst. Riktlinjen omfattar endast verksamhet där Umeå kommun är huvudman, det vill säga upphandlad verksamhet enligt lag om offentlig upphandling (LOU), lag om upphandling av koncessioner (LUK) och konkurrensutsättning enligt lag om valfrihetssystem (LOV).

Som huvudman bestämmer kommunen verksamhetens mål, inriktning och omfattning samt sätter upp krav för dess kvalitet. Som huvudman kontrollerar kommunen att verksamheten följer angivna mål, riktlinjer, föreskrifter och andra krav. När verksamhet efter upphandling överlämnats till extern utförare visar det avtal som slutits med utföraren vilka krav som gäller.

Varje nämnd ska inom sin verksamhetsplan eller i en separat upprättad plan för styrning och uppföljning av externa utförare tydliggöra hur nämnden avser styra och följa upp de utförare som nämnden anlitar.

Utvärdering av styrdokumentet

Styrdokumentet har inte utvärderats. Då styrdokumentet måste revideras på grund av ändrad lagstiftning föreslås att utvärdering av riktlinje och arbetsformer blir en del av och

ingår i det kommande revideringsarbetet. Detsamma gäller omvärldsanalys av hur andra kommuner hanterat frågorna.

Framtida styrning

Riktlinjen behöver kompletteras så att den överensstämmer med nuvarande lagstiftning. Det är ett styrdokument som alla kommuner ska upprätta varje mandatperiod enligt kommunallagen.

Resurser

Att följa upp den egna verksamheten på samma sätt som uppföljning av externa utförare kan innebära mer administration och kräva mer resurser. Det är en fråga som behöver utredas vidare och som framför allt behöver besvaras av de nämnder som nyttjar externa utförare av egen verksamhet.

Varje nämnd ska inom sin verksamhetsplan eller i en separat upprättad plan för styrning och uppföljning av externa utförare tydliggöra hur nämnden avser styra och följa upp de utförare som nämnden anlitar. Dessa planer behöver också revideras parallellt med riktlinjen.

Intressenter

De nämnder och förvaltningar som nyttjar externa utförare. I beredningen av riktlinjen bör företrädare för Teknik och fastighetsförvaltningen, Äldreomsorgen och Stöd och omsorg ingå.

Riktlinjen omfattar inte fristående skolor eller förskolor. Partnerskap med den ideella sektorn, föreningsbidrag samt stöd till sociala företag omfattas inte av riktlinjen. Riktlinjen begränsar sig till sådan verksamhet som kommunen bedriver i förvaltningsform. Verksamhet som upphandlas och bedrivs av kommunägda bolag omfattas inte.

Sammanfattning

Föreslås att:

- Riktlinjen för externa utförare revideras av fullmäktige

Handläggare:

Lina Renfors

Sara Nordström

Aktualitets och relevansprövning av chefs- och ledarskapspolicy

Bakgrund

Chefs- och ledarskapspolicy har funnits i många år och senaste revideringen genomfördes 2017 (KS-2017/00334) och beslut om det nya förslaget togs i dåvarande Personalutskottet (PU).

Nuläge

Förutsättningarna för dagens verksamheter skiljer sig en del från när föregående ledarpolicy fastställdes, främst utifrån vår föränderliga omvärld och den allt svårare kompetensförsörjningssituationen som råder. De teoretiska ramarna för hur ett framgångsrikt ledarskap bör se ut stämmer dock överens även sett till dagens kontext. För att behålla personal, attrahera ny personal och ge möjlighet till medarbetares utveckling så är ledarskapet en viktig faktor.

Utvärdering av chefs- och ledarpolicy

Chefs- och ledarpolicy har som styrdokument inte utvärderats. Däremot följs upplevelsen av ledarskapet i Umeå kommun upp på flera olika sätt. Kommungemensamt och förvaltningsspecifikt följs ledarskapet genom den årliga medarbetarenkäten. Utöver det sker också uppföljning i form av individuella frivilliga insatser där chefer kan göra utvärderingar av medarbetares upplevelse av chefens ledarskap.

Styrningen fungerar genom dokumentet på så sätt att policyn ligger till grund för ledarutvecklingsprogram och liknande insatser. När det gäller ledarskapsutveckling i Umeå kommun säkerställs det att vi utgår från modern ledarskapsteori bland annat genom nära kontakt med universitet och andra resurser med expertkunskap på området.

Framtida styrning

För att hålla en gemensam tråd i ledarutvecklingen är det positivt med en policy som visar riktning för ledarskapet oavsett individuellt tyckande och övergående trender. En policy visar också på ett transparent sätt vilka förväntningar som finns på chefer som målgrupp.

Det är viktigt att chefs- och ledarpolicy väl hänger samman med aktuell medarbetarpolicy och den kommungemensamma värdegrunden.

Resurser

Arbetet bedöms kunna genomföras inom ramen för befintliga resurser.

Intressenter

Policyn omfattar samtliga chefer i Umeå kommun.

Sammanfattning

Föreslås att:

- chefs- och ledarskapspolicyn revideras
- medarbetarpolicyn revideras
- angränsande styrning inom området harmoniseras med policyn

Handläggare:

Marie-Louise Gäard, ledarutvecklare, SLK

Nulägesanalys av Policy för medborgarnas delaktighet och inflytande

Inledning och bakgrund

Ett uppdrag lades 2021 med syfte att klargöra hur medborgardialog sker i Umeå kommun. Fokus är på rådens roll i medborgardialoger och att utreda utvecklingsmöjligheter för att öka kommuninvånarnas möjligheter att delta, vara delaktiga, medskapande och medbestämmande i kommunens och stadens utveckling.

Målsättningar i arbetet är:

1. Skapa förmåga att pröva nya och innovativa former för medborgarinflytande
2. Utveckla befintliga former för medborgarinflytande (dvs råden)
3. Reglera befintliga former för medborgarinflytande och de nya former som bör bli varaktiga (policy, riktlinjer etcetera)

Nuläge

Inom punkt 1 har nya former för medborgardialog har provats och utvärderats ex. Umecom och medborgardialog i komplexa frågor (samordnat av strategisk utveckling). Ett förslag till struktur för Umeå kommuns befintliga råd har tagits fram och beslutats (KF 26 februari 2024) (punkt 2). I arbete med punkt 3 deltar Umeå kommun i SKR nätverk "Medborgardialog som systematiskt arbetssätt" som ett sätt att fördjupa kunskap, samt lära mer om metoder och utbyta erfarenheter med andra kommuner. En enkät har skickats till samtliga förvaltningar med frågor om genomförda medborgardialoger samt behov av ev. stöd/utvecklingsområden etcetera Det som efterfrågas från förvaltningar ser främst ut att röra sig om stöd vid genomförande, samt uppföljning och samordning av dialoger (för att ex. undvika s.k. dialogtrötthet) Det är i dagsläget varje nämnd/verksamhet som genomför medborgardialog utifrån behov i verksamheten. En workshopserie i innovationsledning har genomförts med stadsdirektörens forum vilket bör skapa ytterligare förutsättningar för att leva upp till intentionen om innovativa medborgardialoger på ett bra sätt. I diskussioner med politiken samt arbetsgrupp kopplat till uppdraget har förslaget om policy lyfts fram.

Framtida styrning

Det finns behov av att klargöra att medborgardialog är ett arbetssätt inom Umeå kommun och vem som beslutar om medborgardialog samt vilket stöd som går att få. Med fördel omfattas även timing i genomförande i de fall det är möjligt i tid att styra medborgardialog. Policyn bör även klargöra att det är centralt med innovation i medborgardialog för att säkerställa att allas röst kan göras hörd.

En större samordning utifrån ett medborgarperspektiv kan vara önskvärt ex. dialog i vissa stadsdelar, för att då kunna genomföra en dialog med flera frågeställningar. Dokumentet kan potentiellt samspela med flertalet andra styrande dokument ex. i programstyrningen (som en indikation på i vilka frågor medborgardialog ev. bör genomföras) Inom ramen för flertalet verksamheter är också medborgardialog styrd via lagstiftning ex. samråd i planeringsfrågor.

Förslaget är att styrdokumentet bereds av strategisk utveckling. Idag finns ingen sammanhållande funktion med fokus på medborgardialog. För att skapa mer medborgarnytta bör samordning finnas, även i de fall där nämnderna själva beslutar om och genomför dialoger.

Resurser

Det är främst fokus på att få en tydligare styrning för medborgarnas delaktighet och inflytande och skapa en trygghet i organisationen kring att dialoger ska utföras och att utvecklingsarbete kopplat till medborgardialog är något som ska ske samt att samla stöd och kunskap. Denna fråga bör passa bra på strategisk utveckling p.g.a. redan nämnda anledningar ovan. Ex. bör sammanställningar finnas över vilka medborgardialoger som genomförts och kommundialoger bör kunna utvecklas med fokus på att bygga tillit och ta tillvara umeåbornas kunskap och upplevelser av sin stad. Idag riskerar dialoger att krocka med varandra och vissa områden samt grupper riskerar att drabbas av dialogtrötthet. Detta är också viktigt ex. i relation till den nya lagstiftning som finns och ställer krav på dialog med urfolk. En arbetsgrupp existerar som hålls samman av strategisk utveckling där bland annat minoritetssamordnare ingår. Det är viktigt att politiken hålls uppdaterad om arbetet därför viktigt med en struktur där arbetet med medborgardialog återspeglaras på lämpligt sätt i enlighet med årshjul.

Intressenter

Samtliga nämnder och förvaltningar inom Umeå kommun, rådgivande organ och nationella minoriteter. Barn och ungdomar inkluderas i begreppet medborgare.

Sammanfattning

Föreslås att:

- en policy för medborgarnas delaktighet och inflytande tas fram och fastställs av fullmäktige

Tillståndsenheten - Sammanställning delegationslista april 2024

Antal tagna beslut om färdtjänst, parkeringstillstånd och riksfärdtjänst

Totalt antal beslut i april: 164

Beslutsdatum	Ärendetyp	Ärende ID	Beslutstyp	Results ID	Utfall
2024-04-02	Färdtjänst	453028	Färdtjänst	385640	Bifall
2024-04-02	Färdtjänst	453029	Färdtjänst	385645	Bifall
2024-04-02	Färdtjänst	452912	Färdtjänst	385509	Bifall
2024-04-02	Färdtjänst	453021	Färdtjänst	385636	Bifall
2024-04-02	Färdtjänst	452954	Färdtjänst	385562	Bifall
2024-04-02	Färdtjänst	452192	Färdtjänst	384676	Avslag
2024-04-02	Färdtjänst	452663	Färdtjänst	385239	Avslag
2024-04-02	Färdtjänst	452969	Färdtjänst	385576	Bifall
2024-04-03	Färdtjänst	453034	Färdtjänst	385647	Bifall
2024-04-03	Färdtjänst	452991	Färdtjänst	385607	Bifall
2024-04-03	Färdtjänst	452895	Färdtjänst	385548	Avslag
2024-04-03	Färdtjänst	452885	Färdtjänst flerår vinter	385481	Bifall
2024-04-03	Färdtjänst	452885	Färdtjänst Vinter	385673	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	452874	Färdtjänst	385468	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	453047	Färdtjänst	385655	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	453044	Färdtjänst flerår vinter	385656	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	453044	Färdtjänst Vinter	385678	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	453052	Färdtjänst	385661	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	453051	Färdtjänst	385682	Bifall
2024-04-04	Färdtjänst	452924	Färdtjänst	385534	Avslag
2024-04-04	Färdtjänst	452607	Färdtjänst	385182	Bifall
2024-04-05	Färdtjänst	452987	Färdtjänst	385601	Bifall
2024-04-05	Färdtjänst	453022	Färdtjänst	385635	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452989	Färdtjänst	385660	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	453058	Färdtjänst	385669	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452896	Färdtjänst	385568	Avslag
2024-04-09	Färdtjänst	453046	Färdtjänst	385665	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	453074	Färdtjänst	385695	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452996	Färdtjänst	385605	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452945	Färdtjänst	385554	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452976	Färdtjänst	385587	Avslag
2024-04-09	Färdtjänst	453031	Färdtjänst	385646	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	453050	Färdtjänst	385681	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452980	Färdtjänst	385586	Avslag
2024-04-09	Färdtjänst	453061	Färdtjänst	385684	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	452697	Färdtjänst	385693	Bifall
2024-04-09	Färdtjänst	453055	Färdtjänst	385667	Bifall
2024-04-10	Färdtjänst	453080	Färdtjänst	385701	Bifall
2024-04-10	Färdtjänst	453042	Färdtjänst	385652	Bifall
2024-04-10	Färdtjänst	453070	Färdtjänst	385689	Bifall
2024-04-10	Färdtjänst	453085	Färdtjänst	385706	Bifall
2024-04-11	Färdtjänst	453043	Färdtjänst	385653	Bifall
2024-04-11	Färdtjänst	453069	Färdtjänst	385687	Bifall
2024-04-11	Färdtjänst	452360	Färdtjänst	384895	Avslag
2024-04-12	Färdtjänst	452716	Färdtjänst	385302	Avslag
2024-04-12	Färdtjänst	453037	Färdtjänst	385696	Bifall
2024-04-12	Färdtjänst	453057	Färdtjänst	385668	Bifall
2024-04-12	Färdtjänst	453087	Färdtjänst	385707	Bifall
2024-04-12	Färdtjänst	453084	Färdtjänst	385705	Bifall
2024-04-12	Färdtjänst	447687	Färdtjänst sär.förmån	385724	Bifall
2024-04-12	Färdtjänst	432904	Färdtjänst sär.förmån	385725	Bifall
2024-04-12	Färdtjänst	453072	Färdtjänst	385694	Bifall
2024-04-15	Färdtjänst	453060	Färdtjänst	385670	Bifall
2024-04-15	Färdtjänst	453066	Färdtjänst	385683	Bifall

2024-04-15	Färdtjänst	450372	Färdtjänst sär.förmån	385726	Bifall
2024-04-15	Färdtjänst	453089	Färdtjänst	385711	Bifall
2024-04-15	Färdtjänst	453065	Färdtjänst	385685	Bifall
2024-04-15	Färdtjänst	453067	Färdtjänst	385686	Bifall
2024-04-15	Färdtjänst	453038	Färdtjänst	385715	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453099	Färdtjänst	385723	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453094	Färdtjänst	385716	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453071	Färdtjänst	385721	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453093	Färdtjänst	385714	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453081	Färdtjänst	385704	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453092	Färdtjänst	385713	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453108	Färdtjänst	385733	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453082	Färdtjänst	385708	Bifall
2024-04-16	Färdtjänst	453046	Färdtjänst sär.förmån	385741	Bifall
2024-04-17	Färdtjänst	453119	Färdtjänst	385743	Bifall
2024-04-17	Färdtjänst	453053	Färdtjänst	385719	Bifall
2024-04-17	Färdtjänst	453091	Färdtjänst	385712	Bifall
2024-04-17	Färdtjänst	453105	Färdtjänst	385728	Bifall
2024-04-18	Färdtjänst	453103	Färdtjänst	385730	Bifall
2024-04-18	Färdtjänst	453122	Färdtjänst	385746	Bifall
2024-04-18	Färdtjänst	453102	Färdtjänst	385729	Bifall
2024-04-18	Färdtjänst	453136	Färdtjänst	385761	Bifall
2024-04-19	Färdtjänst	453118	Färdtjänst	385742	Bifall
2024-04-19	Färdtjänst	453120	Färdtjänst	385744	Bifall
2024-04-19	Färdtjänst	453125	Färdtjänst	385751	Bifall
2024-04-19	Färdtjänst	453145	Färdtjänst	385768	Bifall
2024-04-19	Färdtjänst	452369	Färdtjänst	384935	Avslag
2024-04-22	Färdtjänst	452932	Färdtjänst	385626	Avslag
2024-04-22	Färdtjänst	453098	Färdtjänst	385722	Bifall
2024-04-22	Färdtjänst	453110	Färdtjänst	385735	Bifall
2024-04-22	Färdtjänst	453073	Färdtjänst	385737	Bifall
2024-04-22	Färdtjänst	453135	Färdtjänst	385756	Bifall
2024-04-22	Färdtjänst	451978	Färdtjänst ledsagare	385778	Avslag
2024-04-22	Färdtjänst	453004	Färdtjänst	385688	Bifall
2024-04-22	Färdtjänst	453109	Färdtjänst	385739	Bifall
2024-04-22	Färdtjänst	453111	Färdtjänst	385734	Bifall
2024-04-23	Färdtjänst	452885	Färdtjänst sommar	385674	Avslag
2024-04-23	Färdtjänst	453161	Färdtjänst	385782	Bifall
2024-04-23	Färdtjänst	446236	Färdtjänst sär.förmån	385783	Bifall
2024-04-23	Färdtjänst	452915	Färdtjänst	385753	Bifall
2024-04-23	Färdtjänst	453163	Färdtjänst	385787	Bifall
2024-04-23	Färdtjänst	453112	Färdtjänst	385758	Bifall
2024-04-23	Färdtjänst	453143	Färdtjänst	385766	Bifall
2024-04-24	Färdtjänst	453127	Färdtjänst	385785	Bifall
2024-04-24	Färdtjänst	453124	Färdtjänst	385784	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	453160	Färdtjänst	385795	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	452926	Färdtjänst sär.förmån	385797	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	453134	Färdtjänst	385790	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	452890	Färdtjänst	385791	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	453048	Färdtjänst flerår vinter	385657	Avslag
2024-04-25	Färdtjänst	453117	Färdtjänst	385760	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	453148	Färdtjänst	385771	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	453150	Färdtjänst	385774	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	452983	Färdtjänst	385748	Bifall
2024-04-25	Färdtjänst	453153	Färdtjänst	385779	Bifall
2024-04-26	Färdtjänst	453137	Färdtjänst	385764	Bifall
2024-04-26	Färdtjänst	453168	Färdtjänst	385805	Bifall
2024-04-26	Färdtjänst	453140	Färdtjänst	385769	Bifall
2024-04-29	Färdtjänst	453167	Färdtjänst	385794	Bifall
2024-04-29	Färdtjänst	453037	Färdtjänst ledsagare	385718	Avslag
2024-04-29	Färdtjänst	453170	Färdtjänst	385800	Bifall

2024-04-29	Färdtjänst	452981	Färdtjänst	385598	Bifall
2024-04-29	Färdtjänst	453159	Färdtjänst	385803	Bifall
2024-04-29	Färdtjänst	453026	Färdtjänst	385638	Avslag
2024-04-30	Färdtjänst	452861	Färdtjänst	385456	Avslag
2024-04-30	Färdtjänst	452854	Färdtjänst	385449	Återtagen ansökan
2024-04-30	Färdtjänst	451936	Färdtjänst sär.förmån	385823	Bifall
2024-04-02	Parkeringstillstånd	452942	PRH Förare	385549	Bifall
2024-04-02	Parkeringstillstånd	452785	PRH Förare	385387	Bifall
2024-04-02	Parkeringstillstånd	453027	PRH Förare	385639	Bifall
2024-04-02	Parkeringstillstånd	453030	PRH Förare	385642	Bifall
2024-04-02	Parkeringstillstånd	452887	PRH Passagerare	385485	Bifall
2024-04-03	Parkeringstillstånd	452995	PRH Förare	385606	Bifall
2024-04-04	Parkeringstillstånd	452941	PRH Förare	385547	Bifall
2024-04-09	Parkeringstillstånd	453025	PRH Passagerare	385662	Bifall
2024-04-09	Parkeringstillstånd	453000	PRH Förare	385611	Avslag
2024-04-09	Parkeringstillstånd	452973	PRH Förare	385666	Bifall
2024-04-10	Parkeringstillstånd	451980	PRH Förare	384529	Bifall
2024-04-11	Parkeringstillstånd	453016	PRH Förare	385630	Avslag
2024-04-11	Parkeringstillstånd	453002	PRH Förare	385623	Bifall
2024-04-12	Parkeringstillstånd	453009	PRH Passagerare	385620	Avslag
2024-04-12	Parkeringstillstånd	452823	PRH Förare	385420	Bifall
2024-04-15	Parkeringstillstånd	452967	PRH Förare	385578	Bifall
2024-04-16	Parkeringstillstånd	452262	PRH Förare	384768	Bifall
2024-04-18	Parkeringstillstånd	452352	PRH Förare	384876	Bifall
2024-04-19	Parkeringstillstånd	453113	PRH Passagerare	385736	Bifall
2024-04-22	Parkeringstillstånd	453128	PRH Passagerare	385763	Bifall
2024-04-24	Parkeringstillstånd	453097	PRH Passagerare	385749	Bifall
2024-04-25	Parkeringstillstånd	452433	PRH Förare	384976	Bifall
2024-04-25	Parkeringstillstånd	452798	PRH Förare	385401	Bifall
2024-04-29	Parkeringstillstånd	453172	PRH Förare	385798	Bifall
2024-04-29	Parkeringstillstånd	453164	PRH Passagerare	385789	Bifall
2024-04-03	Riksfärdtjänst Tillstånd	453049	Generell Riksfärdtjänst	385658	Bifall
2024-04-04	Riksfärdtjänst Tillstånd	453054	Enstaka Riksfärdtjänst	385659	Bifall
2024-04-04	Riksfärdtjänst Tillstånd	453063	Generell Riksfärdtjänst	385675	Bifall
2024-04-09	Riksfärdtjänst Tillstånd	453086	Enstaka Riksfärdtjänst	385702	Bifall
2024-04-11	Riksfärdtjänst Tillstånd	453088	Generell Riksfärdtjänst	385709	Bifall
2024-04-15	Riksfärdtjänst Tillstånd	453096	Enstaka Riksfärdtjänst	385720	Bifall
2024-04-15	Riksfärdtjänst Tillstånd	453013	Enstaka Riksfärdtjänst	385641	Avslag
2024-04-15	Riksfärdtjänst Tillstånd	453106	Enstaka Riksfärdtjänst	385731	Bifall
2024-04-16	Riksfärdtjänst Tillstånd	452978	Enstaka Riksfärdtjänst	385594	Återtagen ansökan
2024-04-18	Riksfärdtjänst Tillstånd	453130	Enstaka Riksfärdtjänst	385754	Bifall
2024-04-18	Riksfärdtjänst Tillstånd	453078	Generell Riksfärdtjänst	385697	Bifall
2024-04-19	Riksfärdtjänst Tillstånd	453077	Generell Riksfärdtjänst	385698	Bifall
2024-04-22	Riksfärdtjänst Tillstånd	453114	Enstaka Riksfärdtjänst	385738	Bifall
2024-04-22	Riksfärdtjänst Tillstånd	453146	Enstaka Riksfärdtjänst	385770	Bifall
2024-04-22	Riksfärdtjänst Tillstånd	453144	Enstaka Riksfärdtjänst	385767	Bifall
2024-04-23	Riksfärdtjänst Tillstånd	453123	Enstaka Riksfärdtjänst	385747	Bifall
2024-04-23	Riksfärdtjänst Tillstånd	453054	Enstaka Riksfärdtjänst	385677	Avslag
2024-04-23	Riksfärdtjänst Tillstånd	453076	Enstaka Riksfärdtjänst	385699	Bifall

--	--	--	--	--	--

Observationstyp	Adress	Datum	Flyttningsgrund	Marktyp	Diarienummer
FORDONSVRAK	Gräddvägen 25	2024-04-09	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK240327-115414110
LÅNGFLYTT	Björnvägen 14	2024-04-16	Felaktigt uppställt enligt LKOP och varit fo	Tomtmark	UK240416-073059654
FORDONSVRAK	Illervägen 3	2024-04-29	Ett fordonsvrak (2 § 1 st 7.)	Tomtmark	UK240429-103318881

Regnr
XBU876
AOA437
UNO529

Delegationsbeslut

Umeå kommun 2024-04-17

Diariennr: TN-2024/00287

Beslutsfattare: Christina Bernhardsson, tekniska nämndens ordförande

Med stöd av p. 56 tekniska nämndens delegationsordning (TN:s beslut § 3 2021-01-28, version 1.1, rev. 2022-04-28) meddelas följande beslut:

Ärende: Komministern 4 – ökade investeringsmedel för nybyggnad av gruppboende, projekt nr 801 569

För att lösa individ- och familjenämndens behov av nya platser inom gruppboende har Fastighet påbörjat ett investeringsprojekt nr 801 569 och erhållit bygglov för nybyggnationer på fastigheten Komministern 4 i Umeå kommun. Ambitionen är att starta byggnationerna under maj 2024 och att lokalerna ska vara färdiga och inflyttningsbara under hösten 2025.

Den ursprungliga projektkalkylen har reviderats under projektets gång med hänsyn till de ökade bygg- och materialkostnaderna som har stigit kraftigt sedan COVID-pandemin, kriget i Ukraina och utifrån de generella indexökningarna under tidigare år samt osäkerhet kring utvecklingen framöver.

Fastighet genom Bygg- och fastighetsteknik har nu erhållit flera anbud för utförandet av byggnationerna. Det visar sig att både den reviderade kalkylen och indikationerna från anbuderna avviker från ursprunglig budget med ca 4 000 tkr.

Projektet utgår från det myndighetskrav som gäller för utformningen på ett gruppboende inom LSS regelverk. Detta gör att gruppboendets yta inte går att minska för att anpassa byggnationen till den ursprungliga budgeten. Behovet av att få lokalerna färdigställda är stort vilket gör att projektet behöver sättas i gång och avslutas inom den fastställda tidplanen.

Med hänsyn till ovan och för att inte överskrida giltighetstiden för anbuderna samt för att kunna påbörja projektet i enlighet med tidplanen behöver ärendet handläggas skyndsamt.

Umeå kommun

Postadress: 901 84 Umeå

Besöksadress: Skolgatan 31A

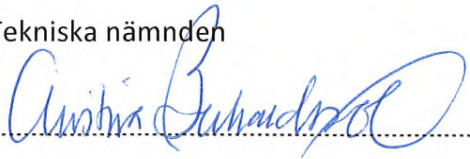
Telefon: 090-16 10 00 (växel)

Webbplats: www.umea.se/kommun

Beslut:

- att föreslå kommunstyrelsens näringslivs-och arbetsutskott att besluta att tillskjuta 4 000 tkr för att finansiera projektet med anledning av de ökade byggkostnaderna från kommunstyrelsens tillgängliga medel för kostnadsökningar investeringar 2024 (100 mkr).

Tekniska nämnden

Christina Bernhardsson

Ordförande tekniska nämnden

Sändlista: KS NAU, Fastighet, Johannes Wiberg, Fredrik Claesson, Annelie Borin.

2024-05-06 Dnr: TN-2024/00003

Tekniska nämnden

Delegationsanmälan för april 2024 avseende byggprojektledarnas, fastighetsförvaltarnas, teknisk direktörens m.fl. delegationsbeslut enligt fastställd delegationsordning för tekniska nämnden, TN-2021-01-28, rev. 2022-04-28 (version 1)

Bilagor:

1. Beslut om antagande av konsulter, entreprenörer och leverantörer för underhålls- och investeringsobjekt inom.
2. Delegationsbeslut – yttrande till Polismyndigheten.
3. Delegationsbeslut – beslut om igångsättningstillstånd.

Anna Bugaeva

Handläggare

Umeå kommun

Postadress: 901 84 UMEÅ

Besöksadress: Skolgatan 31 A

Telefon: 090-16 10 00

Webbplats: www.umea.se

Fastighet

Handläggare: Anna Bugaeva

Telefon: 090-16 23 49

Mejladress: anna.bugaeva@umea.se

Bilaga 1

Delegationsanmälan till tekniska nämnden

Anmälan avser antagna delegationsbeslut om antagande av konsulter, entreprenörer och leverantörer för underhålls- och investeringsobjekt inom bygg- och fastighetstekniks verksamhetsområde under februari - april 2024.

Ärende:	Datum och tid för uppdrag:	Konsult/Entreprenör/Leverantör	Beskrivning:
Läroverket 1 - Underhållsarbete, projekt nr 117658	2024-03-25 Start: v. 21/2024 Färdigställande: v 22/2024	Hållbar Teknik Sverige AB	Golvläggning, AB 04 Handläggare: Roger Marklund Dnr: TN-2024/00371
Motståndet 4 – Underhållsarbete, projekt nr 117620	2024-02-28 Start: v. 18/2024. Färdigställande: innan 1 oktober maj 2024	Contractor Bygg AB	Entreprenadarbete, ABT 06 Handläggare: Roger Marklund Dnr: TN-2024/00372
Spannen 1 - Östra Ersbodaskolan By 01, takarbete, projekt nr 119320	2024-04-03 Start: v. 15/2024. Färdigställande: senast 2024-07-22	Contractor Bygg AB	Takarbete, AB 04, Handläggare: Håkan Hedman Dnr: TN-2024/00258
Hjorten 24 - Skärgrårdsskolan ute-miljö, projekt nr 800716	2024-02-01 Start v.24/2024 Färdigställande v.45/2024	Projektledargruppen i Umeå AB	Besiktningstjänst (avrop 23145) Handläggare: Helena Aili-Törnö, Dnr: TN-2023/00882
Bergatrollet 3 - Renovering av fsk. Bergatrollet, 311863	2024-02-23	Planea AB	Konsulttjänst, fuktsakkunnig Handläggare: Helena Aili-Törnö, Dnr: TN-2022/00636
Guldskrinet 1 – Takarbete, projekt 312025	2024-04-09 Start v 17 2024 Färdigställande senast 2024-10-01	Bro & tak Isoleringar AB	Takarbeten, ABT 06 Handläggare: Roger Marklund, Dnr: TN-2024/00373
Vaktmästaren 16 – Takarbete, projekt nr 312052	2024-04-10 Start v.18/2024 Färdigställande senast 2024-10-01	Bro & tak Isoleringar AB	Takarbeten, ABT 06 Handläggare: Roger Marklund, Dnr: TN-2024/00374
Hörneå 8:3 - Takbyte, Hörnefors Centralskola, projekt nr 312041	2024-04-16 Start v. 21/2024 Färdigställande senast 2024-10-01	Nynästäk AB	Takarbeten, AB 04 Handläggare: Roger Marklund, Dnr: TN-2024/00376

Skuld 4 - Takbyte, Norrlandsoperan, projekt nr 312062	2024-04-23 Start vår sommar 2024 Färdigställande senast hösten 2024	Nynästak AB	Takarbeten, AB 04 Handläggare: Roger Marklund, Dnr: TN-2024/00377
--	--	-------------	--

Bilaga 2

Delegationsanmälan till tekniska nämnden

Anmälan avser antagna delegationsbeslut gällande yttrande till Polismyndigheten.

Ärende:	Datum:	Beslut:	Beslutsfattare:
Sömmen 1 m.fl. - Ansökan om tillstånd för markupplåtelse (Brännbollsyran musikfestival NOLIA 2024), ärende nr A687.177/2023	2024-04-08	- att tillstyrka ansökan under tiden 2024-05-24--2024-06-05	Anna Bugaeva Handläggare Dnr: TN-2024/00219
Sömmen 1 – Ansökan om tillstånd för markupplåtelse (Bilträff/bilutställning 2024), ärende nr A140.663/2024	2024-04-26	- att tillstyrka ansökan under tiden 2024-06-28--2024-06-29	Anna Bugaeva Handläggare Dnr: TN-2024/00220

Delegationsanmälan till tekniska nämnden

Anmälan avser antagna delegationsbeslut gällande igångsättningstillstånd för investeringsprojekt.

Ärende:	Datum:	Beslut:	Beslutsfattare:
Spiltan 2 - utbyggnaden av Dragonskolan, proj. nr 800704, ärende nr BN-2022/02109	2024-04-08	- att bevilja igångsättningstillstånd med 14 200 tkr för ombyggnad av befintlig matsal vid Dragonskolan på fastigheten Spiltan 2 i Umeå (projekt nr 800 718 GVN med flera)	Karin Isaksson Teknisk direktör Dnr: TN-2022/00605
Grantorp 7- renovering av köket på Sofiehemsskolan, projekt nr 318335 och 311747	2024-04-08	att bevilja igångsättningstillstånd med 9 500 tkr för renovering av köket samt byte av ventilationsanläggning på Sofiehemsskolan, projekt nr 318 335 och 311 747 för tekniska nämndens och för- och grundskolenämndens behov på fastigheten Grantorp 7 i Umeå)	Karin Isaksson Teknisk direktör Dnr: TN-2022/00386

Årsberättelse Informationssäkerhet 2023

Upprättad av Hanna Öberg,
Informationssäkerhetssamordnare, SLK.

2024-03-11

Årsberättelse informationssäkerhet 2023

Detta dokument är en sammanfattning av det kommunövergripande informationssäkerhetsarbetet under 2023, en beskrivning av nuläget samt reflektion över organisationens utvecklingsbehov.

Sammanfattning

Informationssäkerhetsarbetet har under 2023 dels bedrivits med att skapa grundläggande förutsättningar för att etablera ett ledningssystem för informationssäkerhet genom att styrande och stödjande dokument och verktyg som är nödvändiga identifieras, revideras och/eller arbetas fram, dels med att utgöra aktivt stöd till verksamheter genom att leda workshops avseende informationssäkerhetsklassning och riskanalyser, genomföra informations/utbildningsinsatser samt hantera löpande frågeställningar.

Det försämrade säkerhetsläget i omvärlden är allvarligt och påverkar kommunens säkerhetsarbete. Regeringen är tydliga med att samhällets förmåga att stå emot störningar behöver stärkas och det skyndsamt. Grunden till en kommuns stärkta förmåga att stå emot hot och risker kopplat till informationssäkerheten ligger i ett systematiskt och strukturerat arbete enligt ett ledningssystem för informationssäkerhet. För detta är ledningens engagemang och förankring avgörande.

I mars 2024 presenterades delbetänkandet¹ kring EU-direktivet NIS2 som föreslås regleras i en "cybersäkerhetslag" med införande 1 januari 2025. Denna föreslås omfatta samtliga kommuners hela verksamheter vilket får stor påverkan på informationssäkerhetsarbetet i alla förvaltningar.

Budskapen från regeringen, Försvarmakten och Säkerhetspolisen är tydliga med att uppbyggnaden av samhällets motståndskraft mot störningar, kris och krig behöver stärkas och takten behöver snabbas upp. För kommunen innebär detta bland annat att kunna säkerställa att de viktigaste samhällsfunktionerna kan fungera och ha förmåga att

¹ [Nya regler om cybersäkerhet, SOU 2024:18 \(regeringen.se\)](#)

upprätthålla nödvändig försörjning till medborgarna. Detta arbete behöver snabbas upp och ett antal områden är nödvändiga för detta:

- Resurser för informationssäkerhetsarbete behöver utvärderas ställt i relation till påverkan av det försämrade omvärldsläget samt eventuell ny cybersäkerhetslag. En modell för resursfördelning och rollbeskrivningar centralt och förvaltningar bör tas fram. Bedömning visar på behov av 4-5 informationssäkerhetssamordnare centralt, beroende på förvaltningarnas resurstilldelning.
- Takten med implementering av ledningssystem för informationssäkerhet behöver accelerera. Införandet behöver definieras i form av omfattning, tid och resurser och förslagsvis drivas i projektform. Resurssättningen behöver återspegla inriktningen och målen med informationssäkerhetsarbetet både centralt och i förvaltningarna. Förvaltningar bör utvärdera effekten av sitt informationssäkerhetsarbete.
- Arbetet med att kartlägga, klassa och riskbedöma information samt säkerställa informationssäkerhetskrav vid upphandling behöver bedrivas på ett strukturerat sätt i förvaltningarna med utgångspunkt i ett processbaserat arbetssätt. Detta kräver resurser i förvaltningarna som kan utbilda sig i kommunens metodik för att genomföra klassning och riskanalyser löpande.
- Informationssäkerhetsarbetet behöver samordnas med verksamheternas kontinuitetsplanering för att säkerställa tillgång till den information som har betydelse för samhällsviktig verksamhet eller som i övrigt är verksamhetskritisk. Det är sannolikt att vi kommer att drabbas av IT-störningar som får stor påverkan på våra verksamheter och förmågan att stå emot och hantera störningar blir avgörande för att upprätthålla samhällsviktiga tjänster och verksamheter. Detta förutsätter också att medarbetare övas i att hantera störningar.

MSB utvärdering av kommunernas arbete 2023

Umeå Kommun deltog i MSB:s nationella utvärdering av det systematiska informationssäkerhetsarbetet i offentlig förvaltning. Resultatet för Umeå Kommun visar att vi har vissa grundläggande faktorer såsom arbetssätt och metodik på plats men brister avseende inventering av informationsmängder (kartläggning och klassning av information), säkerställande av medarbetarnas kunskaper om informationssäkerhet, samt uppföljning av informationssäkerhetsarbetet.

MSB har sammanställt det nationella resultatet av Infosäkkollen 2023² och den övergripande rekommendationen är att det behövs en generell satsning på att stärka det systematiska informationssäkerhetsarbetet i den offentliga förvaltningen. Förändringstakten motsvarar inte behovet, särskilt inte med hänsyn till rådande säkerhetspolitiska läge.

MSB rekommenderar kommunerna att arbeta med följande:

1. Stärk ledningens engagemang i det systematiska informations- och cybersäkerhetsarbetet,
2. Etablera ett arbetssätt för analys och hantering av informationssäkerhetsrisker, och tillämpa det,
3. Etablera ett arbetssätt för kontinuitetshantering och öva det,
4. Utbilda fler och bättre,
5. Följ upp arbete och åtgärder,
6. Etablera ett arbetssätt för att säkerställa informationssäkerhet vid upphandling och kvalitetssäkra det.

I och med Umeå Kommuns resultat behöver arbete med samtliga 6 punkter ovan fortgå. Ett systematiskt arbete enligt ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) är avgörande för att få effekt i hela organisationen och arbetet med att etablera ett LIS behöver snabbas på. Införandet av LIS behöver definieras i form av omfattning, tid och resurser (se följande rubrik).

² MSB2333 – mars 2024; [Det systematiska informations- och cybersäkerhetsarbetet i den offentliga förvaltningen : Resultatredovisning av Infosäkkollen och It-säkkollen \(msb.se\)](#)

Umeå Kommuns arbete 2023

Ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)

Med utgångspunkt i 2020 års kommunrevision av IT-och informationssäkerhetsarbetet antogs inriktningen att etablera ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) med tillhörande kort- och långsiktiga mål av SDF i mars 2021. Förankringen av informationssäkerhetsmålen bedöms ännu vara låg i förvaltningarna, ingen förvaltning har delgivit informationssäkerhetssamordnare sina planer eller mål för informationssäkerhetsarbetet. Varje nämnd är ansvarig för informationssäkerheten inom sitt verksamhetsområde och informationssäkerhetsarbetet behöver integreras med övrig verksamhetsstyrning utifrån ett större informationsförvaltningsperspektiv, vilket är en förutsättning för att på ett strukturerat och systematiskt sätt säkerställa att informationen har rätt skydd under hela dess livscykel. LIS bör också integreras med kommunens övriga systematiska kvalitetsarbete och dess ledningssystem.

Arbetet med att skapa förutsättningar för ett LIS har fortgått med kortsiktigt mål att under 2024 revidera informationssäkerhetspolicy och informationssäkerhetsriktlinjer och tillhörande metodstöd. Ett systemstöd för informationsförvaltning infördes i slutet av 2023 under en provperiod (pågår i mars 2024) med syfte att arbeta strukturerat med processorienterad informationskartläggning, informationssäkerhetsklassning och riskanalys.

Införandet av LIS drivs idag i informationssäkerhetsorganisationens linjearbete vilket innebär att informationssäkerhetssamordnare enbart arbetar med införande av LIS delar av sin arbetstid. Omvärldsbevakning visar att ett införande av LIS med fördel bedrivs i projektform då det utgör en engångsaktivitet och bör avgränsas i tid och omfattning. Arbetet kräver nyckelkompetenser inom flera områden, t.ex. IT, juridik, säkerhet och verksamhet. Ett LIS omfattar samtliga förvaltningar, därför är förvaltningsledningarnas aktiva stöd och engagemang avgörande. Ledning och nyckelkompetenser bör utgöra roller i projektets styr- och referensgrupp för bred förankring i införandet.

Informationssäkerhetssamordnarens rekommendation är därför att införandet av LIS definieras i termer av omfattning, avgränsningar, beroenden och resursbehov och att det drivs i projektform.

Informationssäkerhetsklassning och riskanalys

All information i kommunen ska vara klassad och arbetet med informationssäkerhetsklassning och riskanalys åligger förvaltningarna.

Informationssäkerhetssamordnare har under året bistått med stöd genom att leda workshops vid ett 15-tal tillfällen efter förfrågan från berörda verksamheter.

Klassning och riskanalys inför upphandling av ett system är ett delmoment i kommunens IT-upphandlingsmodell. 41% av de upphandlingar som genomförts under 2023 har följt IT-upphandlingsmodellen. Klassning och riskanalys behöver även göras av redan befintliga IT-system om det ej gjorts tidigare.

Klassning och riskanalys är nödvändigt för att kunna vidta säkerhetsåtgärder och ställa relevanta krav på hur vi hanterar informationen både internt och externt. I takt med att cyberangreppen ökar kommer det att bli ännu viktigare att kartlägga våra leveranskedjor, ställa krav på leverantörer och planera alternativa arbetssätt om något skulle inträffa i en tjänst hos en leverantör som organisationen är beroende av för att kunna fortsätta sin verksamhet.

Utbildning i informationssäkerhet

Informationssäkerhetssamordnare erbjuder utbildning/information till verksamheterna efter förfrågan och under 2023 har ett tiotal informationsträffar hållits av olika karaktär.

Dataskyddsdagen inträffar i januari varje år och då anordnar dataskyddsombud och informationssäkerhetssamordnare halvdagspass med information om dataskydd/GDPR och informationssäkerhet, denna utbildning erbjuds alla medarbetare.

Under hösten genomfördes en webbkurs om riskerna med nätfiske vilken distribuerades till samtliga medarbetare. Ca 20% av dessa har genomgått kursen (februari 2024).

Informationssäkerhetsutbildning har skickats till alla nyanställda som en Nanolearningkurs, då denna är utdaterad är en ny utbildning under framtagande för att kunna nyttjas till samtliga medarbetare.

Incidenter

Informationssäkerhetsincidenter kan omfatta både personuppgiftsincidenter och IT-säkerhetsrelaterade incidenter. Personuppgiftsincidenter rapporteras och hanteras inom dataskyddsorganisationen. Under 2023 har 87 personuppgiftsincidenter rapporterats in, där 27% rapporterades som "mejl med personuppgifter har skickats fel". Drygt hälften av alla incidenter kategoriserades under "övrigt". Mörkertalet av ej rapporterade personuppgiftsincidenter bedöms vara stort.

Det har under året skett IT-säkerhetsrelaterade incidenter som lett till driftstörningar och brist på tillgänglighet till information, bland annat genom överbelastningsattacker. Vi utsätts

veckovis för bedrägeriförsök genom bluffmejl (s.k. nätfiske, phishing) där mejl med potentiellt skadliga länkar eller bilagor bifogas mejl till kommunanställda.

IT-säkerhetsrelaterade incidenter ska enligt befintlig rutin rapporteras till IT kundsupport. Dessa ska omhändertas av IT utifrån behov och ska utredas av förvaltningsledare i samverkan med relevanta aktörer och här saknas tydlig statistik, rutinen bedöms inte vara känd och efterlevas vilket medför att vi inte kan följa upp incidenter om de inte rapporterats som personuppgiftsincidenter.

Omvärldsbevakning

Försämrat säkerhetsläge och risk för cyberangrepp

Säkerhetsläget har allvarligt försämrats i vår närhet och det innebär en direkt påverkan på Sveriges säkerhet. Som tidigare bedömer Säkerhetspolisen att de största hoten utgörs av främmande makt och våldsbejakande extremister.³

MSB anger att många av de cyberangrepp som skett under 2023 är relativt osofistikerade men att de trots detta ofta påverkar organisationer negativt. Det indikerar brister och att säkerhetsarbetet måste stärkas. Leveranskedjeincidenter, där ett cyberangrepp påverkar eller sprids till många organisationer samtidigt, kan leda till stora konsekvenser för samhället.⁴

Cyberangrepp nyttjas av främmande makt som verktyg för en mängd olika syften, som att skapa utrikes- och säkerhetspolitiska fördelar, gynna landets egen forskning och utveckling, skapa konkurrensfördelar för inhemska företag eller för att ta fram underlag för påverkansoperationer.

Kriminella grupperingar genomför angrepp genom dataintrång, nätfiske, stöld av känslig information och kryptering av verksamhetskritiska system i syfte att utpressa organisationer på pengar, även kallat ransomware. Detta hot har ökat, vi har under året sett kommuner och myndigheter drabbas och det kommer fortsätta slå hårt mot samhällsviktig verksamhet. Vi behöver räkna med att även vår kommun kan drabbas och förbereda oss för att kunna hantera både små och stora störningar i våra verksamheter.

³ Säkerhetspolisens årsbok 2022/2023; [Säkerhetspolisen 2022-2023 \(sakerhetspolisen.se\)](https://sakerhetspolisen.se)

⁴ MSB2287 – januari 2024; [Cyberangrepp mot samhällsviktiga informationssystem – 25 rekommendationer för stärkt skydd mot cyberangrepp](#)

Rättsliga förutsättningar – förslag ny cybersäkerhetslag

Inom EU pågår ett intensivt arbete med direktiv och förordningar som rör digitaliseringsområdet där flertalet rör cybersäkerhetsområdet och kommer ha påverkan på informationssäkerhetsarbetet.

2022 beslutades EU-direktiven om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen (NIS2) och om kritiska entiteters motståndskraft (CER).

Den 5 mars 2024 presenterades SOU 2024:18 "Nya regler om cybersäkerhet"⁵ som föreslår att NIS2-direktivet i huvudsak införlivas genom en ny lag, cybersäkerhetslagen. Lagen reglerar säkerhet i och runt informationssystem och föreslås införas den 1 januari 2025. Cybersäkerhetslagen föreslås omfatta offentlig förvaltning inkluderat samtliga kommuner. Lagen föreslås därmed bli tillämplig för all verksamhet inom alla kommunens förvaltningar (med undantag för kommunfullmäktige) och anger en miniminivå för informationssäkerhetsarbetet.

Lagen innebär i korthet krav på:

- Riskhanteringsåtgärder
- Anmälan av incidenter till MSB
- Obligatorisk utbildning till ledningen, som även ska erbjudas all personal,
- Ett i övrigt systematiskt informationssäkerhetsarbete

Tillsynsmyndighet för kommunerna föreslås bli Länsstyrelserna med sanktionsavgifter upp till 10mnkr för offentlig förvaltning. Andra tillsynsmyndigheter kan bli aktuella för kommunerna beroende på sektor.

Parallellt med NIS 2-direktivet införs även CER-direktivet (Critical Entities Resilience) som ställer krav på åtgärder för att stärka motståndskraften i viss samhällsviktig verksamhet. Detta direktiv samspelar och kompletterar NIS2-direktivet så vis att det adresserar entiteternas förmåga att förebygga, skydda mot, reagera på, hantera och återhämta sig från hybridattacker, naturkatastrofer, terrorhot och folkhälsosituationer. Båda direktiven avser höja kraven på organisationer och därmed göra samhället mer motståndskraftigt mot IT-incidenter.

⁵ [Nya regler om cybersäkerhet, SOU 2024:18 \(regeringen.se\)](#)

Kommunens kort- och långsiktiga utvecklingsbehov

Budskapen från regeringen, Försvarmakten och Säkerhetspolisen är tydliga med att uppbyggnaden av samhällets motståndskraft mot störningar, kris och krig behöver stärkas och takten behöver snabbas upp. För kommunen innebär detta bland annat att kunna säkerställa att de viktigaste samhällsfunktionerna kan fungera och ha förmåga att upprätthålla nödvändig försörjning till medborgarna. Förutsättningar att kunna stå emot störningar och angrepp mot informations- och verksamhetssystem som har betydelse för samhällets funktionalitet ges av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete som säkerställer att vi vet vilken information vi hanterar vart, vilken information som behöver finnas tillgänglig i alla lägen, och att informationen har ett rätt dimensionerat skydd genom hela beroendekedjan från leverantör till medborgare. Dessa krav återspeglas även i förslaget om ny cybersäkerhetslag.

Detta arbete behöver snabbas upp och ett antal områden är nödvändiga för detta:

- **Resurser för informationssäkerhetsarbete behöver utvärderas** ställt i relation till påverkan av det försämrade omvärldsläget samt ny eventuell cybersäkerhetslag. En modell för resursfördelning och rollbeskrivningar centralt och förvaltningar bör tas fram. Bedömning visar på behov av 4-5 informationssäkerhetssamordnare centralt, beroende på förvaltningarnas resurstilldelning.
- **Takten med implementering av ledningssystem för informationssäkerhet behöver accelerera.** Införandet behöver definieras i form av omfattning, tid och resurser och förslagsvis drivas i projektform. Resurssättningen behöver återspegla inriktningen och målen med informationssäkerhetsarbetet både centralt och i förvaltningarna. Förvaltningar bör utvärdera effekten av sitt informationssäkerhetsarbete.
- **Arbetet med att kartlägga, klassa och riskbedöma information samt säkerställa informationssäkerhetskrav vid upphandling** behöver bedrivas på ett strukturerat sätt i förvaltningarna med utgångspunkt i ett processbaserat arbetssätt. Detta kräver resurser i förvaltningarna som kan utbilda sig i kommunens metodik för att genomföra klassning och riskanalyser löpande.
- **Informationssäkerhetsarbetet behöver samordnas med verksamheternas kontinuitetsplanering** för att säkerställa tillgång till den information som har betydelse för samhällsviktig verksamhet eller som i övrigt är verksamhetskritisk. Det är sannolikt att vi kommer att drabbas av IT-störningar som får stor påverkan på våra verksamheter och förmågan att stå emot och hantera störningar blir avgörande för att upprätthålla samhällsviktiga tjänster och verksamheter. Detta förutsätter också att medarbetare övas i att hantera störningar.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-05-07

§ 154

Diariennr: KS-2024/00433

Uppdrag: Översyn av investeringar utifrån förändrade förutsättningar**Beslut**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar

att ge äldrenämnden i uppdrag att bedöma behov av förändringar i investeringsplan 2026–2029 utifrån en analys av det totala behovet av lokaler dvs inklusive externa förhyrningar, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.

att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognos för perioden 2026–2029, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.

att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognos för perioden 2026–2029, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med tekniska nämnden.

att ge Tekniska nämnden i uppdrag att göra översyn och påvisa behov av förändringar i 10-årigt investeringsunderlag utifrån förändrade förutsättningar, i enlighet med ärendebeskrivningen. Uppdraget ska genomföras i samråd med berörda verksamhetsnämnder.

att ge stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra omvärldsbevakning av demografiutvecklingens konsekvenser för lokalförsörjning i jämförbara kommuner.

Ärendebeskrivning

Mot bakgrund av bl a prognosticerad personalbrist och förändringar i befolkningsprognos har äldrenämnden, för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i samband med de planeringsdialoger som genomförts under mars-april 2024 påtalat behov av att se över investeringsbudget/plan för perioden 2026–2029.

Umeå kommun arbetar med investeringar i två tidsperspektiv, dels ett kortsiktigt perspektiv som sträcker sig kommande 4 år (investeringsplan), dels ett långsiktigt perspektiv på 10 år (investeringsunderlag). Inför den planeringsprocess som inleds hösten 2024 (inför planeringsperioden 2026–2029) finns behov av kompletterande analyser och bedömningar från äldrenämnden, för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

I äldrenämndens fall har behov av att genomföra översyn av planerade lokalinvesteringar påtalats utifrån behov av att optimera de lokalmässiga förutsättningarna för att hantera befintlig och prognosticerad personalbrist samt möta förändringar i behov hos äldrenämndens brukare.

Som underlag till kommande planeringsprocess (2026–2029) föreslås därför äldrenämnden få i uppdrag att redovisa behov av lokaloptimering, inklusive externa förhyrningar, samt upprätta en analys och bedömning som visar på behov av lokalförändringar föranlett av lokaloptimering i förhållande till behov föranlett av förändrade volymer. Vid behov kompletteras analys och bedömning med antagande om förändring i framtida behov hos nämndens brukare.

För för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden finns behov av att se över kommande lokalinvesteringar med anledning av förändringar i befolkningsprognosen. Som underlag till kommande planeringsprocess (2026–2029) föreslås därför för- och grundskolenämnden få i uppdrag att upprätta analys och bedömning av konsekvenser i investeringsbehov utifrån den förändrade utvecklingen enligt den senaste demografiprognosen. Analys och bedömning ska visa på kvarvarande investeringsbehov föranlett av

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-05-07

lokaloptimering i förhållande till investeringsbehov föranlett av förändrade volymer.

Som underlag till kommande planeringsprocess (2026–2029) föreslås även gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden få i uppdrag att upprätta analys och bedömning av konsekvenser i investeringsbehov utifrån den förändrade utvecklingen enligt den senaste demografiprognosen.

I det långa perspektivet (10 år) finns behov för tekniska nämnden att analysera och göra bedömningar av de konsekvenser förändrade förutsättningar får under perioden 2029-2036 i investeringshänseende. Utgångspunkten för det 10-åriga investeringsunderlaget är demografiprognosen för kommunen. Tekniska nämnden föreslås därför få i uppdrag att göra översyn och påvisa behov av förändringar i det 10-åriga investeringsunderlaget med anledning av förändrade förutsättningar. Uppdraget skall göras i samråd med berörda verksamhetsnämnder.

Av respektive nämnd upprättad redovisning och analys ska vara kommunstyrelsen tillhanda 30 september 2024. Respektive nämnds redovisning och analys kommer nyttjas som underlag till planeringsprocess inför perioden 2026–2029.

För att belysa hur andra kommuner hanterar den förändrade demografiska utvecklingen ges stadsledningskontoret i uppdrag att genomföra en omvärldsbevakning av demografiutvecklingens konsekvenser för lokalförsörjning i jämförbara kommuner.

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Äldrenämnden

För- och grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Sida 4 av 4

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-05-07

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-05-07

§ 156

Diariennr: KS-2024/00422

**Komministern 4 - ökade investeringsmedel för
nybyggnad av gruppboende****Beslut****Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar**

**att bevilja tekniska nämnden ökade investeringsmedel om 4,0 mnkr
2024 för ökade byggkostnader för projekt Komministern 4 - nybyggnad
av gruppboende, från medel avsatta till kommunstyrelsens förfogande i
investeringsbudget 2024.**

**att informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om
ovanstående beslut.**

att paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

För att lösa individ- och familjenämndens behov av nya platser inom gruppboende har Fastighet påbörjat ett investeringsprojekt (nr 801 569) och erhållit bygglov för nybyggnationer på fastigheten Komministern 4 i Umeå kommun. Ambitionen är att starta byggnationerna under maj 2024 och att lokalerna ska vara färdiga och inflyttningsbara under hösten 2025.

Den ursprungliga projektkalkylen har reviderats under projektets gång med hänsyn till de ökade bygg- och materialkostnaderna som har stigit kraftigt sedan COVID-pandemin, kriget i Ukraina och utifrån de generella indexökningarna under tidigare år samt osäkerhet kring utvecklingen framöver.

Fastighet genom Bygg- och fastighetsteknik har nu erhållit flera anbud för utförandet av byggnationerna. Det visar sig att både den reviderade

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2024-05-07

kalkylen och indikationerna från anbudet avviker från ursprunglig budget med ca 4 000 tkr.

Projektet utgår från det myndighetskrav som gäller för utformningen på ett gruppboende inom LSS regelverk. Detta gör att gruppboendets yta inte går att minska för att anpassa byggnationen till den ursprungliga budgeten. Behovet av att få lokalerna färdigställda är stort vilket gör att projektet behöver sättas i gång och avslutas inom den fastställda tidplanen.

Med hänsyn till ovan och för att inte överskrida giltighetstiden för anbudet samt för att kunna påbörja projektet i enlighet med tidplanen behöver ärendet handläggas skyndsamt.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att tekniska nämnden följt den prioriteringsordning som ska gälla vid fördyrningar i samband med upphandling av beslutade investeringsprojekt enligt beslut i kommunfullmäktige (KS-2022/00498). Förslag till beslut är därför att nämndens äskande om 4,0 mnkr beviljas från medel avsatta i kommunstyrelsens investeringsbudget 2024 för detta ändamål.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Karin Isaksson

Anmälan i KS och KF